

ЗАСОБИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДОРОЖНЬОГО РУХУ (Дорожні знаки)

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

**Віктор ШЕВЧУК,
Олег СУКАЧ,
Олег МИРОНЮК**

**ЛЬВІВ
2024**

Віктор ШЕВЧУК, Олег СУКАЧ, Олег МИРОНЮК

ЗАСОБИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДОРОЖНЬОГО РУХУ (Дорожні знаки)

Навчальний посібник

ЛЬВІВ 2024

УДК 656.11.053.1

Ш 37

Рецензенти: **Андрій ДОМІНІК**, кандидат технічних наук, доцент, заступник начальника факультету пожежної та техногенної безпеки, Львівський державний університет безпеки життєдіяльності.

Олег ЛЯШУК, доктор технічних наук, професор, перший проректор ТНТУ ім. І.Пулюя, Тернопільський національний технічний університету ім. І.Пулюя.

Артур РЕНКАС, кандидат технічних наук, доцент, заступник начальника управління – начальник відділу вищої освіти та науки Управління освіти, науки та спорту ДСНС України, Державна служба надзвичайних ситуацій України.

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності
Протокол № 4 від 27 листопада 2024 року*

Шевчук, Віктор Володимирович

Ш 37 Засоби організації дорожнього руху. *Дорожні знаки*: навч. посіб. Вид. 2-ге, доповнене / В.В. Шевчук, О.М. Сукач., О.С. Миронюк. Львів : Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, 2024. 130 с.: іл.

Навчальний посібник містить опис дорожніх знаків як технічних засобів регулювання дорожнього руху, їхнє значення в загальній системі організації дорожнього руху, класифікацію, вимоги до встановлення та умови застосування з ілюстративним представленням для конкретних дорожніх ситуацій.

Навчальний посібник доповнено дорожніми знаками, що відповідають останнім змінам, які були прийняті постановою №1091 від 29.09.2021 р., та стандартів ДСТУ 4100:2021 «Безпека дорожнього руху. Знаки дорожні. Правила застосування» і ДСТУ 2587:2021 «Розмітка дорожня. Загальні технічні умови».

Посібник призначено для викладачів і студентів закладів вищої освіти, учням навчальних комбінатів, автошкіл, загальноосвітніх середніх шкіл, професійно-технічних навчальних закладів, ліцеїв, гімназій; інженерно-технічних працівників автотранспортних підприємств, а також слухачів, що проходять підготовку на курсах в індивідуальному порядку для одержання посвідчення водія на право керування транспортними засобами всіх категорій; водіїв транспортних засобів для підвищення кваліфікації й удосконалення їхньої майстерності.

УДК 656.11.053.1

Відтворення або тиражування посібника загалом або його частин, які не є офіційними нормативними документами, ЗАБОРОНЕНО.

© Шевчук В.В., Сукач О.М., Миронюк О.С., 2024

© Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

ЗМІСТ

	ВСТУП.....	4
	ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ.....	5
	ТЕРМІНИ ТА ОЗНАЧЕННЯ.....	7
I	ПОПЕРЕДЖУВАЛЬНІ ЗНАКИ.....	9
II	ЗНАКИ ПРІОРИТЕТУ.....	29
III	ЗАБОРОННІ ЗНАКИ.....	35
IV	НАКАЗОВІ ЗНАКИ.....	55
V	ІНФОРМАЦІЙНО-ВКАЗІВНІ ЗНАКИ.....	64
VI	ЗНАКИ СЕРВІСУ.....	103
VII	ТАБЛИЧКИ ДО ДОРОЖНІХ ЗНАКІВ.....	110
	СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	129

ВСТУП

Безпека дорожнього руху – це комплекс та система правил, заходів і засобів, що забезпечують умови безпечного дорожнього руху, які спрямовані на захист і збереження життя і здоров'я активним та пасивним учасникам дорожнього руху, а також захист і збереження довкілля та майна.

Покращання безпеки на дорогах – світова проблема, що поступово стає пріоритетом для кожного суспільства. Незважаючи на поліпшення дорожньої безпеки, близько 1,25 мільйона людей у світі гине щороку внаслідок аварій на дорогах.

Проблема безпеки дорожнього руху актуальна для всього людства. Щороку кількість дорожньо-транспортних пригод у

світі зростає на 20%, у них гине більше ніж 1,5 млн. осіб.

В Україні щороку гине понад 4 тис. громадян. Знання правил та безпеки дорожнього руху всіма його учасниками, безумовно, позитивно сприятиме освоєнню правил дорожнього руху та в підсумку – зниженню рівня смертельного травматизму на автошляхах України.

Дорожні знаки, призначені для інформування учасників дорожнього руху щодо умов, напрямків, режимів руху на автомобільних дорогах і вулицях та виїздах на них з прилеглих територій, на територіях об'єктів дорожнього сервісу, а також на матеріали для світлоповертальних поверхонь технічних засобів організації дорожнього руху.

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ

Одними з основних засобів регулювання дорожнього руху є дорожні знаки.

Згідно з ДСТУ 4100:2021 «Безпека дорожнього руху. Знаки дорожні. Правила застосування» дорожні знаки поділяються на сім груп:

- 1 – попереджувальні;
- 2 – пріоритету;
- 3 – заборонні;
- 4 – наказові;
- 5 – інформаційно-вказівні;
- 6 – сервісу;
- 7 – додаткової інформації (таблички до дорожніх знаків).

Кожному знаку присвоєно номер, який складається з номера групи, до якої належить знак, порядкового номера знака в групі, порядкового номера різновиду знака (за наявності), розділених між собою крапками.

Залежно від призначення дорожні знаки поділяються на:

– постійні, які повинні бути встановлені відповідно до проєкту (схеми) ОДР згідно з ДСТУ 8752;

– тимчасові, встановлюються у місцях проведення дорожніх робіт згідно з ДСТУ 8749, тобто на ділянках доріг, де стан покриття проїзної частини та узбіччя тимчасово не відповідають вимогам ДСТУ 3587 і потребують ремонту, або на ділянках доріг, де спостерігаються затори в дорожньому русі внаслідок обставин, що не мають постійного характеру, чи на ділянках доріг, де передбачено тимчасову зміну режиму або напрямку руху.

Строк застосування тимчасових дорожніх знаків обмежується тривалістю виконання дорожніх робіт або закінченням подій, що зумовили їх застосування.

Тимчасові дорожні знаки розміщуються на переносних пристроях, дорожньому обладнанні або закріплюються на щиті з тлом жовтого кольору.

Дорожні знаки потрібно розташовувати так, щоб їх добре бачили учасники дорожнього руху як у світлий, так і в темний час доби, щоб була

забезпечена зручність експлуатування і обслуговування, а також, щоб їх неможливо було навмисно пошкодити. При цьому вони не повинні бути затулені від учасників дорожнього руху будь-якими перешкодами (*зеленими насадженнями, щоглами зовнішнього освітлення тощо*).

Залежно від забезпечення видимості зображення лицевої поверхні дорожнього знака у темну пору доби знаки поділяються на:

- знаки із світлоповертальною поверхнею;
- знаки із внутрішнім освітленням.

Під час розташування дорожніх знаків має бути забезпечена спрямованість інформації, яку вони передають, тільки до тих учасників руху, для яких її призначено. Дорожні знаки повинні бути видимі на відстані не менше ніж 100 м за напрямком руху. На ділянках доріг, де дорожню розмітку важко побачити (*сніг, бруд тощо*) або не можна відновити, мають бути встановлені відповідні за змістом дорожні знаки.

Зображення знаків, на яких потрібно зосередити увагу водіїв (*на ділянках із підвищеною небезпекою, ділянки (місця) концентрації ДТП, аварійно небезпечні ділянки, зона проведення дорожніх робіт тощо*), дозволено розміщувати на фонових щитах із оранжевим, жовтим або жовто-зеленим світлоповертальним тлом із властивостями флуоресценції, при цьому, зображення знаків також повинно мати світлоповертальний ефект. На фонових щитах дозволено розміщувати не більше ніж два знаки без урахування табличок, або один знак із табличкою до дорожніх знаків.

Послідовність розміщення знаків різних груп на одній опорі (*зверху-вниз або зліва-направо*) має бути така:

- знаки пріоритету;
- попереджувальні знаки;
- наказові знаки;
- заборонні знаки;
- інформаційно-вказівні знаки;
- знаки сервісу.

У разі розміщення на одній опорі знаків однієї групи їх розташовують відповідно до номера знака в групі (*від меншого до більшого*).

Знаки, установлені на дорозі послідовно, за винятком знаків, дія яких поширюється на перехрестя, пішохідний перехід та встановлених у місцях проведення дорожніх робіт, повинні бути розташовані поза населеними пунктами на відстані не менше ніж 50 м, а в населених пунктах – не менше ніж 25 м між поперечними перетинами дороги, в яких встановлені знаки.

Знаки потрібно встановлювати з правого боку дороги поза проїзною частиною та узбіччям (*допускають встановлювати на присипній бермі*), на тротуарі, розділювальній смузі, газоні

тощо та над дорогою, крім випадків, що спеціально обумовлені стандартом ДСТУ 4100:2021. На дорогах із двома і більше смугами для руху в одному напрямку знаки, що встановлені з правого боку дороги, потрібно дублювати. Дублюючі знаки потрібно встановлювати на розділювальній смузі, а в разі її відсутності – над дорогою або на лівому боці дороги, якщо для руху в зустрічному напрямку є не більше ніж дві смуги. Знаки дозволено розміщувати на опорах зовнішнього освітлення, електрозв'язку, інших інженерних мереж.

Якщо вимоги тимчасових і постійних знаків суперечать один одному, потрібно послуговуватися тимчасовими знаками, а у випадку, коли вимоги знаків суперечать розмітці, потрібно керуватися знаками.

ТЕРМІНИ ТА ОЗНАЧЕННЯ

Автомобільна дорога, вулиця (дорога) – частина території, зокрема в населеному пункті, з усіма розташованими на ній спорудами (*мостами, шляхопроводами, естакадами, надземними і підземними пішохідними переходами*) та засобами організації дорожнього руху, призначена для руху транспортних засобів і пішоходів та обмежена за шириною зовнішнім краєм тротуарів чи краєм смуги відводу.

Автомобільні дороги державного значення – автомобільні дороги загального користування, до яких належать міжнародні, національні, регіональні та територіальні автомобільні дороги, які позначені відповідними дорожніми знаками.

Автомагістраль – спеціально побудована автомобільна дорога, призначена для руху транспортних засобів, не призначена для в'їзду на прилеглу територію або виїзду з неї; має для кожного напрямку руху окремі проїзні частини, відокремлені одна від іншої розділювальною смугою; не перетинає на одному рівні інші дороги, залізничні і трамвайні колії, пішохідні і велосипедні доріжки, шляхи проходу тварин, має огороження на узбіччях і розділювальній смузі та обгороджена сіткою.

Автопоїзд (транспортний состав) – механічний транспортний засіб, що з'єднаний з одним або кількома причепами за допомогою зчпного пристрою.

Вантажний автомобіль – автомобіль, який за своєю конструкцією та обладнанням призначений для перевезення вантажів.

Велосипедний переїзд – місце перетину велосипедистами проїзної частини в межах перехрестя або поза ними, позначене дорожньою розміткою 1.15.

Головна дорога – дорога з покриттям відносно ґрунтової або та, що позначається дорожніми знаками 1.22, 1.23.1-1.23.4, 2.3.

Дорожній одяг – багатошарова конструкція автомобільної дороги, яка

сприймає навантаження від автотранспортного засобу і передає її на ґрунт.

Дорожній затор – збільшення рівня завантаження транспортом автомобільних доріг (вулиць) або перехресть, що призвело до зменшення їхньої пропускної спроможності, зниження швидкості транспортного потоку з частими зупинками автомобілів і зменшення дистанції між ними.

Дорожній знак – елемент системи технічних засобів регулювання дорожнім рухом, який є сигнальним пристроєм встановленої форми і кольору(-ів), на якому(-их) нанесено зображення, призначені для інформування учасників дорожнього руху, про умови, напрямки та режими руху на автомобільних дорогах, вулицях та об'єктах сервісу чи на прилеглий території.

Дорожній знак із внутрішнім освітленням – дорожній знак, видимість лицевої поверхні якого в темну пору доби забезпечується внутрішнім джерелом світла.

Дублюючий дорожній знак – дорожній знак аналогічний основному, який розташовується ліворуч від проїзної частини (*на розділювальній смузі, напрямному островці, островці безпеки*) або над проїзною частиною в одному створі з основним знаком.

Експлуатація транспортного состава – транспортування тягачем причепа згідно з інструкцією щодо його використання (*відповідність причепа тягачу, наявність страхового з'єднання, єдиної системи сигналізації, освітлення тощо*).

Захисна кромка – елемент, призначений для посилення кромки дорожнього знака та запобігання травм від удару об край знака при його монтуванні чи експлуатаційному утриманні.

Зображення дорожнього знака – набір символів, написів, ліній, смуг на лицьовій поверхні знака, форма і розмір яких визначені стандартом.

Зупинка – припинення руху транспортного засобу на час до 5 хвилин або більше, якщо це необхідно для посадки (*висадки*) пасажирів чи завантаження (*розвантаження*) вантажу, або виконання вимог Правил дорожнього руху (*надання переваги в русі, виконання вимог регулювальника, сигналів світлофора*).

Обмежена оглядовість – видимість дороги в напрямку руху, яка обмежена геометричними параметрами дороги, придорожніми інженерними спорудами, насадженнями та іншими об'єктами, а також транспортними засобами.

Організація дорожнього руху – це створення умов за допомогою інженерно-технічних і організаційних заходів для досить швидкого, безпечного та зручного руху транспортних засобів і пішоходів.

Опора дорожнього знака – пристрій для встановлення дорожнього знака в певному положенні стосовно проїзної частини вулиці або дороги.

Проїзна частина – елемент дороги, призначений для руху нерейкових транспортних засобів.

Реверсивна смуга руху – це смуга руху, по якій рух можливий в обох напрямках, залежно від певних умов.

Світлоповертальний ефект – відносна кількість світла, яка відбивається від об'єкта під кутом, близьким до кута його падіння на зазначений об'єкт.

Край проїзної частини (для нерейкових транспортних засобів) – видима умовна чи позначена дорожньою розміткою лінія на проїзній частині в місці її прилягання до узбіччя, тротуару, газону, розділювальної смуги, смуги для руху трамваїв, велосипедної смуги.

Кемпінг – сезонний заклад для авто-, мото-, велотуристів з наметами або будинками легкого типу і спеціальними місцями для стоянки і зберігання автомобілів.

Лицьова поверхня дорожнього знака – повернута в сторону водія поверхня дорожнього знака з нанесеним на неї зображенням.

Стоянка – припинення руху транспортного засобу на час, більший ніж 5 хвилин, з причин, не пов'язаних із необхідністю виконання вимог Правил, посадкою (*висадкою*) пасажирів, завантаженням (*розвантаженням*) вантажу.

ПОЗНАКИ ТА СКОРОЧЕННЯ

У цьому посібнику вжито такі позначки та скорочення:

- ДБН – державні будівельні норми;
- ДЗІП – дорожні знаки індивідуального проєктування;
- ДТП – дорожньо-транспортна пригода;
- ДСТУ – державний стандарт України;
- НД – нормативний документ;
- ОДР – організація дорожнього руху;
- ПДР – правила дорожнього руху;
- ТЗ – транспортний засіб.

ПОПЕРЕДЖУВАЛЬНІ ЗНАКИ

Попереджувальні знаки інформують учасників дорожнього руху про наближення до небезпечної ділянки дороги, а також попереджають про характер небезпеки на ділянці, рух якою потребує застосовувати заходи відповідно до попередження на знаках, а саме: дотримання безпечної швидкості, інтервалу та дистанції.

Зображення і номер знака	Назва знака	Зображення і номер знака	Назва знака	Зображення і номер знака	Назва знака
 1.1	Небезпечний поворот праворуч	 1.4.7	Напрямок повороту	 1.12	Вибоїна
 1.2	Небезпечний поворот ліворуч	 1.5.1	Звуження дороги	 1.13	Слизька дорога
 1.3.1	Декілька поворотів	 1.5.2	Звуження дороги	 1.14	Викидання кам'яних матеріалів
 1.3.2	Декілька поворотів	 1.5.3	Звуження дороги	 1.15	Небезпечне узбіччя
 1.4.1	Напрямок повороту	 1.6	Крутий підйом	 1.16	Падіння каміння
 1.4.2	Напрямок повороту	 1.7	Крутий спуск	 1.17	Боковий вітер
 1.4.3	Напрямок повороту	 1.8	Виїзд на набережну або берег	 1.18	Низьколітаючі літаки
 1.4.4	Напрямок повороту	 1.9	Тунель	 1.19	Перехрещення з рухом по колу
 1.4.5	Напрямок повороту	 1.10	Нерівна дорога	 1.20	Перехрещення з трамвайною колією
 1.4.6	Напрямок повороту	 1.11	Пагорб	 1.21	Перехрещення рівнозначних доріг

Зображення і номер знака	Назва знака	Зображення і номер знака	Назва знака	Зображення і номер знака	Назва знака
 1.22	Перехрещення з другорядною дорогою	 1.29	Одноколійна залізниця	 1.34	Виїзд велосипедистів
 1.23.1	Прилягання другорядної дороги	 1.30	Багатоколійна залізниця	 1.35	Перегін худоби
 1.23.2	Прилягання другорядної дороги	 1.31.1	Наближення до залізничного переїзду	 1.36	Дикі тварини
 1.23.3	Прилягання другорядної дороги	 1.31.2	Наближення до залізничного переїзду	 1.37	Дорожні роботи
 1.23.4	Прилягання другорядної дороги	 1.31.3	Наближення до залізничного переїзду	 1.38	Затори в дорожньому русі
 1.24	Світлофорне регулювання	 1.31.4	Наближення до залізничного переїзду	 1.39	Аварійно небезпечна ділянка (інша небезпека)
 1.25	Розвідний міст	 1.31.5	Наближення до залізничного переїзду	 1.40	Зміна покриття
 1.26	Двосторонній рух	 1.31.6	Наближення до залізничного переїзду	 1.41	Місце (ділянка) концентрації ДТП
 1.27	Залізничний переїзд із шлагбаумом	 1.32	Пішохідний перехід		
 1.28	Залізничний переїзд без шлагбаума	 1.33	Діти		

Небезпечна ділянка на дорозі визначається за характером небезпеки, який може впливати на безпеку дорожнього руху. Характер небезпеки позначається на знаках, зміст яких (за винятком небагатьох) зрозумілий без додаткових пояснень.

Попереджувальні знаки встановлюються залежно від дозволеної швидкості

руху, умов видимості, причому поза населеними пунктами на відстані 150–300 м, (крім знаків 1.4.1–1.4.7, 1.29–1.31.6), у населених пунктах – 50–100 м до початку небезпечної ділянки. У разі необхідності, а саме якщо початок небезпечної ділянки закритий від водія крутим поворотом, переломом поздовжнього профілю, спорудою,

попереджувальні знаки можуть встановлюватися й на іншій відстані, але вже з табличкою 7.1.1 «Відстань до об'єкта». Якщо знак повторюється, дублюючий знак встановлюється на відстані щонайменше 50 м до початку небезпечної ділянки.

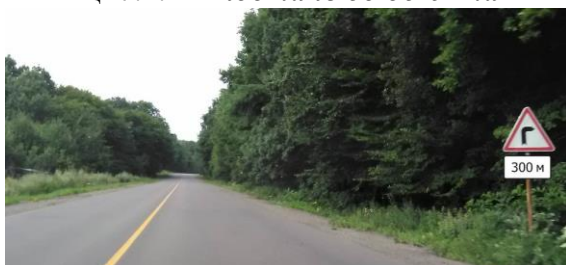
Знаки 1.1 «Поворот праворуч» і 1.2 «Поворот ліворуч» попереджають про заокруглення дороги радіусом менше ніж 500 м поза населеними пунктами і менше ніж 150 м – у населених пунктах.

Знаки 1.1 та 1.2 встановлюються перед заокругленнями доріг, де величини радіусів чи відстань видимості менші, ніж це передбачено будівельними нормами і правилами для доріг цієї категорії або перед кривими в плані з обмеженою видимістю у напрямку руху.

У разі потреби знак встановлюється і на іншій відстані, яка зазначається на табличці 7.1.1 «Відстань до об'єкта».

Для дотримання безпечного режиму руху на даній ділянці дороги, перед небезпечними поворотами можуть бути встановлені знаки 3.29 «Обмеження максимальної швидкості»

або 3.25 «Обгін заборонено» чи 3.27 «Обгін вантажним автомобілям заборонено».

Варто зауважити, що одним із пунктів заборони обгону є заборона з виїздом на смугу зустрічного руху на ділянках дороги з обмеженою оглядовістю.

Знаки 1.3.1 і 1.3.2 «Декілька поворотів» встановлюються перед ділянками дороги з двома і більше розташованими один за одним небезпечними поворотами: 1.3.1 – з першим поворотом праворуч, 1.3.2 – з першим поворотом ліворуч.

Знаки 1.3.1 і 1.3.2 «Декілька поворотів» потрібно встановлювати перед кривими в плані з радіусом, меншим ніж 500 м кожна, поза населеними пунктами, і меншим ніж 150 м кожна – у населених пунктах, за умови, що відстань між такими кривими менша ніж 300 м поза населеними пунктами, 100 м – у населених пунктах. Відстань між сусідніми кривими в плані визначають між кінцем однієї і початком наступної кривої протилежного напрямку.

За наявності трьох і більше поворотів, що йдуть один за одним, разом зі знаками

1.3.1 і 1.3.2 «*Декілька поворотів*» може застосовуватись табличка 7.10 «*Кількість поворотів*», на якій вказується кількість поворотів.

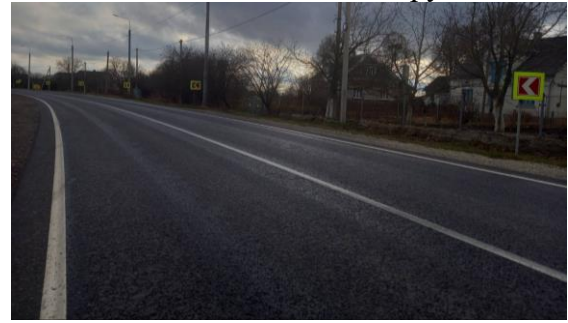
Знаки 1.4.1–1.4.7 «*Напрямок повороту*» показують напрямок повороту дороги, позначеної знаком 1.1 «*Поворот праворуч*» і 1.2 «*Поворот ліворуч*».

Знаки застосовують для позначення зовнішнього краю кривої у плані з обмеженою видимістю у напрямку руху та кривих у плані з радіусом менше ніж 500 м – поза населеними пунктами, і менше ніж 150 м – у населених пунктах.

Знаки 1.4.1, 1.4.4, 1.4.6 вказують про напрямок руху на даній ділянці дороги праворуч,

а знаки 1.4.2, 1.4.5, 1.4.7 – ліворуч.

У місцях виконання дорожніх робіт знаки 1.4.1–1.4.3 застосовують для об'їзду перешкоди на дорозі. У такому разі знаки розміщуються на огороджувальних бар'єрах та вказують напрямок об'їзду ділянки дороги, що ремонтується, або перешкоди на дорозі, розгалуженнях доріг.

Знак 1.4.1 застосовують для позначення напрямку об'їзду центрального острівця на транспортних розв'язках кільцевого типу.

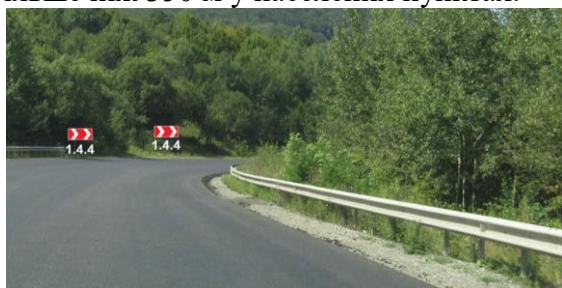

Знак 1.4.1 встановлюють на центральному островці, навпроти кожного в'їзду на відстані від 1,0 м до 5,0 м від зовнішнього краю центрального островця, який вказує напрямок об'їзду центра перехрестя з круговим рухом на висоті від 1,0 м до 1,5 м.

Знаки 1.4.1–1.4.7 встановлюють із зовнішнього боку кривої на продовженні осі смуги (смуг), якою здійснюється рух до повороту. Уздовж однієї кривої може бути встановлено декілька знаків 1.4.4–1.4.7.

Знаки 1.4.4–1.4.7 «**Напрямок повороту**» – це частина знаків 1.4.1 та 1.4.2 (одна або дві стрілки), застосовуються замість знаків 1.4.1 та 1.4.2 на кривих у плані радіусом не більше ніж 1000 м поза населеними пунктами і не більше ніж 350 м у населених пунктах.

На кривих у плані з обмеженою оглядовістю, якщо при наближенні до кривої важко визначити напрямок повороту, перевагу потрібно надавати знакам 1.4.4, 1.4.5 (дві стрілки).

Знак 1.4.3 «**Напрямок повороту**» встановлюється на Т-подібних перехрестях і розгалуженнях доріг, якщо є небезпека того, що водій транспортного засобу може проїхати прямо.

Рекомендовану відстань між знаками для одного напрямку вдовж кривої наведено у (табл. 1.1), залежно від радіуса кривої.

Таблиця 1.1 Рекомендована відстань між знаками 1.4.4–1.4.7 вздовж зовнішньої сторони кривої в плані.

Радіус кривої, м	Відстань між знаками	Радіус кривої, м	Відстань між знаками
у населених пунктах		поза населеними пунктами	
Менше ніж 25	3	350–450	40
25–45	5	451–550	45
46–70	8	551–650	50
71–100	10	651–750	60
101–150	15	751–850	65
151–250	22	851–950	75
251–350	30	961–1000	85

Знаки 1.5.1–1.5.3 «**Звуження дороги**» попереджають про звуження дороги більш як на 0,5 м поза населеними пунктами, а в населених пунктах – перед ділянками доріг, на яких ширина проїзної частини зменшується на одну смугу або більше.

Знак 1.5.3 інформує про звуження проїзної частини дороги з лівого боку.

Знак 1.5.1 потрібно встановлювати перед мостами, естакадами, шляхопроводами й тунелями, якщо ширина проїзної частини в межах штучної споруди менша, ніж на підходах до неї.

Знак 1.5.1 інформує про звуження проїзної частини дороги з обох боків.

Знак 1.5.2 не встановлюють у місцях закінчення смуги розгону і додаткової смуги на підйомі.

Знак 1.5.3 не встановлюють у місці закінчення смуги розгону.

Для дотримання безпеки дорожнього руху водію на таких ділянках дороги рекомендовано знизити швидкість і бути особливо уважним при утрудненому роз'їзді транспортних засобів.

Знаки 1.6 «Крутий підйом» і 1.7 «Крутий спуск» встановлюються відповідно перед підйомом або спуском, якщо довжина ділянки дороги на схилі при відповідній величині схилу перевищує значення, вказані в табл. 1.2.

Таблиця 1.2 Довжина ділянки дороги на схилі за відповідної величини схилу.

Похил схилу, %	Довжина схилу, м
40–50	600
51–60	450
61–70	350
71–80	300
понад 80	270

Примітка. На знаках 1.6, 1.7 схил вказують у відсотках, %.

За умови, якщо підйоми та спуски ідуть один за одним, знаки 1.6 і 1.7 можна встановлювати безпосередньо перед початком підйому або спуску.

Якщо підйом або спуск не проглядається по всій її протяжності або їх довжина перевищує 0,5 км, то зі знаком 1.6 або 1.7 потрібно застосовувати табличку 7.2.1 «Зона дії».

Водії на таких ділянках повинні виконувати вимоги розділу 28 Правил дорожнього руху «Рух гірськими дорогами та крутими спусками».

Знак 1.8 «Виїзд на набережну або берег» попереджає водіїв про наближення до ділянки дороги, яка виходить на набережну чи берег будь-якого водоймища, у тому числі на поромну переправу (застосовується з табличкою 7.11 «Поромна переправа»).

Наближаючись до такої ділянки, водій повинен приділити особливу увагу виборі правильного напрямку руху і швидкості, щоб уникнути падіння чи з'їзду транспортного засобу у водойму.

На дорогах поза населеними пунктами знак 1.8 повторюється. Перший знак встановлюється на відстані 150–300 м від небезпечної ділянки, другий – не менш як 50 м.

Знак 1.9 «Тунель» попереджає про наближення до тунелю, позначеного знаком 5.74 «Тунель», у яких нема штучного освітлення, або якщо на під'їзді до них звужена проїзна частина, а також перед тунелями, в'їзні портали яких через рельєф місцевості видно з відстані менш як 150 м.

В'їжджаючи в тунель, що не має штучного освітлення, водій зобов'язаний увімкнути ближнє світло фар.

Якщо при в'їзді в тунель не видно його протилежного кінця, то разом із знаком 1.9 застосовується табличка 7.2.1 «Зона дії».

Знак 1.10 «Нерівна дорога» встановлюється перед ділянками доріг, що мають нерівності проїзної частини хвилястості, колійності та інших нерівностей проїзної частини, розмір яких перевищує допустимі значення відповідно до ДСТУ 3587.

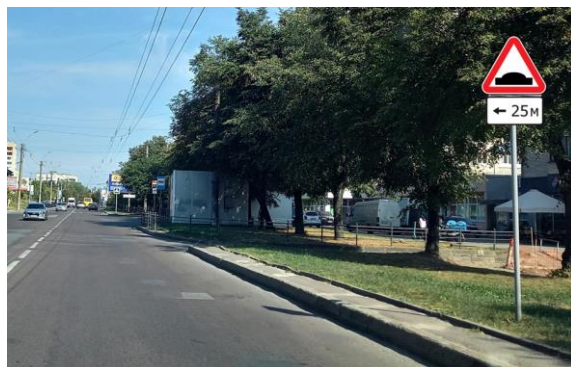

Знак 1.10 – тимчасовий і встановлюється на період, необхідний для виконання відповідних робіт на дорозі й повинен мати лише жовте тло.

Знак 1.11 «Пагорб» потрібно застосовувати у разі наявності на ділянках доріг пагорбів, «горбатих» мостів чи не плавних стикувань конструкцій мостів,

а також перед ділянками доріг, де штучно влаштовано пагорби для примусового зниження швидкості руху транспортних засобів (дорожні пагорби, підвищені пішохідні переходи згідно з ДСТУ 4123), або перед трамвайними коліями, які облаштовані з підвищенням над проїзною частиною.

Знак 1.11 рекомендовано застосовувати спільно зі знаком 3.29 «**Обмеження максимальної швидкості**» або 5.33 «**Рекомендована швидкість**».

Знак 1.12 «**Вибойна**» встановлюється у разі наявності на ділянках доріг вибоїн, просідань дорожнього покриття на проїзній частині (перед мостами, розмір яких перевищує допустимі значення згідно з ДСТУ 3587).

Знак 1.12 тимчасовий і встановлюється на період, необхідний для виконання відповідних робіт на дорозі й повинен мати лише жовте тло.

Знаки 1.10 й 1.12 встановлюються на ділянках доріг, на яких коефіцієнт безпеки менший за 0,6.

Знак 1.13 «**Слизька дорога**» встановлюється перед ділянками доріг, на яких коефіцієнт зчеплення шин із вологим покриттям проїзної частини менше ніж допустимий, згідно з ДСТУ 3587, та на ділянках доріг, де в зимовий період на покритті спостерігається ожеледиця.

На різних типах покриття коефіцієнт зчеплення коліс з дорогою різний (табл. 1.3).

Таблиця 1.3 Коефіцієнт зчеплення коліс з дорогою для різного типу покриття

Покриття	Коефіцієнт зчеплення	
	поздовжнього	поперечного
Асфальтобетонне	0,7...0,8*/ 0,4...0,5	0,7/0,45
Цементобетонне	0,7...0,8/ 0,4...0,5	0,7/0,55
Щебінь	0,95/0,60	0,85/0,5
Щебенево і гравійне	0,6...0,7/ 0,3...0,4	–
Бруківка	–	0,6/0,4
Грунтове поліпшене	0,5...0,6/ 0,3...0,4	–
Ущільнений сніг	0,2...0,3/ 0,15	0,25/–
Зледеніле під час ожеледиці	0,1...0,05/ 0,1...0,15	0,1...0,05/ 0,1...0,15

*У чисельнику:

– для сухого покриття,

у знаменнику:

– для мокрого.

Перед під'їздом до такої ділянки дороги водіям рекомендовано знизити швидкість і рухатися з особливою обережністю. Зупинку на слизькій дорозі слід провадити плавним натисканням на педаль гальма без вимкнення зчеплення. Якщо почався занос, зумовлений неправильним гальмуванням, водій зобов'язаний відпустити педаль гальма і повернути кермове колесо в бік заносу.

Знак 1.13 використовують із табличкою 7.13 «**Вологе покриття**», а на ділянках доріг із ожеледицею – з табличкою 7.12 «**Ожеледиця**».

Для завчасного інформування водіїв про довжину небезпечної ділянки дороги разом із цим знаком можна використовувати табличку 7.2.1 «**Зона дії**».

Знак 1.13 «Слизька дорога»

рекомендовано встановлювати також на ділянках, де на проїзній частині спостерігається винос багнюки, глини з прилеглих доріг, наявність опалого листя з навислих крон дерев тощо.

Поза населеними пунктами знак повторюється щонайменше за 50 м до початку небезпечної ділянки. З повторним знаком потрібно застосовувати табличку 7.2.1, на якій зазначають довжину ділянки дороги з підвищеною слизькістю.

Знак 1.14 «Викидання кам'яних матеріалів» потрібно встановлювати перед ділянками доріг із удосконаленим покриттям, на яких під час ремонтних робіт та після них можливе викидання гравію, щебеню тощо з-під коліс транспортних засобів.

Знак 1.14 потрібно повторно встановлювати поза населеними пунктами. З повторним знаком треба застосовувати табличку 7.2.1 «Зона дії», на якій зазначають довжину ділянки дороги, на якій можливе викидання гравію, щебеню тощо з-під коліс ТЗ.

Знак 1.14 тимчасовий, треба встановлювати на час, потрібний для виконання відповідних робіт на дорозі, і має жовте тло.

Під'їжджаючи до такої ділянки дороги, водій повинен знизити швидкість, особливо під час зустрічного роз'їзду, а також правильно вибрати дистанцію, щоб запобігти пошкодженню вітрового скла автомобіля.

Знак 1.15 «Небезпечне узбіччя» потрібно встановлювати на ділянках із небезпечним узбіччям (ремонтні роботи, стан узбіччя не відповідає вимогам ДСТУ 3587 тощо).

Знак 1.15 тимчасовий, встановлюється на час для виконання відповідних робіт на дорозі, і має жовте тло.

Водіям транспортних засобів, що рухаються в межах дії цього знака, не слід зупинятися чи виїжджати на узбіччя, щоб запобігти заносу транспортного засобу чи з'їзду автомобіля в кювет.

На дорогах поза населеними пунктами знак 1.15 «Небезпечне узбіччя» повторюються щонайменше за 50 м до початку небезпечної ділянки.

Знак 1.16 «Падіння каміння» встановлюється перед ділянками доріг, на яких можливі обвали, зсуви, снігові лавини та каменепади.

Водіям на такій ділянці дороги варто звернути увагу на характер небезпеки, яка може тут виникнути, і враховувати це під час руху.

На дорогах поза населеними пунктами знак 1.16 повторюється щонайменше за 50 м до початку небезпечної ділянки. З повторним знаком потрібно застосовувати табличку 7.2.1 «Зона дії», на якій зазначають довжину ділянки дороги, де можливі обвали, зсуви, снігові лавини та каменепади.

Знак 1.17 «Боковий вітер» встановлюється перед ділянками доріг, що проходять через гірські перевали, високі насипи, мости, шляхопроводи, вздовж урвищ та річок тощо, на яких можливий сильний боковий вітер або його раптові пориви.

Для інформування водіїв про довжину небезпечної ділянки разом із знаком може встановлюватися табличка 7.2.1 «Зона дії».

Під'їжджаючи до такої ділянки дороги, водій повинен зменшити швидкість і вжити всіх заходів щодо безпеки дорожнього руху.

На легковий автомобіль при швидкості вітру 20 м/с діє додаткова бокова сила, що дорівнює приблизно 2,0–2,5 кН. Така сила може впливати на прямолінійний рух автомобіля значною мірою тоді, коли зчеплення коліс із покриттям дороги недостатнє (особливо на великих швидкостях).

Знак 1.18 «Низьколітаючі літаки» встановлюється перед ділянками доріг, що проходять поблизу аеродромів, над якими літаки або вертольоти пролітають на невеликій висоті.

Встановлення знака зумовлено тим, що водій, не бачачи джерела підвищеного шуму і намагаючись визначити його походження, може відволікатися від керування транспортним засобом або втратити з поля зору дорогу.

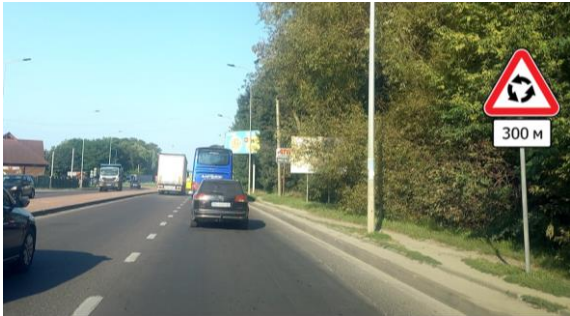
Знак 1.19 «Перехрещення з рухом по колу» встановлюється поза населеними пунктами перед кожним перехрестям, на якому є знаки 4.10 «Круговий рух».

У населених пунктах знак встановлюють перед перехрестями, відстань видимості яких становить менше ніж 50 м, а також перед кожним перехрестям, на якому відсутнє стаціонарне освітлення.

Для інформування водіїв про наближення до небезпечної ділянки дороги, знаки можуть встановлюватися з табличкою 7.1.1 «Відстань до об'єкта».

У зоні дії знака потрібно дотримуватись безпечної швидкості й розташування транспортних засобів на проїзній частині, щоб уникнути виїзду на центральний острівець безпеки.

Проїжджаючи перехрестя з круговим рухом, необхідно керуватись правилами проїзду перехресть.

Знак 1.20 «Перехрещення з трамвайною колією» потрібно встановлювати перед перехрещенням дороги з трамвайними коліями поза перехрестям, а також перед перехрестями (площами), через які проходять трамвайні колії, якщо відстань видимості колій менше ніж 50 м.

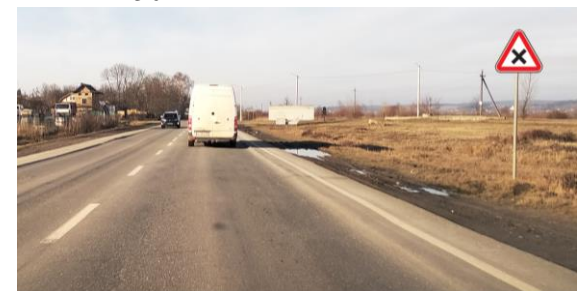
У разі, якщо перехрещення з трамвайними коліями може бути завчасно помічене, знак 1.20 можна не встановлювати.

Якщо автомобільна дорога проходить паралельно трамвайним коліям на відстані менш як 50 м, то знак 1.20 з табличкою 7.1.3 або 7.1.4 «Відстань до об'єкта» встановлюється перед перехрещенням із дорогою, що веде в бік трамвайних колій, на відстані 50 м від перехрещення.

Знак 1.21 «Перехрещення рівнозначних доріг» встановлюється перед перехрещенням рівних за значенням доріг, на під'їздах, з яких відстань видимості перехрестя поза населеними пунктами менша за 150 м, а в населених пунктах – менша за 50 м.

Дорожній знак попереджає учасників дорожнього руху про наближення до перехрестя, на якому перетинаються дороги, що мають однакове значення. Проїжджаючи через такі перехрестя, водії зобов'язані керуватися вимогами пунктів 10.11 і 16.12 Правил дорожнього руху на території України.

Знак 1.21 встановлюється також перед перехрестям, на якому скасовується черговість проїзду, що була встановлена раніше за допомогою знаків пріоритету.

Знаки 1.22 «Перехрещення з другорядною дорогою», 1.23.1–1.23.4 «Прилягання другорядної дороги», застосовуються поза населеними пунктами на дорогах, позначених знаком 2.3 «Головна дорога» поза населеними пунктами, а також на дорогах, які проходять через населені пункти, позначені знаком 5.51 «Кінець населеного пункту», для попередження водіїв про перехрещення з другорядною дорогою, або про її прилягання.

На знаках 1.23.1–1.23.4 зображення прилягань має відповідати реальній конфігурації перехрестя.

Знаки 1.23.3 і 1.23.4 застосовують у разі, коли відстань між приляганнями другорядних доріг менша за 50 м у населених пунктах і 150 м поза населеними пунктами.

Знаки 1.22–1.23.4 дозволено встановлювати для позначання окремих перехресть, на яких необхідно встановити черговість проїзду, яка б відрізнялась від черговості проїзду перехрестя рівнозначних доріг. Якщо на такому перехресті головна дорога змінює напрям, то на головній дорозі перед перехрестям має бути встановлений знак 2.3 «Головна дорога» із табличкою 7.8 «Напрямок головної дороги».

Знак 1.24 «Світлофорне регулювання» встановлюється поза населеними пунктами перед кожним перехрестям, пішохідним переходом або ділянкою дороги, рух на яких регулюється світлофором.

У населених пунктах знак потрібно встановлювати, якщо відстань видимості сигналів світлофора становить менше ніж 100 м, а також перед першим після в'їзду до населеного пункту перехрестям або пішохідним переходом зі світлофорним регулюванням.

Знак 1.25 «Розвідний міст» попереджає про наближення до розвідного моста.

Встановлюється знак на дорогах поза населеними пунктами, якщо відстань видимості небезпечної ділянки менша за 150 м, а в населених пунктах – менша за 50 м.

На дорогах поза населеними пунктами знак 1.25 повторюється щонайменше за 50 м до початку небезпечної ділянки.

Знак 1.26 «Двосторонній рух» потрібно встановлювати перед ділянкою дороги (проїзної частини) з двостороннім рухом, якщо перед нею була ділянка з одностороннім рухом.

Знак 1.26 застосовується незалежно від застосування знака 5.6 «Кінець дороги з одностороннім рухом».

Знак може бути тимчасово встановлено на дорогах з одностороннім рухом у період виконання ремонтних або інших робіт на дорозі (у такому разі він повинен мати жовте тло або бути на переносній основі).

Водії транспортних засобів, які під'їжджають до ділянки дороги з двостороннім рухом, повинні переміститись якнайближче до правого краю проїзної частини і в разі появи зустрічного транспорту не утруднювати йому рух (або керуватися знаками пріоритету, якщо вони встановлені).

Знак 1.26 не потрібно застосовувати, якщо дорога позначена знаком 5.5 «Дорога з одностороннім рухом», закінчується на Т-подібному перехресті, перехресті з рухом по колу або площі.

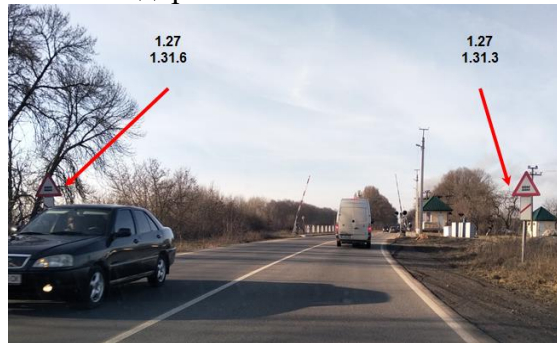
Знак 1.27 «Залізничний переїзд із шлагбаумом» встановлюється перед усіма залізничними переїздами, обладнаними шлагбаумом.

Знак 1.28 «Залізничний переїзд без шлагбаума» встановлюється перед усіма залізничними переїздами, не обладнаними шлагбаумом.

Знаки 1.27 і 1.28 встановлюються з обох боків дороги.

Знаки 1.27 і 1.28 дублюються на дорогах із трьома і більше смугами для руху в обох напрямках, а також на дорогах з однією або двома смугами для руху в обох напрямках, якщо відстань видимості переїзду поза населеними пунктами менша за 300 м, а в населених пунктах менша за 100 м.

Якщо автомобільна дорога перетинає переїзди, відстань між якими менша за 50 м, знаки 1.27 і 1.28 встановлюються тільки перед першим переїздом, а в інших випадках – перед кожним переїздом.

Якщо автомобільна дорога проходить паралельно залізничній колії на відстані від 20 до 50 м, то на дорозі, що перетинає їх, додатково установлюється знак 1.27 або 1.28 з табличкою 7.1.1 «Відстань до об'єкта».

Якщо відстань між залізничною колією і дорогою менша за 20 м, то знаки 1.27 і 1.28 з табличкою 7.1.3 або 7.1.4 «Відстань до об'єкта» установлюються на відстані, не меншій за 50 м, перед перехрещенням з дорогою, яка веде в бік переїзду.

Разом із знаками 1.27 і 1.28 поза населеними пунктами встановлюються знаки 1.31.1–1.31.6 «Наближення до залізничного переїзду», які додатково інформують учасників руху про наближення до відповідного переїзду.

Якщо переїзд обладнано автоматичним або напівавтоматичним шлагбаумом, перед ним може додатково встановлюватись табличка з написом «Увага! Автоматичний шлагбаум».

Поза населеними пунктами знаки 1.27 і 1.28 повторюються. Перші знаки встановлюються на відстані 150–300 м до залізничного переїзду, дублюючи – на відстані 50–100 м.

Знаки 1.29 «Одноколійна залізниця» і

1.30 «Багатоколійна залізниця»

встановлюються перед усіма залізничними переїздами без шлагбаума, відповідно через залізницю з однією або з двома і більше коліями.

За наявності на переїзді світлофорної сигналізації знаки 1.29 і 1.30 встановлюються на одній опорі із світлофором, а за її відсутності – на відстані не менше ніж 20 м від найближчої рейки.

Межами залізничного переїзду є відстань між дорожніми знаками 1.29 чи 1.30, установленими з обох боків залізничних колій.

Знаки 1.31.1–1.31.6 «*Наближення до залізничного переїзду*» встановлюються поза населеними пунктами перед кожним переїздом.

Знаки 1.31.1–1.31.3 встановлюються праворуч від дороги, а знаки 1.31.4–1.31.6 – ліворуч.

Знаки 1.31.1 і 1.31.4 встановлюються з першим (головним та дублюючим) по ходу руху знаком 1.27 або 1.28,

знаки 1.31.3 і 1.31.6 – з другим знаком (головним та дублюючим) 1.27 або 1.28,

а знаки 1.31.2 і 1.31.5 – самостійно, на однаковій відстані між першим і другим знаками 1.27 або 1.28.

Смуги на знаках треба наносити так, щоб їх нижній кінець був повернутий до проїзної частини.

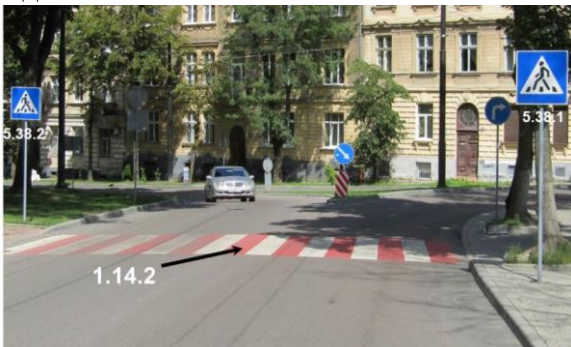
Знак 1.32 «*Пішохідний перехід*» попереджає про наближення до нерегульованого пішохідного переходу,

позначеного відповідними дорожніми знаками або дорожньою розміткою.

Знак 1.32 поза населеними пунктами встановлюється перед усіма нерегульованими пішохідними переходами позначеними дорожніми знаками 5.38.1, 5.38.2 «*Пішохідний перехід*» та розміткою згідно з ДСТУ 2587, а в населених пунктах – перед пішохідними переходами, відстань видимості яких менша за 150 м.

Знак 1.32 може не встановлюватися перед пішохідними переходами, розташованими на перехрестях.

Якщо пішохідним переходом користуються пішоходи з порушенням зору, знак встановлюється разом з табличкою 7.16 «*Пішоходи з порушенням зору*».

У населених пунктах, позначених знаком 5.49 «*Початок населеного пункту*» чи 5.53 «*Початок забудови населеного пункту*», знак 1.32 «*Пішохідний перехід*» встановлюють

перед нерегульованими пішохідними переходами, на яких незабезпечена видимість згідно з ДБН В.2.3-4, ДБН В.2.3-5 або коли пішохідний перехід розташований на ділянці концентрації ДТП, де серед видів ДТП зафіксовано наїзди на пішохода.

Знак 1.33 «*Діти*» попереджає про наближення до ділянки дороги, на якій можлива поява дітей. Встановлюється перед ділянками доріг, на які є вихід з території дитячих закладів (*шкіл, садочків, дитячих таборів тощо*), що прилягають безпосередньо до цієї дороги.

Знак 1.33 повторюється як у населених пунктах, так і поза ними. Перший знак повинен бути встановлений на відстані за 100 м, а другий – не менше ніж 50 м до початку небезпечної ділянки.

Разом із повторним знаком застосовується табличка 7.2.1 «*Зона дії*», на якій зазначається довжина ділянки дороги, що прилягає безпосередньо до території дитячого закладу.

Якщо дитячий заклад працює сезонно, знак 1.33 може закриватися чохлам або зніматися.

Знак 1.34 «Виїзд велосипедистів» попереджає про наближення до ділянки дороги, де велосипедна доріжка перетинає проїзну частину поза перехрестям.

Знак встановлюється, де можлива раптова поява велосипедистів, а саме перехрещеннями з велосипедною доріжкою, позначеною знаками 4.14 «Доріжка для велосипедистів», 4.17 «Доріжка для пішоходів і велосипедистів» та 4.18 «Суміжні пішохідна та велосипедна доріжки».

Місця, де проїзну частину перетинає доріжка для велосипедистів (велосипедний переїзд) позначають дорожньою розміткою 1.15.

Знак 1.35 «Перегін худоби» встановлюється перед ділянками доріг, що пролягають уздовж ферм, відкритих загонів, пасовищ, де можливий вихід худоби на проїзну частину дороги, та місцями, де переганяють худобу дорогою.

Знак 1.36 «Дикі тварини». Ділянка дороги, на якій можлива поява диких тварин.

Знак потрібно встановлювати перед ділянками доріг, що пролягають територією заповідників, мисливських господарств, лісових масивів тощо, якщо на них можлива поява диких тварин, і його потрібно застосовувати з табличкою 7.2.1 «Зона дії».

На знаку зображають символ тих тварин, які переважно перебувають у цьому заповіднику.

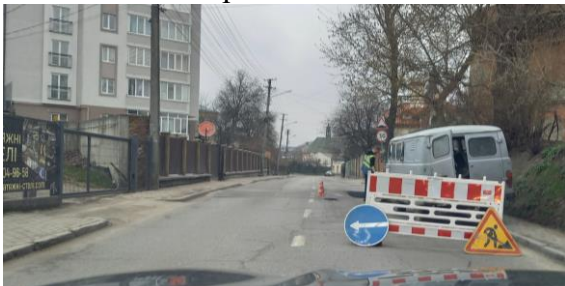
Знак 1.37 «Дорожні роботи» встановлюється перед місцями проведення будь-яких видів робіт на дорозі.

За умов, коли знак неможливо розмістити на відстані встановлення попереджувальних знаків (50–100 м у населених пунктах, 150–300 м поза ними), допускається його встановлення безпосередньо біля початку ділянки проведення робіт, при цьому за початок ділянки потрібно вважати перший за ходом

руху напрямний або огорожувальний пристрій.

У разі виконання короткострокових робіт, пов'язаних з профілактичним оглядом колодязів підземних інженерних мереж або прибиранням проїзної частини, може бути встановлений один знак 1.37 на пересувній опорі на відстані 10–15 м від місця виконання робіт.

На дорогах, що мають щонайменше дві смуги для руху в одному напрямку, знак 1.37 встановлюється разом із знаками 4.7 «Об'їзд перешкоди з правого боку», 4.8 «Об'їзд перешкоди з лівого боку»,

які застосовуються для позначення лінії відхилення траєкторії руху транспортних засобів у місцях провадження ремонтних робіт, позначених знаками 5.27.1, 5.27.2 «Зміна напрямку руху на дорозі з розділювальною смугою» на дорогах, що мають розділювальну смугу.

Якщо перед ділянкою дороги, де виконуються дорожні роботи, застосовуються й інші знаки, то знак 1.37 встановлюється першим за ходом руху, крім випадку, коли поза населеними пунктами застосовано знак 5.63 «Схема об'їзду», який встановлюється поза населе-

ними пунктами на відстані 150–300 м, а в населених пунктах на відстані 50–100 м до початку об'їзду.

Для безпеки дорожнього руху ділянки, де виконуються ремонтні роботи, огорожуються бар'єрами, а темної пори доби – освітлюються ліхтарями. Водіям рекомендовано рухатися на цих ділянках із пониженою швидкістю й особливою обережністю.

Під'їжджаючи до місця виконання робіт, водій має надати переважне право проїзду транспортному засобу, що рухається вільною стороною проїзної частини. У таких випадках водії повинні і виконувати вимоги розділу Правил дорожнього руху «Дистанція, інтервал, зустрічний роз'їзд».

Знак 1.37 повторюється як у населених пунктах, так і поза ними. Знак тимчасовий і повинен виконуватися на жовтому тлі або на переносних опорах жовтого кольору й встановлюватися на час, потрібний для виконання відповідних робіт на дорозі.

Знак 1.38 «Затори в дорожньому русі» встановлюється у місцях, де звуження проїзної частини спричиняє затори в дорожньому русі внаслідок виконання дорожніх робіт чи з недостатньою пропускнуою здатністю проїзної частини.

Знак 1.38 може застосовуватися з табличками 7.4.1–7.4.7 «Час дії».

Знак 1.38 тимчасовий і встановлюється на період, необхідний для виконання відповідних робіт на дорозі.

Знак 1.39 «Аварійно небезпечна ділянка (інша небезпека)» встановлюється перед небезпечними ділянками доріг у місцях, де ширина проїзної частини, радіуси заокруглень не відповідають вимогам будівельних норм і правил, а також на аварійно небезпечних ділянках доріг.

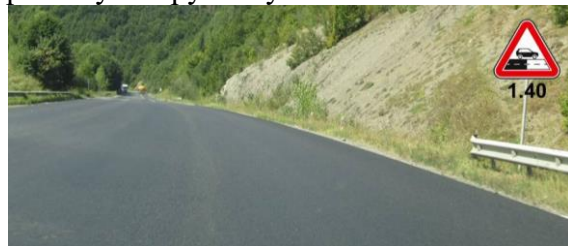
У разі встановлення знака у місцях або на ділянках концентрації дорожньо-транспортних пригод залежно від виду небезпеки, разом зі знаком обов'язково встановлюються таблички 7.21.1–7.21.5 «Вид небезпеки».

У разі встановлення знака перед ділянкою дороги, що проходить поблизу гірськолижних трас або трас інших зимових видів спорту разом, зі знаком установлюють табличку 7.22 «Лижники».

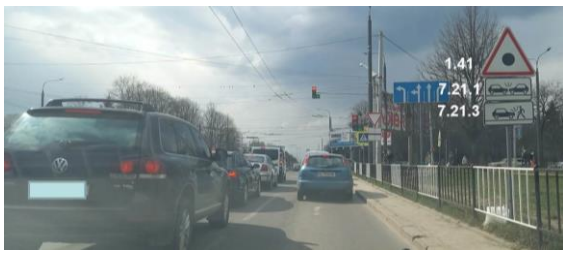
Знак 1.40 «Зміна покриття». Ділянка дороги, на якій змінюється вид покриття. Встановлюється перед місцями переходу дороги з удосконаленим покриттям у гравійну чи ґрунтову.

Знак 1.41 «Місце (ділянка) концентрації дорожньо-транспортних пригод» встановлюється перед місцем або ділянкою концентрації дорожньо-

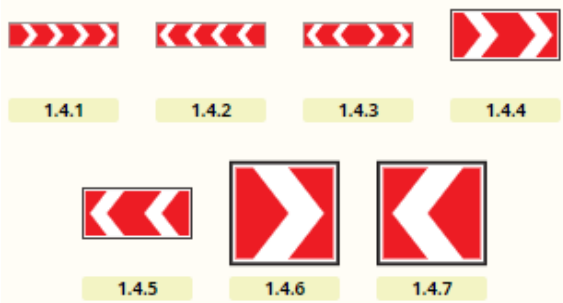
транспортних пригод, визначених у встановленому порядку.

Для зазначення виду небезпеки разом зі знаком обов'язково встановлюють таблички 7.21.1–7.21.5 «**Вид небезпеки**».

Попереджувальні знаки, за винятком знаків:

1.4.1–1.4.7 «**Напрямок повороту**»,

1.29 «**Одноколійна залізниця**»,
1.30 «**Багатокілійна залізниця**»,

1.31.1–1.31.6 «**Наближення до залізничного переїзду**»

встановлюються поза населеними пунктами – 150–300 м, у населених

пунктах – на відстані 50–100 м до початку небезпечної ділянки.

Знаки 1.6 «**Крутий підйом**» і 1.7 «**Крутий спуск**»

встановлюються безпосередньо перед початком підйомів або спусків, розташованих один за одним.

Поза населеними пунктами знаки 1.8, 1.13–1.16, 1.25, 1.27, 1.28, 1.33 і 1.37, а в населених пунктах знаки 1.33 і 1.37 повторюються.

Наступний знак встановлюється на відстані щонайменше 50 м до початку небезпечної ділянки.

Знаки 1.10, 1.12, 1.14, 1.15, 1.37 і 1.38 – тимчасові і встановлюються на період, необхідний для виконання відповідних робіт.

ЗНАКИ ПРІОРИТЕТУ

За допомогою знаків пріоритету встановлюють черговість проїзду перехресть, перехрещень окремих проїзних частин, а також вузьких ділянок доріг, рух на яких не регулюється сигналами світлофорів чи регулювальником. Одні з цих знаків дають водіям переважне право на рух, інші зобов'язують дати дорогу транспортним засобам, яким надано таку перевагу.

Перехрестя, де черговість проїзду визначають сигнали світлофора, вважається регульованим, і на такому перехресті знаки пріоритету не діють.

Форма знаків – найрізноманітніша.

Зображення і номер знака	Назва знака	Зображення і номер знака	Назва знака	Зображення і номер знака	Назва знака
 2.1	Дати дорогу	 2.3	Головна дорога	 2.5	Перевага зустрічного руху
 2.2	Проїзд без зупинки заборонено	 2.4	Кінець головної дороги	 2.6	Перевага перед зустрічним рухом

Знак 2.1 «Дати дорогу». Водій повинен дати дорогу транспортним засобам, що під'їжджають до нерегульованого перехрестя по головній дорозі,

а за наявності таблички 7.8 «Напрямок головної дороги» – транспортним засобам, що рухаються по головній дорозі.

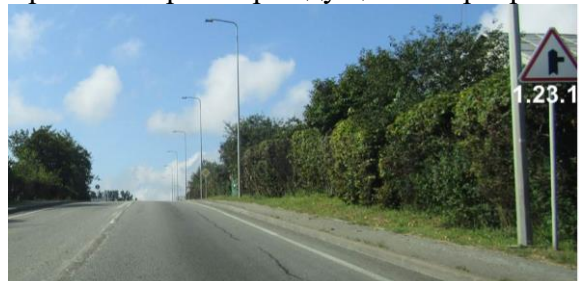

Дорожній знак 2.1 «Дати дорогу» встановлюється:

– перед виїздом на дорогу, по якій знаком 2.3 «Головна дорога» надано переважне право проїзду цього перехрестя;

– перед виїздом на дорогу, по якій знаками 1.23.1–1.23.4 «Прилягання другорядної дороги» також надано переважне право проїзду цього перехрестя;

– перед виїздами на дорогу з покриттям із лісових просік, польових та інших доріг без покриття, а також у місцях виїзду на дорогу з територій гаражів, АЗС, майданчиків відпочинку;

– перед виїздом на кільцеву розв'язку;

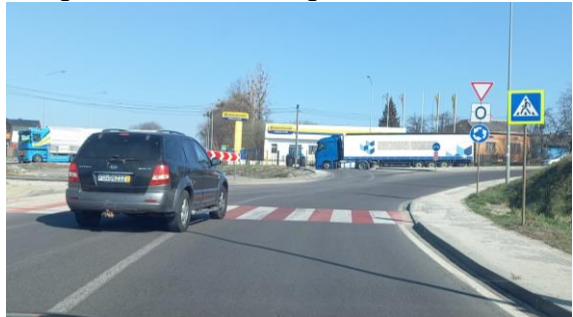
– на велосипедній доріжці, безпосередньо перед виїздом на проїзну частину поза перехрестям, де велосипедист зобов'язаний дати дорогу іншим транспортним засобам.

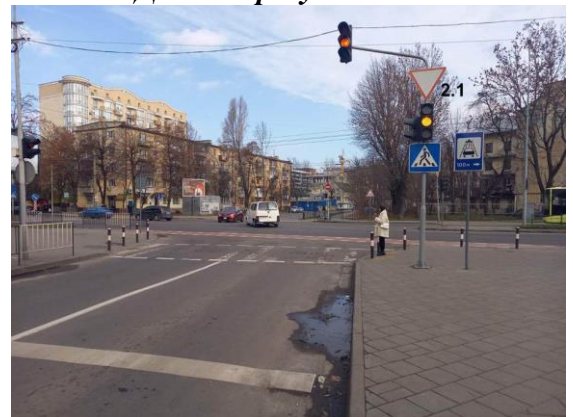
Знак 2.1 з табличкою 7.1.1 або 7.1.2 «Відстань до об'єкта» на дорогах поза населеними пунктами, за винятком доріг без покриття, встановлюється попередньо на відстані 150–300 м від перехрестя, якщо перед перехрестям установлений відповідно знак 2.1 «Дати дорогу» або 2.2 «Проїзд без зупинки заборонено».

Перед перехрестями, на яких головна дорога змінює напрямок, або перед кільцевими розв'язками знак 2.1 «Дати дорогу» потрібно встановлювати на другорядних дорогах з табличкою 7.8 «Напрямок головної дороги»

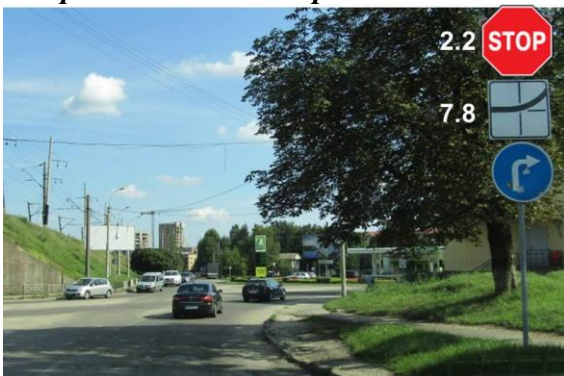
Знак 2.1 також встановлюють на регульованих перехрестях, де сигнал світлофора в окремі періоди часу вимикається або переводиться в режим жовтого миготіння. У такому разі водії повинні виконувати вимоги дорожнього знака 2.1 «Дати дорогу».

Знак 2.2 «Проїзд без зупинки заборонено». Забороняється проїзд без зупинки перед розміткою 1.12 «Стоп-лінія», а якщо вона відсутня – перед знаком.

Перед перехрестями, на яких головна дорога змінює напрямок, а також перехрестями зі складним плануванням, знак 2.2 «*Проїзд без зупинки заборонено*» потрібно встановлювати з табличкою 7.8 «*Напрямок головної дороги*».

За наявності з дорожнім знаком 2.2 «*Проїзд без зупинки заборонено*» таблички 7.8 «*Напрямок головної дороги*» – необхідно дати дорогу транспортним засобам, що рухаються головною дорогою, а також праворуч рівнозначною дорогою.

Знак 2.2 потрібно встановлювати перед залізничними переїздами без охорони та перед тими, які не облаштовані світлофорною сигналізацією, якщо на переїзді не забезпечена видимість, при якій водій автомобіля, який перебуває від переїзду за відстані видимості для зупинки автомобіля, може бачити поїзд, що наближається за відстані не менше ніж 50 м від переїзду.

Знак 2.2 встановлюють за відстані 10 м до найближчої рейки.

Знак 2.2 «*Проїзд без зупинки заборонено*» також встановлюють на регульованих перехрестях, де сигнал світлофора в окремі періоди часу вимикається або переводиться в режим жовтого миготіння.

У разі вимкнення світлофора або його роботи в режимі миготіння сигналу жовтого кольору водії повинні виконувати вимоги дорожнього знака 2.2 «*Проїзд без зупинки заборонено*».

Знак 2.2 потрібно встановлювати в місці, з якого для водія, що зупинився, забезпечено видимість ТЗ, які рухаються дорогою, що перетинається. У разі неможливості виконання цієї вимоги знак 2.2 установлюють якомога ближче до такого місця в поєднанні з табличкою 7.1.2 «*Відстань до об'єкта*» та розміткою 1.12 (стоп-лінія) згідно з ДСТУ 2587.

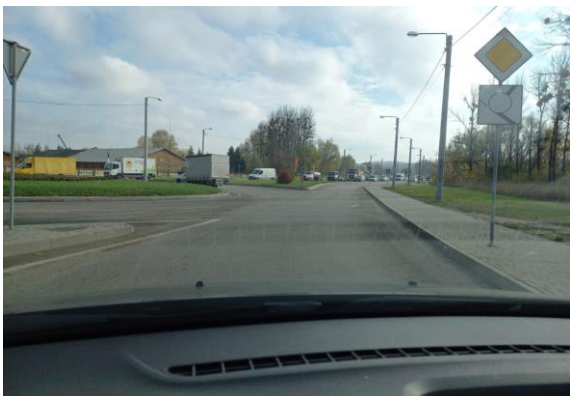
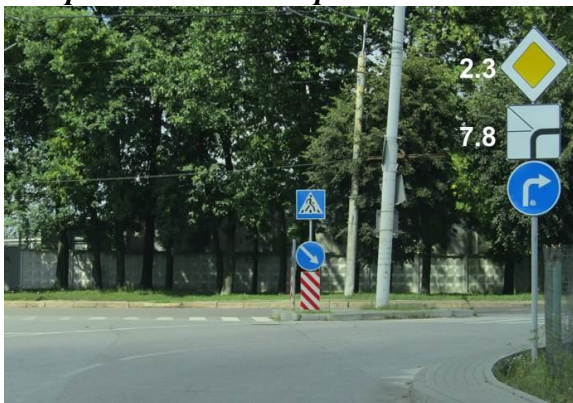
Якщо на дорозі безпосередньо перед перехрестям встановлено знак 2.2, то йому має передувати знак 2.1 з табличкою 7.1.2.

Знак 2.3 «*Головна дорога*» потрібно застосовувати для позначення ділянки дороги, під час руху якою ТЗ мають переважне право проїзду нерегульованого перехрестя.

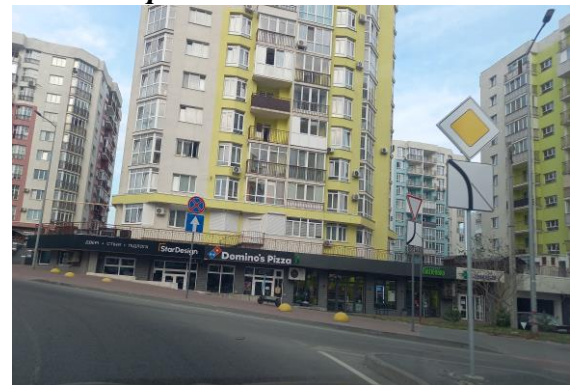
Перед перехрестями, на яких головна дорога змінює напрямок, а також перед перехрестями із складним плануванням, знак 2.3 встановлюється з табличкою 7.8 «*Напрямок головної дороги*»

За умови, якщо знак 2.3 «*Головна дорога*» встановлено на регульованому перехресті, право першочергового проїзду надається лише у разі вимкнення світлофора або його роботи в режимі миготіння сигналу жовтого кольору.

Безпосередньо перед перехрестями, на яких головна дорога змінює напрямок, а також перехрестями зі складним плануванням на головній дорозі, потрібно встановлювати знак 2.3 із табличкою 7.8, а на другорядній – знак 2.1 «*Дати дорогу*» чи 2.2 із табличкою 7.8 «*Напрямок головної дороги*».

Якщо дорога, що позначена знаком 2.3 «*Головна дорога*», закінчується перед дорогою, учасникам руху якою надано пріоритетне право проїзду цього перехрестя, то безпосередньо перед перехрестям потрібно встановити знак 2.4 разом зі знаком 2.1 або 2.2,

а попередньо – знак 2.1 з табличкою 7.1.1 або 7.1.2 відповідно.

У населених пунктах дозволено попередньо встановлювати знак 2.4 «Кінець головної дороги» з табличкою 7.1.1 «Відстань до об'єкта».

На регульованих перехрестях знаки 2.1, 2.2 та 2.3 потрібно розміщувати на опорі світлофора, а якщо це неможливо – за відстані не більше ніж 5 м від опори так, щоб вони в обох випадках не закривали сигнали основного світлофора.

Дорожній знак 2.4 «Кінець головної дороги» застосовується для інформування про закінчення дороги, позначеної знаком 2.3 «Головна дорога» рухаючись якою водії користувалися пріоритетним правом проїзду перехресть.

У населених пунктах знак 2.4 допускають установлювати попередньо з табличкою 7.1.1 «Відстань до об'єкта».

Після проїзду знака 2.4 «Кінець головної дороги» водії зобов'язані на всіх наступних перехрестях виконувати загальні правила черговості проїзду рівнозначних доріг, якщо в подальшому рух не регулюється іншими засобами організації дорожнього руху.

Знак 2.5 «Перевага зустрічного руху» застосовується для заборони в'їзду на вузьку ділянку дороги за наявності на ній або на протилежному під'їзді до неї зустрічних транспортних засобів. Водій повинен дати дорогу зустрічним транспортним засобам, що розташовані на вузькій ділянці.

Знак 2.6 «Перевага перед зустрічним рухом» застосовують для позначення вузької ділянки дороги, під час руху якою водій користується перевагою щодо зустрічних транспортних засобів.

Якщо перед вузькою ділянкою встановлено знак 2.6, що надає пріоритет проїзду вузькою ділянкою перед зустрічним рухом, то на протилежному кінці ділянки потрібно встановлювати знак 2.5.

Знаки 2.5 і 2.6 потрібно застосовувати, щоб організувати рух на вузькій ділянці дороги, де роз'їхатися зустрічним ТЗ неможливо або небезпечно (*вузькі ділянки доріг, мости з шириною проїзної частини менше ніж 6 м тощо*), за умов інтенсивності руху, яка забезпечує саморегулювання зустрічного роз'їзду і видимість усієї вузької ділянки дороги та протилежного в'їзду на неї з кожного кінця вузької ділянки.

Знаки 2.5 «*Перевага зустрічного руху*» і 2.6 «*Перевага перед зустрічним рухом*» встановлюються безпосередньо перед вузькою ділянкою дороги з її протилежних кінців, а знак 2.5 з табличкою 7.1.1 «*Відстань до об'єкта*»

заздалегідь – на одній опорі із знаками 1.5.1–1.5.3 «*Звуження дороги*».

Перед штучними спорудами знаки 2.5 і 2.6 встановлюються, якщо ширина проїзду менша за 7,5 м.

На ділянках доріг із позовжнім похилом знаки 2.5 та 2.6 необхідно застосовувати так, щоб перевагу мали транспортні засоби, що рухаються на підйом.

ЗАБОРОННІ ЗНАКИ

Заборонні знаки застосовуються для введення обмежень руху або їх скасування. Такі знаки, окрім деяких випадків, встановлюються безпосередньо перед ділянками доріг, на яких вводиться відповідне обмеження. Заборонні знаки можуть бути встановлені разом з табличкою 7.1.1 «Відстань до об'єкта». Дія таких знаків, як правило, поширюється до найближчого перехрестя за знаком.

Заборонні знаки, які обмежують рух окремих видів ТЗ, рекомендовано встановлювати попередньо, зокрема перед найближчим перехрестям до ділянки, на якій вводиться обмеження, разом із табличкою 7.1.1 «Відстань до об'єкта», для своєчасного інформування водіїв про наявні попереду обмеження і можливості вибору ними, за потреби, іншого маршруту.

Зображення і номер знака	Назва знака	Зображення і номер знака	Назва знака	Зображення і номер знака	Назва знака
 3.1	Рух заборонено	 3.8	Рух на велосипедах заборонено	 3.15	Рух ТЗ, маса яких перевищує ...т, заборонено
 3.2	Рух механічних ТЗ заборонено	 3.9	Рух пішоходів заборонено	 3.16	Рух ТЗ, навантаження на вісь яких перевищує ...т, заборонено
 3.3	Рух вантажних автомобілів заборонено	 3.10	Рух з ручними візками заборонено	 3.17	Рух ТЗ, ширина яких перевищує ...м, заборонено
 3.4	Рух з причепом заборонено	 3.11	Рух гужових возів (саней) заборонено	 3.18	Рух ТЗ, висота яких перевищує ...м, заборонено
 3.5	Рух тракторів заборонено	 3.12	Рух ТЗ, що перевозять небезпечні вантажі, заборонено	 3.19	Рух ТЗ, довжина яких перевищує ...м, заборонено
 3.6	Рух мотоциклів заборонено	 3.13	Рух ТЗ, що перевозять вибухові та легкозаймисті вантажі, заборонено	 3.20	Рух ТЗ без додержання дистанції ...м, заборонено
 3.7	Рух на мопедах заборонено	 3.14	Рух ТЗ, що перевозять речовини, які забруднюють воду, заборонено	 3.21	В'їзд заборонено

Зображення і номер знака	Назва знака	Зображення і номер знака	Назва знака	Зображення і номер знака	Назва знака
 3.22	Поворот праворуч заборонено	 3.30	Кінець обмеження максимальної швидкості	 3.38	Зона обмеженої стоянки
 3.23	Поворот ліворуч заборонено	 3.31	Зона обмеження максимальної швидкості	 3.39	Кінець зони обмеженої стоянки
 3.24	Розворот заборонено	 3.32	Кінець зони обмеження максимальної швидкості	 3.40	Митниця
 3.25	Обгін заборонено	 3.33	Подачу звукового сигналу заборонено	 3.41	Контроль
 3.26	Кінець заборони обгону	 3.34	Зупинку заборонено	 3.42	Кінець усіх заборон і обмежень
 3.27	Обгін вантажним автомобілям заборонено	 3.35	Стоянку заборонено	 3.43	Небезпека
 3.28	Кінець заборони обгону вантажним автомобілям	 3.36	Стоянку заборонено в непарні числа місяця	 3.44	Рух зазначених ТЗ заборонено
 3.29	Обмеження максимальної швидкості	 3.37	Стоянку заборонено в парні числа місяця	 3.45	Рух зазначених ТЗ заборонено

Знак 3.1 «*Рух заборонено*» застосовується для заборони руху в обох напрямках усіх ТЗ на окремих ділянках доріг чи певних територіях (у пішохідній зоні чи зоні для пішоходів і велосипедистів; на ділянках доріг, що перебувають в аварійному стані і непридатні для руху ТЗ, на території заповідника тощо).

На початку пішохідної зони чи зони для пішоходів і велосипедистів дорожній знак 3.1 «*Рух заборонено*» установлюють разом зі знаком 5.36 «*Пішохідна зона*» чи 5.90 «*Зона для пішоходів і велосипедистів*».

Якщо дорога (вулиця) перебуває в аварійному стані й непридатна для руху транспортних засобів, знак 3.1 «*Рух заборонено*» встановлюють разом зі знаком 3.43 «*Небезпека*».

За потреби зона і час дії знака 3.1 «*Рух заборонено*» можуть бути конкретизовані застосуванням відповідних табличок.

Знак 3.2 «*Рух механічних транспортних засобів заборонено*» застосовується для заборони руху всіх механічних транспортних засобів.

Дія знаків 3.1 «*Рух заборонено*» та 3.2 «*Рух механічних транспортних засобів заборонено*» не поширюється на:

- транспортні засоби, що рухаються за встановленими маршрутами;
- транспортні засоби з розпізнавальним знаком «*Водій з інвалідністю*», на водіїв, які перевозять пасажирів з інвалідністю, за умови наявності документів, що підтверджують інвалідність пасажирів (крім пасажирів з явними ознаками інвалідності);
- транспортні засоби, що обслуговують підприємства, які перебувають у зоні дії знака, чи обслуговують або належать громадянам, котрі мешкають у цій зоні.

Такі транспортні засоби повинні в'їжджати до позначеної зони і виїжджати з неї на найближчому перехресті до місця призначення.

Знак 3.3 «*Рух вантажних автомобілів заборонено*» забороняє рух вантажних автомобілів і составів ТЗ з

дозволеною максимальною масою понад 3,5 т (якщо на знаку на зображенні вантажного автомобіля не зазначена маса) або з такою, що перевищує зазначену на знакові, а також тракторів, самохідних машин і механізмів, з метою розвантаження найбільш напружених транспортних магістралей або окремих районів населених пунктів.

Якщо на знаку 3.3 зазначено масу, забороняється рух з дозволеною максимальною масою, яка перевищує зазначену на ньому.

Дія знака 3.3 «*Рух вантажних автомобілів заборонено*» не поширюється на вантажні автомобілі, які мають скісну білу смугу на зовнішній бічній поверхні або перевозять групи людей, а також аварійних служб.

Перед боковими виїздами на дорогу знак 3.3 потрібно застосовувати з однією з табличок 7.3.1–7.3.3 «*Напрямок дії*».

Варто враховувати, що знак 3.3 не забороняє руху автомобілів-тягачів без напівпричепа, якщо повна маса цього тягача менша або дорівнює вказаній на знаку (в цьому разі тягач є окремим транспортним засобом).

Для заборони руху вантажних автомобілів по окремих смугах проїзної частини знак 3.3 з табличкою 7.9 «*Смуга руху*» розташовують безпосередньо над смугою, якою рух заборонено.

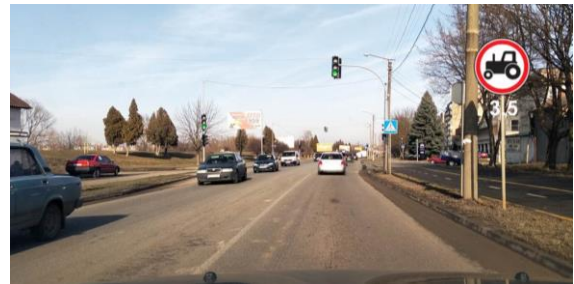
Знак 3.4 «*Рух з причепом заборонено*» забороняє рух вантажних автомобілів і тракторів з причепами або напівпричепами будь-якого типу, а також буксирування механічних транспортних засобів, при цьому рух легкових автомобілів з причепами не забороняється.

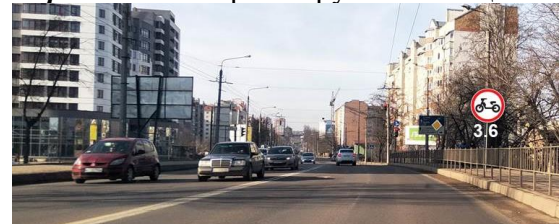
Знак 3.4 «*Рух з причепом заборонено*» потрібно встановлювати на ділянках доріг, де рух транспортних засобів практично неможливий або він унеможливує зустрічний рух (ділянки доріг з крутими

поворотами, крутими підйомами та спусками).

Знак 3.5 «*Рух тракторів заборонено*» забороняє рух тракторів і самохідних машин і механізмів.

Знак 3.6 «*Рух мотоциклів заборонено*» забороняє рух на мотоциклах.

Знак 3.7 «*Рух на мопедах заборонено*» забороняє рух на мопедах і велосипедах з підвісним двигуном.

Знак 3.8 «*Рух на велосипедах заборонено*» забороняє рух на велосипедах та одно-, дво- або триколісних механічних транспортних засобах, що приводяться в рух за допомогою електричного двигуна (електричні скутери, сігвеї, гірборди, гіроскутери тощо).

Знаки 3.6–3.8 не поширюється на транспортні засоби, що обслуговують громадян і підприємства, розташовані в зоні дії знака, а також на транспортні засоби, що належать громадянам, які проживають у цій зоні.

У таких випадках транспортні засоби повинні в'їжджати до позначеної зони і виїжджати з неї за найкоротшим маршрутом.

Знаки 3.9 «*Рух пішоходів заборонено*» і 3.10 «*Рух з ручними візками заборонено*».

Забороняють рух пішоходів та осіб, котрі рухаються з ручними візками на ділянках доріг, де він неприпустимий (*транспортні тунелі, мости, шляхопроводи, естакади, що не мають пішохідних доріжок або тротуарів, ділянки доріг, які ремонтують*).

Знаки 3.9 і 3.10 поширюються на той бік дороги, з якого вони встановлені.

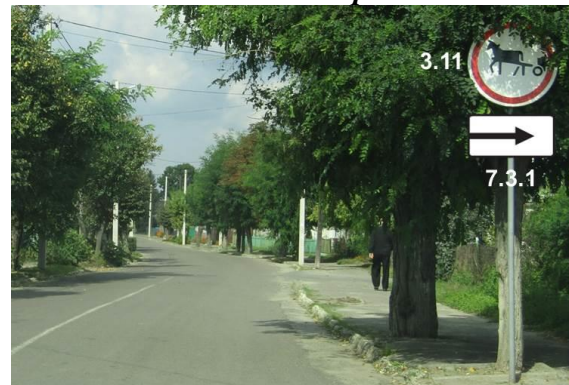
Знак 3.11 «*Рух гужових возів (саней) заборонено*» забороняє рух гужових возів (*саней*), тварин під сідлом або в'юком, а також прогін худоби.

Знак 3.11 не поширюється на транспортні засоби, що обслуговують громадян і підприємства, розташовані в зоні дії знака, а також на транспортні засоби, що належать громадянам, які мешкають у цій зоні.

Знаки 3.1–3.8, 3.11 встановлюються на кожному в'їзді на ділянку дороги або

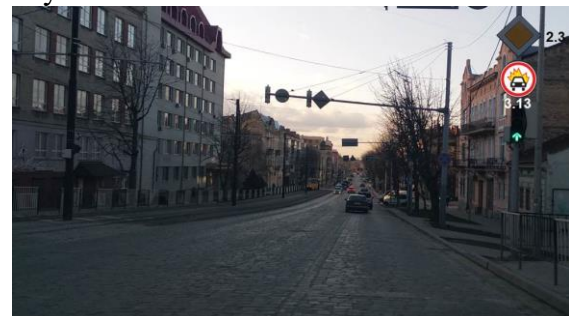
території, де заборонений рух відповідних видів транспортних засобів. Перед боковими виїздами на дорогу знаки 3.1–3.8, 3.11 застосовуються разом з однією з табличок 7.3.1–7.3.3 «*Напрямок дії*».

Знак 3.12 «*Рух транспортних засобів, що перевозять небезпечні вантажі, заборонено*». Забороняється рух транспортних засобів з розпізнавальним знаком «*Табличка оранжевого кольору*», що перевозять небезпечні вантажі.

Знак 3.13 «*Рух транспортних засобів, що перевозять вибухові та легкозаймисті вантажі, заборонено*». Забороняється рух транспортних засобів з розпізнавальним знаком «*Табличка оранжевого кольору*», що перевозять вибухові та легкозаймисті вантажі.

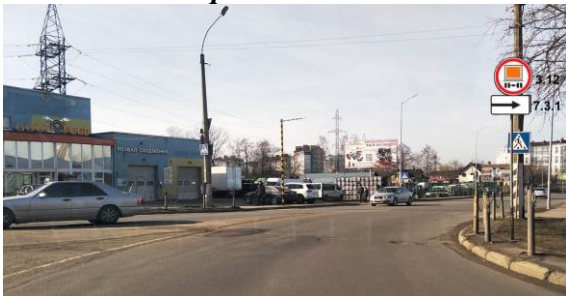
Знак 3.14 «*Рух транспортних засобів, що перевозять речовини, які забруднюють воду, заборонено*».

Забороняється рух транспортних засобів з розпізнавальним знаком «**Табличка оранжевого кольору**», що перевозять небезпечні для водних ресурсів навколишнього середовища речовини, у місцях, де є броди, льодові переправи через водні перешкоди.

Знаки 3.12–3.14 встановлюються на кожному в'їзді на ділянку дороги або територію, де заборонений рух відповідних видів транспортних засобів. Перед боковими виїздами на дорогу ці знаки застосовуються разом з однією з табличок 7.3.1–7.3.3 «**Напрямок дії**».

Знаки 3.12–3.14 з табличкою 7.1.1 «**Відстань до об'єкта**» встановлюються безпосередньо перед початком ділянки дороги (з метою її об'їзду), перевезення відповідних вантажів по якій заборонено (центральна частина міста, житлові масиви).

Водії транспортних засобів, що перевозять небезпечні вантажі, повинні пройти відповідний інструктаж із безпечного перевезення певного виду вантажу, знати дії, які слід виконувати в разі виникнення загрози рухові транспортного засобу або оточуючим. На транспортному

засобі мають бути засоби пожежогасіння, а також необхідні засоби для подання першої невідкладної допомоги при нещасних випадках.

На транспортних засобах повинні також бути розпізнавальні знаки «**Небезпечний вантаж**» із зазначенням виду небезпечного вантажу, перелік дій, необхідних для ліквідації аварії транспортного засобу з цим вантажем, з указанням номера вантажу за класифікацією ООН. Пояснення символів і написів, що наносяться знаку, наведені в коментарі до пункту 30.3 «д» Правил дорожнього руху.

До перевезення таких вантажів залучаються транспортні засоби, що мають спеціальне обладнання.

Знак 3.15 «**Рух транспортних засобів, маса яких перевищує .... т, заборонено**» забороняє рух транспортних засобів через штучні споруди (мости, шляхопроводи тощо) з обмеженою несучою здатністю, зокрема тягачів з причепами або напівпричепами, загальна фактична маса яких (включаючи масу пасажирів і вантажу) більша від зазначеної на знаку.

На знаку вказується допустима маса, визначена виходячи з фактичної несучої здатності штучної споруди за результатами спеціальних обстежень і випробувань.

У разі встановлення знака 3.15 на ділянці дороги поміж перехрестями, на початку ділянки (на найближчому чи одному з ближніх перехресть) має бути

встановлений такий самий знак із табличкою 7.1.1 «Відстань до об'єкта» та зазначено напрямок об'їзду ділянки, на якій уведено обмеження зі знаком 5.31.2 «Напрямок руху для вантажних автомобілів».

Знак 3.16 «Рух транспортних засобів, навантаження на вісь яких перевищує ... т, заборонено», забороняє рух транспортних засобів, у яких фактичне навантаження на будь-яку вісь більше від зазначеного на знаку.

На знаку 3.16 має бути зазначено допустиме навантаження на вісь, яке визначають, виходячи з фактичної несучої спроможності штучної споруди або дорожнього одягу.

Для заборони руху транспортних засобів, загальна фактична маса яких перевищує 24 т, або фактичне навантаження на будь-яку вісь перевищує 7 т у літній період за температури повітря більше ніж 28 °С (з урахуванням типу та стану дорожнього покриття), потрібно застосовувати знаки 3.15, 3.16 з табличкою 7.20 «Обмеження по температурі».

За спеціальними правилами здійснюється перевезення вантажів, якщо

навантаження на одиночну вісь – 11 т (для автобусів, тролейбусів – 11,5 т), здвоєні осі – 16 т, строєні – 22 т (для контейнеровозів навантаження на одиночну вісь – 11 т, здвоєні осі – 18 т, строєні – 24 т).

Рух транспортних засобів та їхніх составів з навантаженням на одиночну вісь понад 11 т, здвоєні осі – понад 16 т, строєні осі – понад 22 т у разі перевезення подільних вантажів автомобільними дорогами заборонено.

Знак 3.17 «Рух транспортних засобів, ширина яких перевищує ... м, заборонено» забороняє рух транспортних засобів, габаритна ширина яких з вантажем або без нього більша від вказаної на знаку.

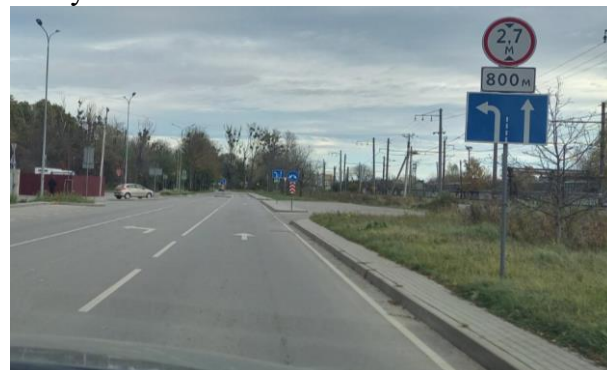

Ширина, що вказується на знаку 3.17, має бути менша за фактичну щонайменше на 0,2 м.

Знак 3.17 може бути повторно встановлений безпосередньо на прольоті або опорі штучної споруди.

Маршрути, режими й умови руху транспортних засобів, ширина яких перевищує 2,6 м, повинні узгоджуватися з Поліцією.

Знак 3.18 «Рух транспортних засобів, висота яких перевищує ... 3,5 м, заборонено» забороняє рух транспортних засобів, габаритна висота яких з вантажем або без нього більша від зазначеної на знаку.

Знак встановлюють, якщо відстань від поверхні дорожнього покриття до низу прогінної будови штучної споруди, лінії електропередачі тощо, не більше ніж 5 м.

Висота, яку зазначають на знаку 3.18, повинна бути менше ніж фактична на (0,2–0,4) м, зокрема для шляхопроводів, якими проходить автомобільна дорога або залізниця, відповідно на 0,3 м або 0,4 м. Різницю між фактичною та зазначеною висотою дозволено збільшувати залежно від рівності дорожнього покриття.

Знак 3.18 може бути повторно встановлений на прольоті штучної споруди, а за наявності перед ним габаритних воріт – на воротах.

Маршрути, режими й умови руху транспортних засобів, висота яких перевищує 4 м, повинні узгоджуватися з Поліцією.

Знак 3.19 *«Рух транспортних засобів, довжина яких перевищує ... м, заборонено»* забороняє рух транспортних засобів (автопоїздів), габаритна довжина яких із вантажем або без нього більше від зазначеної на знаку. Знак встановлюють на ділянках доріг, де рух або роз'їзд із зустрічними транспортними засобами ускладнений (ділянки доріг з вузькою проїзною частиною, тісною забудовою, крутими поворотами тощо).

У разі встановлення одного із знаків 3.15–3.19 на ділянці дороги поміж перехрестями на початку ділянки встановлюється такий самий попередній знак з табличкою 7.1.1 *«Відстань до об'єкта»*, з тим щоб водії могли завчасно змінити маршрут руху на якому введено обмеження.

Маршрути, режими й умови руху транспортних засобів, довжина яких перевищує 22 м, мають узгоджуватися з

Поліцією, а транспортні засоби повинні бути позначені розпізнавальним знаком *«Довгомірний транспортний засіб»*.

Знак 3.20 *«Рух транспортних засобів без дотримання дистанції ... м, заборонено»* застосовується в разі, коли потрібно забезпечити між транспортними засобами, що рухаються, дистанцію, не меншу від зазначеної на знаку (на мостах, шляхопроводах з великими прольотами обмеженої вантажопідйомності, льодових переправах, у тунелях тощо).

Знак 3.21 *«В'їзд заборонено»* забороняє в'їзд усіх транспортних засобів з метою:

– запобігання зустрічному рухові транспортних засобів на ділянках доріг з одностороннім рухом, при цьому на дорогах із кількома проїзними, відокремленими одна від одної бульваром, розділювальною смугою в бордюрному профілі або огороженням;

– запобігання виїзду транспортних засобів назустріч загальному потоку на дорогах, позначених знаком 5.8 «Дорога із смугою для руху маршрутних транспортних засобів»;

– організації відокремленого в'їзду та виїзду на майданчиках, що використовуються для стоянки транспортних засобів, майданчиках відпочинку, АЗС тощо;

– для заборони в'їзду на окрему смугу руху, при цьому знак 3.21 застосовується разом із табличкою 7.9 «Смуга руху».

Знак 3.21 дозволено встановлювати для кожної проїзної частини з одностороннім рухом.

Якщо знак 3.21 встановлено на ділянці дороги між перехрестями, на початку ділянки встановлюється попередній знак 3.21 з табличкою 7.1.1 «Відстань до об'єкта».

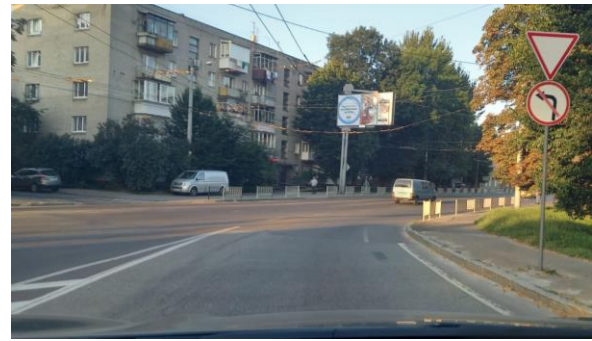
Не допускається застосовувати знаки 3.21 з табличками 7.3.1–7.3.3 «**Напрямок дії**», 7.5.1–7.5.7 «**Вид транспортного засобу**».

Не поширюється дія знака на транспортні засоби, що рухаються за встановленими маршрутами. Зона дії знака – від місця встановлення до найближчого перехрестя за ним, а в населених пунктах, де немає перехрестя, – до кінця населеного пункту.

Дія знака не переривається в місцях виїзду з прилеглих до дороги територій і в місцях перехрещення (*прилягання*) з польовими, лісовими та іншими дорогами без покриття, перед якими не встановлено знаки пріоритету.

Як правило, до об'єкта, розташованого за знаком 3.21, можна проїхати з протилежного кінця дороги чи з бокового проїзду.

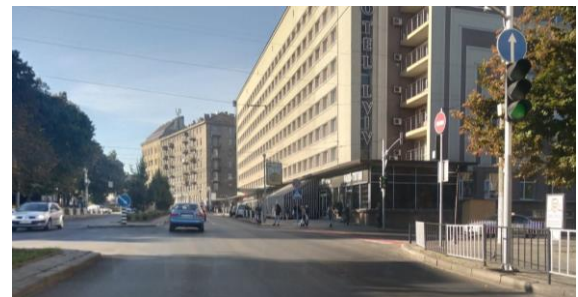
Знаки 3.22 «**Поворот праворуч заборонено**» і 3.23 «**Поворот ліворуч заборонено**» забороняють поворот на найближчому перетині проїзних частин у разі, коли потрібний порядок руху неможливо забезпечити за допомогою наказових знаків 4.1–4.6 або інформаційно-вказівних 5.16, 5.18.1–5.18.4.

Знак 3.23 «**Поворот ліворуч заборонено**» – не забороняє розворот.

За інших обставин, коли потрібний порядок руху транспортних засобів можна забезпечити за допомогою наказових знаків 4.1–4.6, використовуються наказові знаки.

Дія знаків 3.22, 3.23 не поширюється на транспортні засоби, що рухаються за встановленими маршрутами.

Знак 3.24 «**Розворот заборонено**» забороняє розворот на перехрестях, де цей маневр важко виконати або якщо він створює небезпеку для руху інших транспортних засобів. При цьому поворот ліворуч дозволяється.

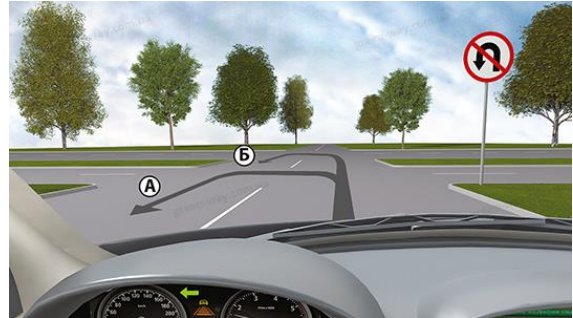
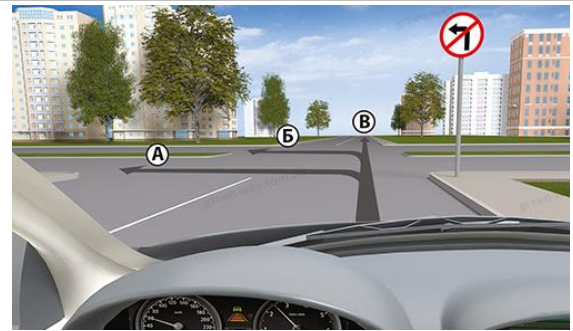
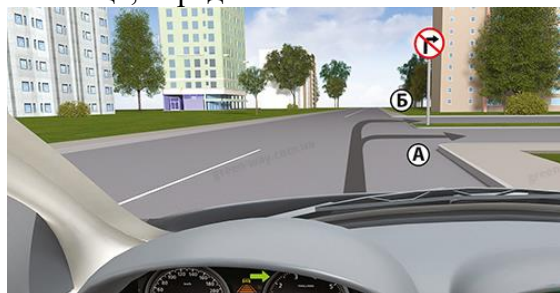
Знак 3.24 не застосовується для заборони розвороту в розривах розділювальних смуг на ділянках доріг між перехрестями.

На дорогах із двома і більше смугами для руху в цьому напрямку дублюючи знаки 3.23 та 3.24 потрібно встановлювати над крайньою лівою смугою, якою транспорт рухається в напрямку перехрестя, на дорогах з розділювальною смугою – на розділювальній смузі. На дорогах без розділювальної смуги, де для зустрічного руху є не більше ніж дві смуги, допустимо встановлення дублюючого знака з лівого боку дороги.

Дія знака 3.24 не поширюється на транспортні засоби, що рухаються за встановленими маршрутами.

Дія знаків 3.22–3.24 поширюється тільки на перехрещення проїзних частин та інші місця, перед якими вони встановлені.

Знак 3.25 «Обгін заборонено» застосовується для заборони обгону всіх транспортних засобів усіма транспортними засобами.

У зоні дії знака 3.25 дозволено обгін поодинокими транспортними засобами, що рухаються із швидкістю менше за 30 км/год.

(Поодинокими вважаються одиночні транспортні засоби, автопоїзди, а також буксуючий транспортний засіб у зчепленні з буксируванням).

Знак 3.27 «Обгін вантажним автомобілям заборонено» застосовується для заборони обгону вантажним автомобілям з дозволеною максимальною масою понад 3,5 т усіх транспортних засобів.

У зоні дії знака 3.27 дозволено обгін поодиноких транспортних засобів, що рухаються із швидкістю менш як 30 км/год.

Тракторам заборонено обгін усіх транспортних засобів, окрім поодиноких велосипедів, гужових возів (*саней*).

Знаки 3.25, 3.27 потрібно застосовувати разом із розміткою 1.1 «*Вузька суцільна лінія*»

або 1.11 «*Подвійні лінії білого кольору, одна з яких суцільна, а інша переривиста*» згідно з ДСТУ 2587.

Знак 3.25 потрібно застосовувати на ділянках доріг у межах кривих у плані, на підйомах та спусках (якщо спуск закінчується кривою в плані), на яких не забезпечена відстань видимості зустрічного автомобіля.

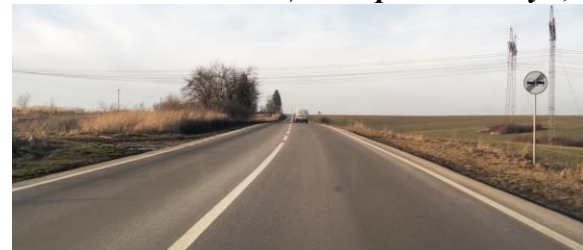

Зона дії знаків 3.25, 3.27 визначається протяжністю небезпечної ділянки.

Як правило, зона дії знаків 3.25, 3.27 від місця встановлення до найближчого перехрестя за ним, а в населених пунктах, де немає перехресть, – до кінця населеного пункту. Дія знаків не переривається в місцях виїзду з прилеглих до дороги територій і в місцях перехрещення (прилягання) з польовими, лісовими та іншими дорогами без покриття, перед якими не встановлено знаки пріоритету.

Дія знаків 3.25 та 3.27 може бути відмінена встановленням, в кінці зони їх дії знаків 3.26 «*Кінець заборони обгону*»,

3.28 «*Кінець заборони обгону вантажним автомобілям*».

Знак 3.29 «*Обмеження максимальної швидкості*» забороняє рух усіх транспортних засобів з більшою швидкістю, ніж зазначено на знаку, у разі потреби введення на ділянці дороги іншої максимальної швидкості ніж на попередній ділянці.

Мінімальна межа обмеження швидкості на дорогах не повинна бути нижче ніж 40 км/год., окрім випадків, коли обмеження вводять на ділянках зі слизьким покриттям (ожеледиця, сніговий накат);

на ділянках проведення аварійно-ремонтних робіт чи ліквідації наслідків стихійних явищ;

на ділянках, де влаштовані штучні підвищення з метою зниження швидкості ТЗ (підвищені пішохідні переходи, підвищені перехрестя, дорожні пагорби згідно з ДСТУ 4123).

У разі обмеження швидкості руху на небезпечних ділянках дороги (ділянки концентрації ДТП; небезпечні повороти; ділянки з обмеженою видимістю; місця звуження дороги тощо) зону дії знака потрібно визначати довжиною небезпечної ділянки.

Ступінчасте обмеження швидкості можна не застосовувати перед населеними пунктами, позначеними знаком 5.49 чи 5.53 «Початок населеного пункту», у напрямку яких одна смуга руху, якщо видимість знака 5.49 чи 5.53, становить більше ніж 150 м.

Якщо обмеження максимальної швидкості, що вводиться на цій ділянці дороги, більш як на 20 км/год. відрізняється від дозволеної швидкості руху на попередній ділянці, то в такому разі використовується ступінчасте обмеження швидкості з кроком не більше ніж 20 км/год. шляхом послідовного встановлення знаків 3.29, віддалених один від одного на відстані від 100 до 150 м.

Знак 3.29 устанавлюється з табличкою 7.4.4 «Час дії», якщо обмеження вводять на визначені години, наприклад, біля шкіл та дошкільних закладів, торговельних комплексів тощо.

У населених пунктах, позначених знаками 5.49, 5.53, максимальну швидкість потрібно обмежити до 40 км/год. на ділянках, якщо відстані від краю проїзної частини до лінії забудови менші ніж 5 м, а протяжність забудови населеного пункту більша ніж 1 км.

Обмежити максимальну швидкість рекомендовано:

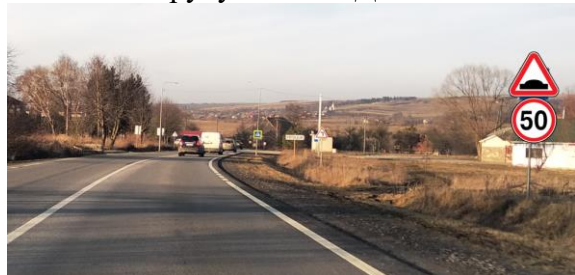
– перед наземними пішохідними переходами, розташованими біля шкіл і садочків, закладів охорони здоров'я та постачальників послуг для осіб з інвалідністю;

– на ділянках, де влаштовано островці безпеки за рахунок звуження проїзної частини;

– у місцях влаштування засобів заспокоєння руху згідно з ДСТУ 4123.

У населених пунктах, позначених знаком 5.51 (із синім тлом), максимальну швидкість рекомендовано обмежити до 70 км/год., якщо відстань від краю проїзної частини до лінії забудови становить (15–25) м, а протяжність забудови становить менше ніж 1 км, і до 50 км/год. – якщо протяжність більше ніж 1 км.

Обмеження швидкості руху на спусках потрібно вводити, якщо спуск закінчується кривою в плані малого радіуса, мостом із шириною проїзної частини не більше ніж ширина проїзної частини дороги тощо.

У разі визначення максимальної межі обмеження швидкості в кінці спусків необхідно враховувати дорожні умови відповідно до табл. 3.1.

Таблиця 3.1 Допустима швидкість ТЗ на спусках залежно від дорожніх умов

Дорожні умови в кінці спуску	Допустима швидкість, км/год.
Радіус кривої, м:	
менше 100	40
100–200	50
201–400	60
Ширина проїзної частини на мосту:	
дорівнює ширині проїзної частини дороги	60
менше ніж ширина проїзної частини дороги на 1 м	40

Зона дії знака 3.29 «Обмеження максимальної швидкості» – від місця встановлення до найближчого перехрестя за ним, а в населених пунктах, де немає перехресть, – до кінця населеного пункту. Дія знака не переривається в місцях виїзду з прилеглих до дороги територій і в місцях перехрещення (прилягання) з польовими, лісовими та іншими дорогами без покриття, перед якими не встановлено знаки пріоритету.

Зона дії знака 3.29 «Обмеження максимальної швидкості» може бути зменшена:

– установленням у кінці зони його дії відповідно знака 3.30 «Кінець обмеження максимальної швидкості»;

– зміною на знакові допустимої максимальної швидкості руху.

Дія знака 3.29, що встановлений перед населеним пунктом, позначеним знаком 5.49 «Початок населеного пункту», поширюється до цього знака.

На прямих горизонтальних ділянках дороги перед малими мостами з однією смугою руху в кожному напрямку максимально допустиму швидкість потрібно визначати для всього транспортного потоку відповідно до табл. 3.2.

Таблиця 3.2 Допустима швидкість руху ТЗ залежно від ширини проїзної частини на мосту

Ширина проїзної частини на мосту:	Допустима швидкість руху, км/год.
дорівнює ширині проїзної частини дороги	70
менше ніж ширина проїзної частини дороги на 1 м	50

Якщо максимальна швидкість, вказана на спеціальному розпізнавальному знаку, встановленому відповідно до пункту 30.3 «и» Правил дорожнього руху, або

визначена технічною характеристикою транспортного засобу, менша від зазначеної на знаку 3.29, водії, незважаючи на наявність дорожнього знака 3.29, не повинні перевищувати встановленої для них чи їхніх транспортних засобів максимальної швидкості.

Додаткові обмеження дозволеної швидкості руху можуть вводитися тимчасово і постійно.

Разом із знаком 3.29 обмеження швидкості руху обов'язково додатково встановлюються відповідні дорожні знаки, які попереджають про характер небезпеки та/або наближення до відповідного об'єкта.

Знак 3.29 потрібно встановлювати разом зі знаком, який попереджає про характер небезпеки чи наближення до об'єкта небезпеки.

Знак 3.29 застосовують самостійно у випадках наближення до митниці, дорожньої станції патрульної поліції, початку платної дороги тощо.

Знак 3.31 «Зона обмеження максимальної швидкості» потрібно застосовувати в тому разі, коли швидкість треба обмежити на певній території (зона відпочинку, парк, АЗС, стоянка тощо), де немає чітко визначених доріг.

Знак 3.31 може встановлюватися також перед в'їздом на території підприємств, автостоянок, інші території, де доцільне одноразове пояснення обмеження швидкості.

Зона дії знака 3.31 – до відміни такого обмеження знаком 3.32 «Кінець зони обмеження максимальної швидкості»

Знак 3.33 «Подачу звукового сигналу заборонено» потрібно застосовувати, щоб заборонити користування звуковими сигналами на ділянках доріг, що проходять у безпосередній близькості від санаторіїв, будинків відпочинку, лікарень, оздоровчих таборів тощо, окрім випадків подачі звукового сигналу для попередження виникнення ДТП.

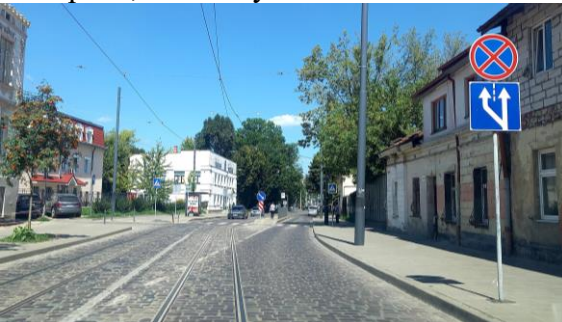

Знак 3.34 «Зупинку заборонено» забороняє зупинку і стоянку транспортних засобів.

У зоні дії цього знака не заборонено зупинки транспортних засобів, що рухаються за встановленими маршрутами, а також таксі, що здійснює посадку або висадку пасажирів (розвантаження чи завантаження вантажу).

Дія знака поширюється лише на той бік дороги, на якому він встановлений.

За наявності під ним таблички 7.18 «Крім осіб з інвалідністю» на водіїв з інвалідністю, які керують мотоколяскою або автомобілем, позначеними розпізнавальним знаком «Водій з інвалідністю», на водіїв, які перевозять пасажирів з інвалідністю, за умов наявності документів, що підтверджують інвалідність пасажирів (крім пасажирів з явними ознаками інвалідності).

Знак може дублюватися з дорожньою розміткою 1.4 (суцільна жовта лінія), при цьому зона дії знака визначається довжиною лінії розмітки.

Знак 3.35 «Стоянку заборонено» забороняє стоянку всіх транспортних засобів. У зоні дії цього знака дозволено зупинятись на час, потрібний для посадки (висадки) пасажирів і (або) завантаження (розвантаження) вантажу.

Знак 3.35 «Стоянку заборонено» може дублюватися з розміткою 1.10.1 згідно з ДСТУ 2587, у цьому разі зону дії знака визначає довжина лінії розмітки.

Знаки 3.36 «*Стоянку заборонено в непарні числа місяця*» і 3.37 «*Стоянку заборонено в парні числа місяця*» забороняють стоянку в непарні чи парні числа місяця відповідно, й установлюють із того боку дороги, на якому вводять заборону.

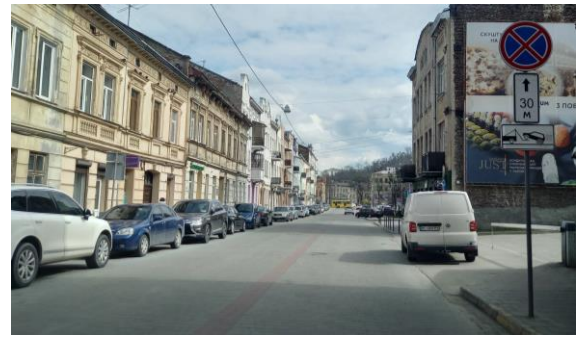
У разі одночасного застосування на протилежних сторонах проїзної частини знаків 3.36 і 3.37 час переміщення транспортних засобів з одного боку дороги на інший – з 19 год. 00 хв. до 21 год. 00 хв.

Зона дії знаків 3.34–3.37 від місця встановлення до найближчого перехрестя за ним, а в населених пунктах, де немає перехресть, – до кінця населеного пункту.

Дія знака не переривається в місцях виїзду з прилеглих до дороги територій і в місцях перехрещення (*прилягання*) з польовими, лісовими та іншими дорогами без покриття, перед якими не встановлено знаки пріоритету.

Якщо немає потреби поширювати дію знаків 3.34–3.37 до найближчого за ходом руху перехрестя чи кінця населеного пункту, то з дорожніми знаками застосовуються таблички 7.2.2–7.2.4 «*Зона дії*».

Дозволено також застосувати табличку 7.2.2 «*Зона дії*» у разі зони дії знаків до 100 м.

Для зменшення зони дії знаків 3.34–3.37, рекомендовано в кінці зони дії цих знаків встановити відповідні знаки з табличкою 7.2.3,

а посередині – з табличкою 7.2.4.

Знаки 3.34–3.37 застосовують без табличок 7.2.2–7.2.4 «*Зона дії*», якщо зону їхньої дії поширюють до видимого з місця встановлення цих знаків перехрестя чи кінця населеного пункту.

У випадках, коли потрібно заборонити зупинку або стоянку вздовж одного боку площі, фасаду будинку тощо, і знаки 3.34–3.37 не можуть бути встановлені так, щоб усі водії були поінформовані про введену заборону, дозволено установлювати ці знаки разом із однією з табличок 7.2.5 чи 7.2.6 або з табличкою 7.2.7 навпроти в'їзду на площу, під'їзду до будинку тощо, лицьовою частиною в бік водіїв ТЗ, що під'їжджають.

У зоні дії знака 3.35 «*Стоянку заборонено*» дозволена «*Зупинка*», що відповідає трактуванню терміна «*Зупинка*» Правил дорожнього руху.

Для уточнення умов уведених заборон, дорожні знаки 3.34–3.37 можна застосовувати з табличками 7.4.1–7.4.7 «*Час дії*»,

або 7.5.1–7.5.6 «*Вид транспортного засобу*».

Знак 3.38 «*Зона обмеженої стоянки*» застосовується для вказівки, що діє протягом визначеного часу стосовно всіх доріг, розміщених на чітко визначеній зоні в населеному пункті (*окрема територія, площа тощо*), на якій тривалість стоянки обмежена, незалежно від того, платна стоянка чи безоплатна.

Конкретні умови про обмеження стоянки можуть бути зазначені в нижній частині знака або на додаткових табличках 7.4.1–7.4.7 «*Час дії*», 7.19 «*Обмеження тривалості стоянки*» де указують час дії (*дні й години доби*), протягом яких діють обмеження або обмеження тривалості стоянки.

Дія знака 3.38 з табличкою 7.18 «*Крім осіб з інвалідністю*» не поширюється на транспортні засоби з розпізнавальним знаком «*Водій з інвалідністю*».

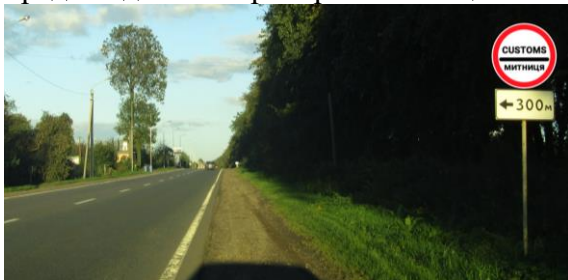

На всіх дорогах, які використовуються для виїзду з цієї зони, потрібно встановити знаки 3.39 «Кінець зони обмеженої стоянки».

Знак 3.40 «Митниця» застосовують для заборони транспортних засобів проїзду без зупинки біля митниці.

Знак встановлюють безпосередньо перед в'їздом на територію митниці.

Знак 3.41 «Контроль» застосовують для заборони транспортних засобів проїзду без зупинки перед контрольними пунктами (пост Національної поліції, карантинний пост, прикордонна зона, закрита територія, пункт оплати проїзду на платних дорогах тощо).

Перед наближенням до місця встановлення знака 3.41 «Контроль» застосовують ступінчасте обмеження швидкості за допомогою попереднього встановлення необхідної кількості знаків 3.29 «Обмеження максимальної швидкості» та/або 3.31 «Зона обмеження максимальної швидкості».

3.42 «Кінець всіх заборон і обмежень» позначають кінець зони дії

декількох із заборонних знаків: 3.20, 3.25, 3.27, 3.29, 3.31, 3.33–3.38, 3.44, 3.45, якщо немає потреби поширювати їх дію до найближчого за ходом руху перехрестя або до кінця населеного пункту.

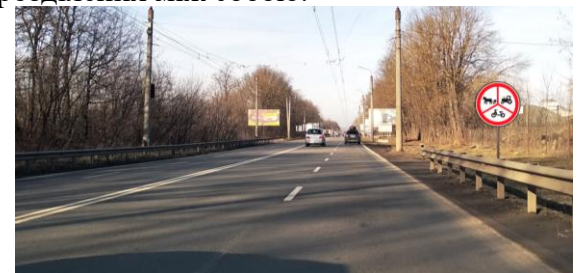
Знак 3.43 «Небезпека» забороняє рух усіх без винятку користувачів доріг, вулиць, залізничних переїздів у зв'язку з ДТП, аварією, проявом стихійного лиха чи іншою небезпекою для руху (зсув ґрунту, падіння каміння, сильний снігопад, повінь тощо).

Знаки 3.44 та 3.45 «Рух зазначених транспортних засобів заборонено» застосовують для заборони руху зазначених на них транспортних засобів та вони рівнозначні декільком установленим разом заборонним знакам.

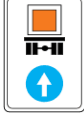

У разі заборони руху транспортних засобів і пішоходів знаками 3.5, 3.6, 3.7, 3.8, 3.9, 3.10, 3.11 на одному знаку може бути нанесено не більше трьох їх символів, розділених між собою.

НАКАЗОВІ ЗНАКИ

Наказові знаки призначені для введення чи скасування окремих режимів руху з метою підвищення пропускнуої здатності доріг і перехрещень та створення безпечних умов дорожнього руху. Їх встановлюють безпосередньо перед ділянками доріг, на яких вводяться необхідні режими руху, або в місцях, де вони скасовуються.

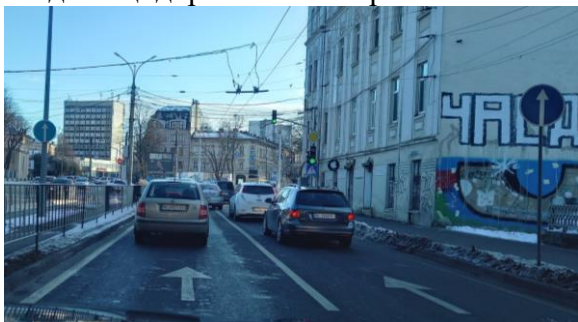
Зображення і номер знака	Назва знака	Зображення і номер знака	Назва знака	Зображення і номер знака	Назва знака
 4.1	Рух прямо	 4.10	Круговий рух	 4.19	Доріжка для вершників
 4.2	Рух праворуч	 4.11	Рух легкових автомобілів	 4.20.1	Напрямок руху транспортних засобів з небезпечними вантажами
 4.3	Рух ліворуч	 4.12	Обмеження мінімальної швидкості	 4.20.2	Напрямок руху транспортних засобів з небезпечними вантажами
 4.4	Рух прямо або праворуч	 4.13	Кінець обмеження мінімальної швидкості	 4.20.3	Напрямок руху транспортних засобів з небезпечними вантажами
 4.5	Рух прямо або ліворуч	 4.14	Доріжка для велосипедистів	 4.21	Рух із застосуванням ланцюгів проти ковзання
 4.6	Рух праворуч або ліворуч	 4.15	Кінець доріжки для велосипедистів	 4.22	Кінець ділянки руху із застосуванням ланцюгів проти ковзання
 4.7	Об'їзд перешкоди з правого боку	 4.16	Доріжка для пішоходів	 4.23	Дорога для суміщеного руху легкових автомобілів та велосипедистів
 4.8	Об'їзд перешкоди з лівого боку	 4.17	Доріжка для пішоходів і велосипедистів	 4.24	Кінець дороги для суміщеного руху легкових автомобілів та велосипедистів
 4.9	Об'їзд перешкоди з правого або лівого боку	 4.18	Суміжні пішохідна та велосипедна доріжки		

Знаки 4.1 «Рух прямо», 4.2 «Рух праворуч», 4.3 «Рух ліворуч», 4.4 «Рух прямо або праворуч», 4.5 «Рух прямо або ліворуч», 4.6 «Рух праворуч або ліворуч» застосовуються для надання дозволу руху на найближчому перехрещенні проїзних частин у напрямках, зазначених стрілками на знаку, а знаки 4.3, 4.5 та 4.6 – і для розвороту.

Конфігурація стрілок дозволених напрямків руху на знаках повинна відповідати реальному плануванню перехрестя.

Знак 4.1 «*Рух прямо*» дозволяє рух транспортних засобів на цьому перехресті або ділянці дороги тільки прямо.

У разі, коли знак встановлюється на ділянці дороги поза перехрестям, зона його дії поширюється до найближчого перехрестя.

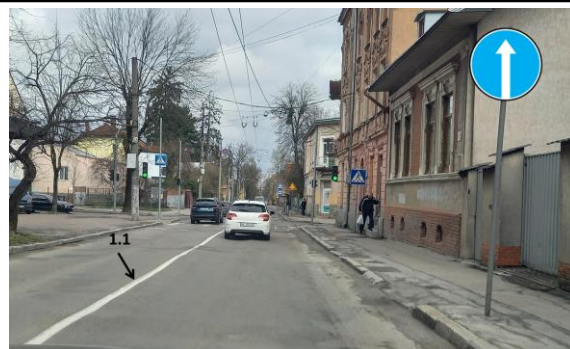

Знак 4.1 «*Рух прямо*» не забороняє поворот праворуч у двори та інші прилеглі території (для таких цілей можуть використовуватися відповідні заборонні знаки), але забороняє повороти ліворуч, зокрема для заїзду в двори, а також розворот.

Знак 4.1 застосовується, крім того, для заборони розворотів у розривах розділювальної смуги на ділянках доріг між перехрестями, при цьому його встановлюють тільки на розділювальній смугі.

Знак 4.1 дозволено застосовувати для дублювання розмітки 1.1 чи 1.3 згідно з ДСТУ 2587.

При цьому знак 4.1 потрібно встановлювати безпосередньо на початку ділянки дороги або за перехрестям. Дія знака в цьому разі поширюється до найближчого перехрестя, а за необхідності зменшення зони дії застосовують табличку 7.2.1 «*Зона дії*».

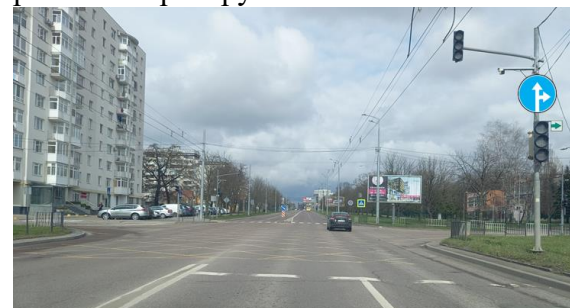
Знак 4.2 «*Рух праворуч*» дозволяє рух на цьому перехресті тільки праворуч.

Знак 4.3 «*Рух ліворуч*» дозволяє рух на цьому перехресті тільки ліворуч, а також розворот транспортних засобів.

Знак 4.4 «*Рух прямо або праворуч*» дозволяє рух на цьому перехресті тільки прямо або праворуч.

Знак 4.5 «*Рух прямо або ліворуч*» дозволяє рух на цьому перехресті тільки прямо або ліворуч, а також розворот транспортних засобів.

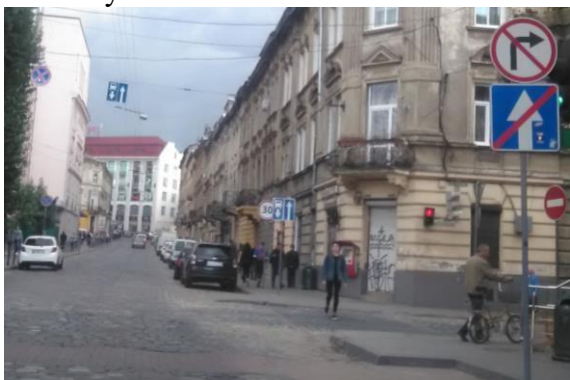
Знак 4.6 «*Рух праворуч або ліворуч*» дозволяє рух на цьому перехресті тільки праворуч або ліворуч. Розворот не заборонений.

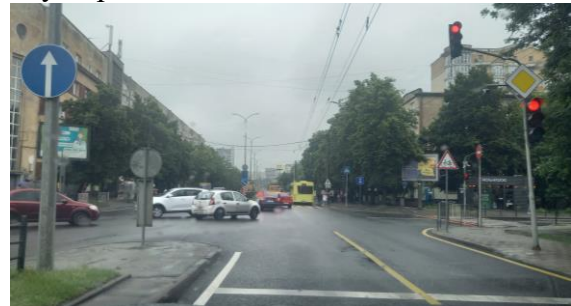
Дія знаків 4.1–4.6 не поширюється на ТЗ, що рухаються за встановленими для них маршрутами.

Дія знаків 4.1–4.6 поширюється на перехрещення проїзних частин, перед якими вони встановлені.

Якщо для регулювання руху на перехресті можна використати як наказові знаки 4.3 «*Рух ліворуч*» чи 4.5 «*Рух прямо або ліворуч*», так і заборонний знак 3.22 «*Поворот праворуч заборонено*», потрібно застосовувати наказові знаки.

На дорогах із двома і більше смугами для руху в одному напрямку знаки 4.1, 4.3, 4.5 встановлюються також і над лівою смугою, якою рух здійснюється в бік перехрестя. При цьому на дорогах із розділювальною смугою дозволено встановлювати знаки на цій смузі, а на дорогах без неї, якщо кількість смуг для зустрічного руху не більше двох, – з лівого боку дороги.

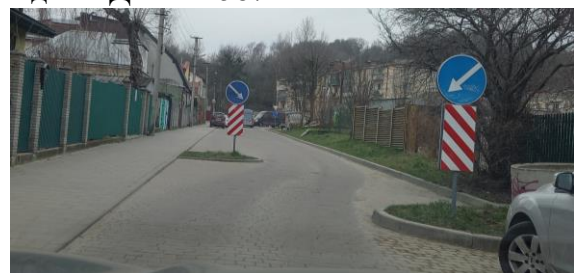

Знаки 4.7 «*Об'їзд перешкоди з правого боку*», 4.8 «*Об'їзд перешкоди з лівого боку*», 4.9 «*Об'їзд перешкоди з правого або лівого боку*» застосовують для повідомлення водіїв, що об'їзд островців безпеки і різноманітних перешкод,

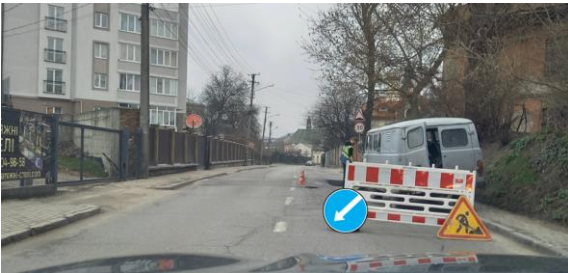
які трапляються на проїзній частині, дозволено лише з боку, зазначеного стрілкою (*стрілками*) на знаках.

У разі встановлення знаків 4.7–4.9 на стійках дозволено під знаком встановлювати щити розміром 350 мм на 700 мм з нанесеною на них розміткою 2.3 згідно з ДСТУ 2587.

У місцях проведення ремонтних робіт знаки 4.7 «Об'їзд перешкоди з правого боку» та 4.8 «Об'їзд перешкоди з лівого боку» дозволено застосовувати для позначення лінії відхилення траєкторії руху транспортних засобів від перешкоди, яка повинна бути утворена одним знаком на початку, одним знаком у кінці лінії відхилення та одним знаком на кожному смугу руху, що перетинається лінією відхилення.

При цьому нахил лінії до осі дороги має бути не менше ніж 1:10, 1:20, 1:50, якщо на ділянці дозволена швидкість руху 40, 60, та понад 60 км/год. відповідно.

Знак 4.10 «Круговий рух» дозволяє рух транспортних засобів лише в зазначеному стрілками напрямку навколо центрального острівця, якщо організовано круговий рух на перехресті (площі).

Знак установлюється на кожному в'їзді на перехрестя (площу) з круговим рухом.

Знак не застосовується за змішаної організації руху (коли одночасно з круговим рухом допускається перехресний), крім випадків, коли таке перехрестя (площу) перетинає тільки рейковий транспорт.

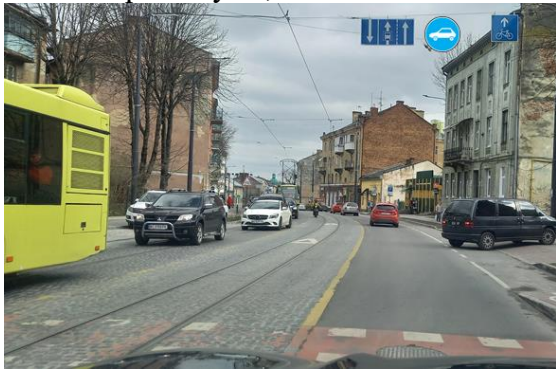

Під час руху транспортних засобів у зазначеному стрілками напрямку навколо центрального острівця або, якщо організовано круговий рух на перехресті (площі), слід керуватися загальними вимогами правил проїзду перехресть.

Порядок руху можна змінити тільки за допомогою знаків 2.1 «Дати дорогу», 2.3 «Головна дорога», 2.4 «Кінець головної дороги», що визначають черговість проїзду перехресть і встановлені з табличкою 7.8 «Напрямок головної дороги».

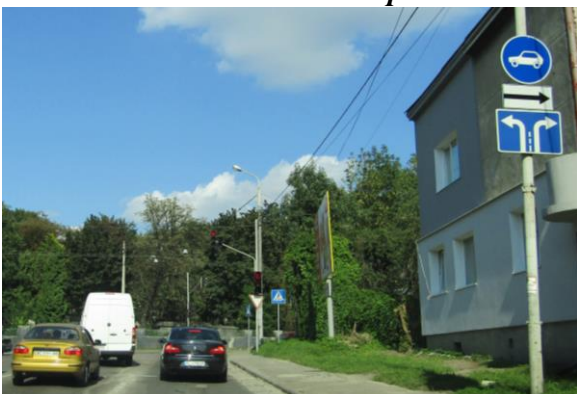
Знак 4.11 «*Рух легкових автомобілів*» застосовують для надання дозволу руху тільки легкових автомобілів, автобусів, мотоциклів і маршрутних транспортних засобів, що рухаються за встановленими маршрутами, а також вантажних автомобілів, дозволена максимальна маса яких не перевищує 3,5 т.

Дія знака не поширюється на інші транспортні засоби, які обслуговують підприємства, розташовані в зоні дії знака, а також обслуговують або належать громадянам, які мешкають чи працюють у позначеній зоні.

Такі транспортні засоби мають виїжджати до позначеної зони і в'їжджати з неї за найкоротшим маршрутом.

Знак 4.11 встановлюється на кожному в'їзді на дорогу, якою дозволено рух тільки вказаних транспортних засобів. Перед боковими в'їздами знаки доповнюються табличками 7.3.1–7.3.3 «*Напрямок дії*».

Знак 4.11 «*Рух легкових автомобілів*» можна встановлювати з табличкою 7.9 «*Смуга руху*» для дозволу руху тільки легкових автомобілів і мотоциклів окремими смугами проїзної частини із зменшеною шириною.

У такому разі знак 4.11 з табличкою 7.9 потрібно встановлювати над смугою проїзної частини, на яку поширюється дія знака.

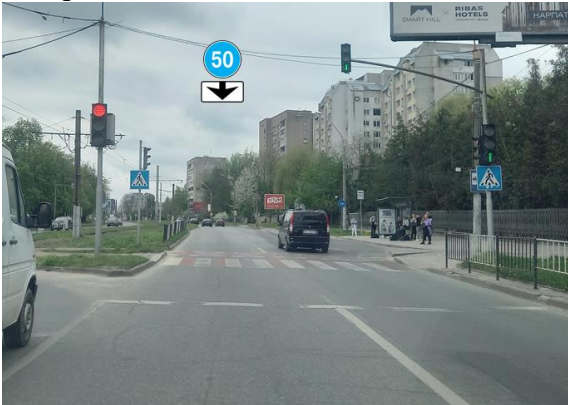
Знак 4.12 «*Обмеження мінімальної швидкості*» потрібно застосовувати для зазначення того, що на дорозі або окремій смузі проїзної частини, наприклад, на лівій смузі на затяжних підйомах, рух дозволено із швидкістю, не меншою ніж зазначено на знаку, але й не більшою, ніж це передбачено вимогами Правил дорожнього руху.

Для встановлення мінімально допустимої швидкості на окремій смузі/смугах руху зображення знака відображають на відповідних смугах руху на знаках 5.24 «*Мінімальна швидкість на різних смугах руху*», 5.25 «*Мінімальна швидкість на смузі руху*».

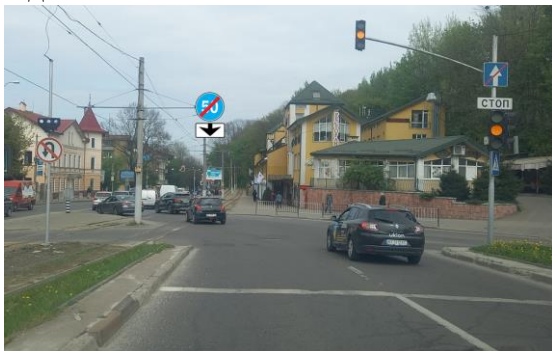
Дозволено застосувати знак 4.12 «Обмеження мінімальної швидкості» з табличкою 7.9 «Смуга руху», розміщеного над смугою проїзної частини, на яку поширюється дія знака.

Для попередження водіїв, що виїжджають з бокових доріг, про характер обмеження, знак 4.12 повторюють після кожного перехрестя дороги, на якій введено обмеження мінімальної швидкості по всій ширині проїзної частини чи по окремих смугах руху.

Знак 4.13 «Кінець обмеження мінімальної швидкості» застосовується для позначення кінця зони дії знака 4.12 «Обмеження мінімальної швидкості».

Знак встановлюється в кінці зони дії знака 4.12, як правило, перед перехрестям, зокрема й над тими смугами руху, на яких вводилось таке обмеження.

Знак 4.14 «Доріжка для велосипедистів» застосовують для позначення велосипедної доріжки, рухатися якою дозволено тільки на велосипедах та на одно-, дво- або триколісних механічних ТЗ, що приводяться в рух за допомогою електричного двигуна (електричні скутери, сігвеї, гіроборди, гіроскутери тощо).

Якщо на ділянці дороги нема тротуару або пішохідної доріжки, велосипедною доріжкою можуть також рухатися пішоходи.

У такому разі вони можуть іти правим краєм доріжки попутно з рухом транспортних засобів і не створюючи перешкод рухові велосипедистів.

Якщо призначена для руху велосипедистів смуга відокремлюється від основної проїзної частини розміткою 1.1, знак 4.14 у поєднанні з табличкою 7.9 «Смуга руху» розташовують над смугою.

Якщо смуга відокремлена від основної проїзної частини бордюром чи бар'єром, знак може встановлюватися праворуч від смуги.

Знак 4.15 «Кінець доріжки для велосипедистів» застосовують для позначення кінця доріжки, позначеної знаком 4.14 «Доріжка для велосипедистів».

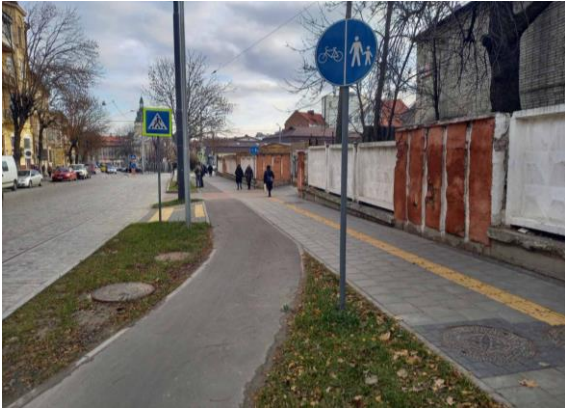
Знак 4.16 «Доріжка для пішоходів» призначений тільки для руху пішоходів. Знак 4.16 повторюється після кожного перетинання пішохідної доріжки з дорогою.

Знак 4.17 «Доріжка для пішоходів та велосипедистів» застосовують для позначення доріжки, призначеної для сумісного її використання двома категоріями учасників дорожнього руху (пішоходами і велосипедистами) з дотриманням ними запобіжних заходів.

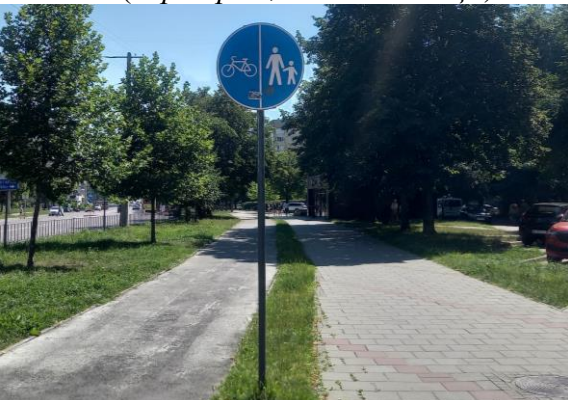
Знак 4.18 «Суміжні пішохідна та велосипедна доріжки» застосовують для позначення пішохідної та велосипедної доріжок, які прилягають одна до одної, але чітко розмежовані розміткою 1.1 згідно з ДСТУ 2587 або кольором покриття.

Порядок розташування символів на знаку 4.18 можна змінювати залежно від того, якою стороною доріжки користується та чи інша категорія учасників руху.

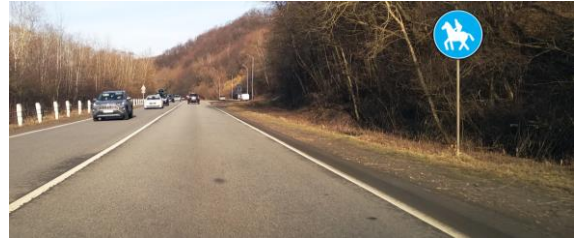

Таку доріжку можна розділити розміткою на смуги (окремо для пішоходів та велосипедистів) чи будь-якими іншими засобами (бордюром, газоном тощо).

Знак 4.18 установлюють на початку доріжки і дублюють після кожного перехрестя.

Знак 4.19 «Доріжка для вершників» вказує, що доріжку, на початку якої він установлений, призначено для вершників. Вершники повинні користуватися цією доріжкою, якщо вона проходить уздовж проїзної частини дороги, велосипедної чи пішохідної доріжки.

Знак 4.19 потрібно дублювати після кожного перетину проїзної частини.

Знаки 4.20.1–4.20.3 «Напрямок руху транспортних засобів з небезпечними вантажами» потрібно застосовувати для зазначення дозволеного напрямку руху транспортних засобів з розпізнавальними знаками «Знак небезпеки» та «Табличка оранжевого кольору».

Знак 4.21 «Рух із застосуванням ланцюгів проти ковзання» потрібно застосовувати для позначення ділянки дороги, під час руху якою використання ланцюгів проти ковзання не менше ніж на двох ведучих колесах ТЗ, може призвести до неможливості здійснювати рух.

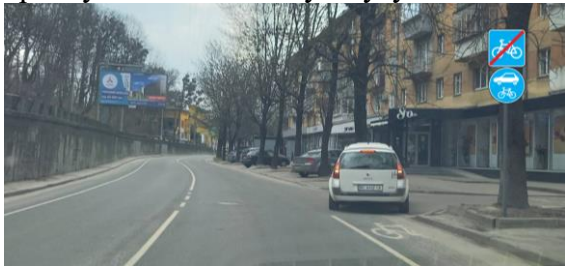

Знак потрібно застосовувати з табличкою 7.12 «Ожеледиця».

Знак 4.22 «Кінець ділянки руху із застосуванням ланцюгів проти ковзання» потрібно застосовувати для позначення закінчення зони дії знака 4.21.

Знаки 4.23 «Дорога для суміщеного руху легкових автомобілів та велосипедистів» потрібно застосовувати разом із розміткою 1.28.3 згідно з ДСТУ 2587 для позначення початку вулиць і доріг місцевого значення (окрім пішохідних вулиць), призначених для суміщеного руху велосипедистів і руху легкових автомобілів, у разі, якщо потрібно з'єднати велосипедні маршрути і немає змоги влаштувати велосипедну доріжку чи велосипедну смугу.

Знак 4.23 встановлюють із правого боку дороги/вулиці або над дорогою на початку ділянки суміщеного руху і дублюють після кожного перехрестя.

Знак 4.24 «Кінець дороги для суміщеного руху легкових автомобілів та велосипедистів» потрібно застосовувати в кінці ділянки, призначеної для суміщеного руху велосипедистів легкових автомобілів.

Знак 4.24 дозволено розміщувати на зворотному боці знака 4.23.

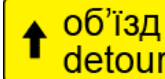

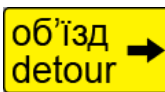

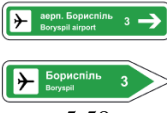
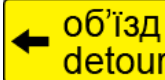

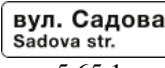

ІНФОРМАЦІЙНО-ВКАЗІВНІ ЗНАКИ

Інформаційно-вказівні знаки запроваджують або скасовують певний режим руху, а також інформують учасників дорожнього руху про розташування населених пунктів, різних об'єктів, територій, де діють спеціальні правила.

Інформаційно-вказівні знаки застосовують для маршрутного орієнтування та інформування учасників руху про особливості режиму руху або розташування на шляху слідування населених пунктів та інших об'єктів.

Зображення і номер знака	Назва знака	Зображення і номер знака	Назва знака	Зображення і номер знака	Назва знака
 5.1	Авто-магістраль	 5.10.1	Виїзд на дорогу зі смугою для руху маршрутних ТЗ	 5.17.1	Напрямок руху по смугах
 5.2	Кінець автомагістралі	 5.10.2	Виїзд на дорогу зі смугою для руху маршрутних ТЗ	 5.17.2	Напрямок руху по смугах
 5.3	Дорога для автомобілів	 5.10.3	Виїзд на дорогу зі смугою для руху маршрутних ТЗ	 5.18	Напрямок руху по смузі
 5.4	Кінець дороги для автомобілів	 5.10.4	Виїзд на дорогу зі смугою для руху маршрутних ТЗ	 5.19.1	Використання смуги руху
 5.5	Дорога з одностороннім рухом	 5.11	Смуга для руху маршрутних ТЗ	 5.19.2	Використання смуги руху
 5.6	Кінець дороги з одностороннім рухом	 5.12	Кінець смуги для руху маршрутних ТЗ	 5.19.3	Використання смуги руху
 5.7.1	Виїзд на дорогу з одностороннім рухом	 5.13	Дорога із реверсивним рухом	 5.20.1	Початок додаткової смуги руху
 5.7.2	Виїзд на дорогу з одностороннім рухом	 5.14	Кінець дороги із реверсивним рухом	 5.20.2	Початок додаткової смуги руху
 5.8	Дорога зі смугою для руху маршрутних ТЗ	 5.15	Виїзд на дорогу із реверсивним рухом	 5.21.1	Кінець додаткової смуги руху
 5.9	Кінець дороги зі смугою для руху маршрутних ТЗ	 5.16	Напрямки руху по смугах	 5.21.2	Кінець додаткової смуги руху

Зображення і номер знака	Назва знака	Зображення і номер знака	Назва знака	Зображення і номер знака	Назва знака
 5.22	Прилягання смуги для розгону ТЗ	 5.31.3	Напрямок руху для вантажних автомобілів	 5.40.1	Підземний пішохідний перехід
 5.23	Прилягання додаткової смуги руху з правого боку	 5.32.1	Тупик	 5.40.2	Підземний пішохідний перехід
 5.24	Мінімальна швидкість на різних смугах руху	 5.32.2	Тупик	 5.41.1	Надземний пішохідний перехід
 5.25	Мінімальна швидкість на смузі руху	 5.32.3	Тупик	 5.41.2	Надземний пішохідний перехід
 5.26	Обмеження максимальної швидкості на різних смугах руху	 5.33	Рекомендована швидкість	 5.42.1	Місце для стоянки
 5.27.1	Зміна напрямку руху на дорозі із розділювальною смугою	 5.34	Житлова зона	 5.42.2	Місце для стоянки
 5.27.2	Зміна напрямку руху на дорозі із розділювальною смугою	 5.35	Кінець житлової зони	 5.42.3	Місце для стоянки
 5.28	Смуга руху для аварійної зупинки	 5.36	Пішохідна зона	 5.43	Зона для стоянки
 5.29	Місце для розвороту	 5.37	Кінець пішохідної зони	 5.44	Кінець зони стоянки
 5.30	Зона для розвороту	 5.38.1	Пішохідний перехід	 5.45.1	Пункт зупинки автобуса
 5.31.1	Напрямок руху для вантажних автомобілів	 5.38.2	Пішохідний перехід	 5.45.2	Кінець пункту зупинки автобуса
 5.31.2	Напрямок руху для вантажних автомобілів	 5.39	Діагональний пішохідний перехід	 5.46.1	Пункт зупинки трамвая

Зображення і номер знака	Назва знака	Зображення і номер знака	Назва знака	Зображення і номер знака	Назва знака
 5.46.2	Кінець пункту зупинки трамвая	 5.56	Можливість використання дороги	 5.61	Показчик відстаней (підтвердження маршруту)
 5.47.1	Пункт зупинки тролейбуса	 5.57	Попередній показчик напрямків	 5.61	Показчик відстаней (підтвердження маршруту)
 5.47.2	Кінець пункту зупинки тролейбуса	 5.57	Попередній показчик напрямків	 5.62	Схема руху
 5.48	Місце зупинки таксі	 5.57	Попередній показчик напрямків	 5.63	Схема об'їзду
 5.49	Початок населеного пункту	 5.58	Попередній показчик напрямку	 5.64.1	Напрямок об'їзду
 5.50	Кінець населеного пункту	 5.58	Попередній показчик напрямку	 5.64.2	Напрямок об'їзду
 5.51	Початок населеного пункту	 5.59	Показчик напрямку	 5.64.3	Напрямок об'їзду
 5.52	Кінець населеного пункту	 5.59	Показчик напрямку	 5.65.1	Назва об'єкта
 5.53	Початок забудови населеного пункту	 5.59	Показчик напрямку	 5.65.2	Назва об'єкта
 5.54	Кінець забудови населеного пункту	 5.60	Показчик напрямків	 5.66	Номер маршруту (дороги)
 5.55	Загальні обмеження швидкості та термін застосування денних ходових вогнів	 5.60	Показчик напрямків	 5.67.1	Номер і напрямок маршруту (дороги)

Зображення і номер знака	Назва знака	Зображення і номер знака	Назва знака	Зображення і номер знака	Назва знака
 5.67.2	Номер і напрямок маршруту (дороги)	 5.77	Морський (річковий) порт чи вокзал	 5.84	Початок прикордонної смуги
 5.67.3	Номер і напрямок маршруту (дороги)	 5.78	Радіостанції, що передають інформацію про дорожній рух	 5.85	Кінець прикордонної смуги
 5.68	Кілометровий знак	 5.79.1	Аварійний вихід	 5.86	Початок контрольованого прикордонного району
 5.69	Місце зупинки	 5.79.2	Аварійний вихід	 5.87	Кінець контрольованого прикордонного району
 5.70	Зміна схеми руху	 5.80.1	Показчик напрямку і відстані до аварійного виходу	 5.88	Велосипедна смуга
 5.71	Аеропорт	 5.80.2	Показчик напрямку і відстані до аварійного виходу	 5.89	Кінець велосипедної смуги
 5.72	Залізничний вокзал чи пункт зупинки поїздів	 5.81	Показчик напрямків і відстані до аварійних виходів	 5.90	Зона для пішоходів і велосипедистів
 5.73	Автовокзал чи автостанція	 5.82.1	Платна дорога	 5.91	Кінець зони для пішоходів і велосипедистів
 5.74	Тунель	 5.82.2	Кінець платної дороги	 5.92.1	Велосипедний переїзд
 5.75	Закінчення тунелю	 5.83.1	Платна дорога	 5.92.2	Велосипедний переїзд
 5.76	Автоматична відеофіксація порушень Правил дорожнього руху	 5.83.2	Кінець платної дороги		

Зображення і номер знака	Назва знака	Зображення і номер знака	Назва знака	Зображення і номер знака	Назва знака
 5.93.1	Суміжні пішохідний перехід і велосипедний переїзд	 5.94.2	Кінець дороги із зустрічною велосипедною смугою	 5.96.1	Зона габаритно-вагового контролю
 5.93.2	Суміжні пішохідний перехід і велосипедний переїзд	 5.95.1	Виїзд на дорогу із одностороннім рухом і зустрічною велосипедною смугою	 5.96.2	Кінець зони габаритно-вагового контролю
 5.94.1	Дорога із зустрічною велосипедною смугою	 5.95.2	Виїзд на дорогу із одностороннім рухом і зустрічною велосипедною смугою		

Знак 5.1 «*Автомагістраль*». Дорога, на якій діють особливі умови, передбачені розділом 27 Правил дорожнього руху.

Під час виїзду на автомагістраль водії повинні дати дорогу транспортним засобам, що рухаються ними.

Знак 5.1 встановлюють на початку автомагістралі. Перед найближчим до початку автомагістралі місцем для розвороту або перехрестям знак 5.1 встановлюється разом з табличкою 7.1.1 «*Відстань до об'єкта*», а перед виїздами на автомагістраль – з табличкою 7.1.3 або 7.1.4 «*Відстань до об'єкта*».

Знак 5.1 може повторюватися після в'їзду на автомагістраль.

Знак 5.2 «*Кінець автомагістралі*» застосовують для позначення кінця автомагістралі.

Знак 5.2 встановлюють у кінці автомагістралі і на початку з'їздів з неї, а також заздалегідь із табличкою 7.1.1 «*Відстань до об'єкта*» на відстані 400 м та 1000 м від кінця автомагістралі.

Знак 5.3 «*Дорога для автомобілів*» Дорога, на якій діють особливі умови дорожнього руху, передбачені розділом 27 Правил дорожнього руху (за винятком пункту 27.3 Правил).

Знак 5.3 потрібно застосовувати для позначення доріг, призначених тільки для руху автомобілів, автобусів та мотоциклів, на яких діють особливі умови дорожнього руху.

Знак 5.3 установлюють:

– із табличкою 7.1.1 «Відстань до об'єкта» – перед найближчим до початку цієї дороги місцем для розвороту або перехрестям;

– із табличкою 7.1.3 або 7.1.4 «Відстань до об'єкта» – перед виїздами на неї;

– із однією з табличок 7.3.1–7.3.3 «Напрямок дії» – перед перехрещенням із дорогою, позначеною знаком 5.3.

У цьому разі за наявності перед перехрестям знака 2.1 «Дати дорогу» або 2.2 «Проїзд без зупинки заборонено» знак 5.3 «Дорога для автомобілів» з відповідною табличкою встановлюють разом із ним.

Рух тракторів та інших самохідних машин і механізмів, гужових возів (*саней*), велосипедів, пішоходів (*проїзною частиною*), а також прогін тварин по дорозі, позначеній знаком 5.3, **забороняється**.

Знак 5.4 «Кінець дороги для автомобілів» застосовують для позначення кінця дороги, позначеної знаком 5.3.

Знак 5.5 «Дорога з одностороннім рухом» позначає дорогу або відокремлену проїзну частину, якою рух транспортних засобів по всій ширині здійснюється в одному напрямку.

Знак 5.5 установлюється на початку дороги або відокремленої проїзної частини з одностороннім рухом і повторюється після перехресть.

Знак 5.5 дозволено не встановлювати на початку проїзної частини з одностороннім рухом, відокремленої від проїзної частини із зустрічним рухом розділювальною смугою.

Також дозволено не встановлювати знак 5.5 на з'їздах із транспортних розв'язок у різних рівнях з одностороннім рухом.

Знак 5.6 «Кінець дороги з одностороннім рухом» указує на кінець дороги або проїзної частини, позначеної знаком 5.5 «Дорога з одностороннім рухом».

Знак 5.6 може бути встановлений заздалегідь разом із табличкою 7.1.1 «Відстань до об'єкта».

Знаки 5.7.1 і 5.7.2 «Виїзд на дорогу з одностороннім рухом» застосовують для позначення виїзду на проїзну частину дороги з одностороннім рухом та встановлюють перед усіма боковими виїздами на неї.

Знаки показують напрямок руху на перехрещуваній дорозі, якщо на ній організовано односторонній рух.

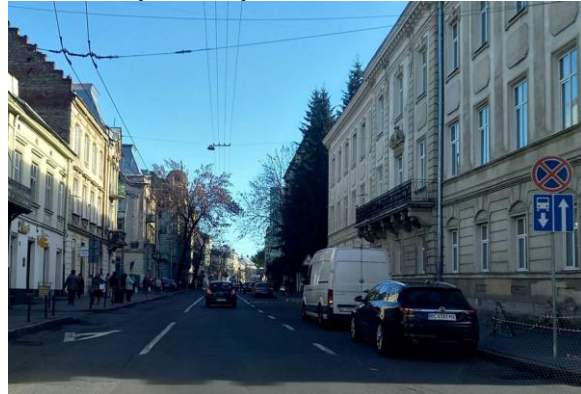
Рух транспортних засобів по цій дорозі або проїзній частині дозволено лише у напрямку, показаному стрілкою.

Знак 5.7.1 інформує про те, що односторонній рух організовано зліва направо, 5.7.2 – справа наліво.

Якщо біля виїзду на дорогу на одній опорі встановлюють кілька різних знаків, то знаки 5.7.1 та 5.7.2 потрібно розміщувати над іншими знаками.

Знак 5.8 «Дорога із смугою для руху маршрутних транспортних засобів» застосовується для позначення дороги, на якій по спеціально відведеній смузі здійснюється рух транспортних засобів за встановленим маршрутом назустріч загальному потоку.

Маршрутні транспортні засоби, рухаючись цією дорогою, позначеною знаком 5.8, повинні вмикати ближнє світло фар.

Знак установлюють на початку дороги над проїзною частиною чи з обох боків дороги і повторюють після перехресть упродовж усієї ділянки дороги, що має цю смугу.

Водіям інших транспортних засобів рухатися цією смугою, а також заїжджати на неї для висадки чи посадки пасажирів, заборонено.

Знак 5.9 «Кінець дороги із смугою для руху маршрутних транспортних засобів» застосовують для позначення кінця дії знака 5.8 «Дорога із смугою для руху маршрутних транспортних засобів».

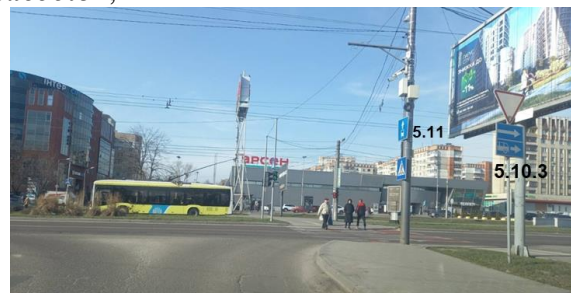

Знаки 5.10.1 і 5.10.2 «Виїзд на дорогу із смугою для руху маршрутних транспортних засобів» застосовують для позначення виїзду на дорогу, де рух ТЗ, що рухаються за встановленими маршрутами, здійснюється спеціально відведеною смугою, позначеною знаком 5.8 «Дорога із смугою для руху маршрутних транспортних засобів», назустріч загальному потоку.

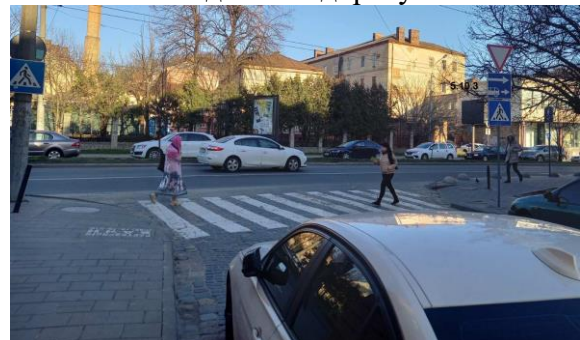

Знаки потрібно встановлювати перед усіма боковими виїздами на дорогу.

Знаки 5.10.3 та 5.10.4 «Виїзд на дорогу із смугою для маршрутних транспортних засобів» застосовують для позначення виїзду на дорогу, де рух ТЗ, що рухаються за встановленими маршрутами, здійснюється спеціально відведеною смугою, позначеною знаком 5.11 «Смуга для руху маршрутних транспортних засобів»,

попутно загальному потоку. Знаки 5.10.3 та 5.10.4 встановлюють перед усіма боковими виїздами на дорогу.

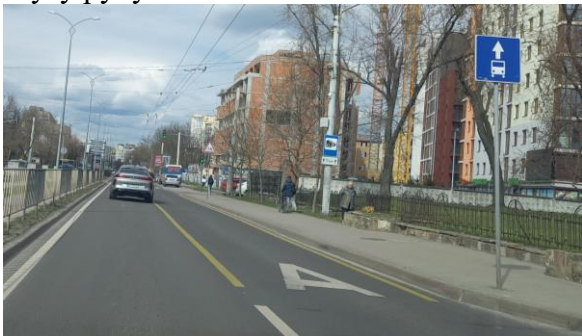
Знак 5.11 «Смуга для руху маршрутних транспортних засобів». Смуга призначена для руху транспортних засобів, що рухаються за встановленими маршрутами, та велосипедистів, якщо рух такою смугою здійснюється попутно загальному потоку транспортних засобів.

Дія знака поширюється на смугу руху, над якою він установлений.

Якщо знак установлений праворуч від дороги, його дія поширюється на праву смугу руху.

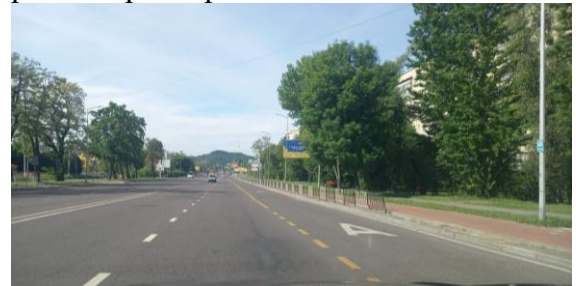
Знак повторюється після кожного перехрестя впродовж усієї ділянки дороги, де рух маршрутних транспортних засобів організовано по відокремленій смузі.

Водіям інших транспортних засобів рухатися цією смугою заборонено.

Водію, який повертає праворуч на дорозі із смугою для маршрутних транспортних засобів, що відокремлена переривчастою лінією дорожньої розмітки, дозволено повертати із цієї смуги.

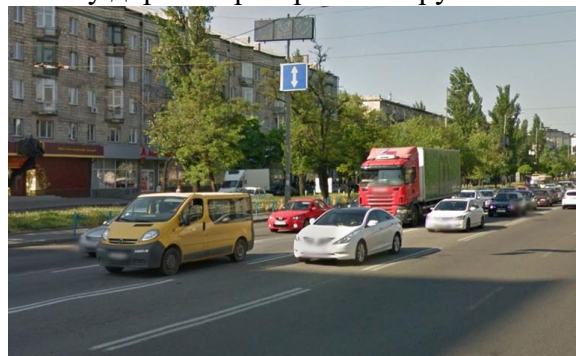
У таких місцях дозволено також заїжджати на неї під час виїзду на дорогу і для посадки чи висадки пасажирів біля правого краю проїзної частини.

Знак 5.12 «Кінець смуги для руху маршрутних транспортних засобів» вказує на кінець смуги, позначеної знаком 5.11 «Смуга для руху маршрутних транспортних засобів».

Знак 5.13 «Дорога з реверсивним рухом» потрібно застосовувати для позначення дороги, де за допомогою реверсивних світлофорів можна здійснювати регулювання руху транспортних засобів по окремих смугах проїзної частини, й установлювати на початку дороги з реверсивним рухом.

Реверсивною вважається дорога, рух якою може змінюватись на протилежний.

Смугу з реверсивним рухом позначають з обох боків дорожньою розміткою 1.9.

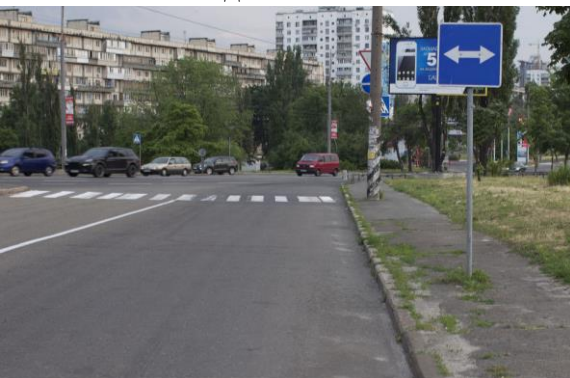
Знак 5.13 потрібно повторювати після проїзду перехрестя.

Таку організацію руху можна застосовувати на дорогах, де інтенсивність руху транспортного потоку в окремі дні або в окремі години змінюється за напрямком.

Знак 5.14 «Кінець дороги з реверсивним рухом» вказує на кінець дороги, позначеної знаком 5.13 «Дорога з реверсивним рухом».

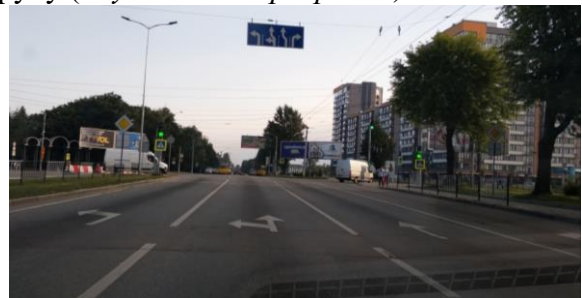

Знак 5.15 «Виїзд на дорогу з реверсивним рухом» позначає виїзд на дорогу, позначену знаком 5.13 «Дорога з реверсивним рухом», і встановлюється на всіх бокових виїздах.

Водії, які виїхали на дорогу з реверсивним рухом із бокових виїздів, можуть перелаштовуватись на смугу реверсивного руху тільки після проїзду реверсивного світлофора з увімкненим сигналом, що дозволяє рух.

Знак 5.16 «Напрямки руху по смугах» застосовується для зазначення кількості смуг і дозволених напрямків руху кожною з них на перехресті, де потрібно забезпечити використання смуг з урахуванням інтенсивності руху транспортних засобів за різними напрямками, якщо ці напрямки відрізняються від дозволених напрямків руху (смугами на перехресті).

Дія знака 5.16 «Напрямки руху по смугах», що встановлений перед перехрестям, поширюється на все перехрестя, якщо наступні знаки 5.16 «Напрямки руху по смугах» або 5.18 «Напрямок руху по смугі», установлені на ньому, не дають інших вказівок.

Знак 5.16, що дозволяє поворот ліворуч з крайньої лівої смуги, дозволяють і розворот з цієї смуги.

Знаки 5.17.1 і 5.17.2 «Напрямок руху по смугах» з відповідною кількістю стрілок потрібно застосовувати на ділянках доріг, що мають непарну кількість смуг.

Стрілки на знаках 5.17.1, 5.17.2, що позначають кількість смуг і напрямки руху, повинні бути направлені вертикально (*вгору або вниз*). Інші напрямки стрілок не дозволено.

Знаки 5.17.1, 5.17.2 потрібно встановлювати за кожним перехрестям протягом усієї ділянки дороги і на перегонах у місцях зміни напрямків руху по смугах.

За допомогою знаків 5.17.1 і 5.17.2 із змінним зображенням організують реверсивний рух.

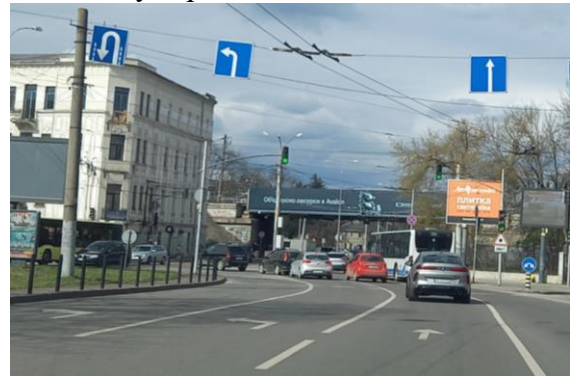
Знак 5.18 «*Напрямок руху по смузі*» потрібно застосовувати для зазначення дозволених напрямків руху смугою на перехресті, де потрібно забезпечити використання смуги з урахуванням інтенсивності транспортних засобів за різними напрямками, якщо ці напрямки відрізняються від дозволених напрямків руху (*смугою на перехресті*), які передбачено Правилами дорожнього руху.

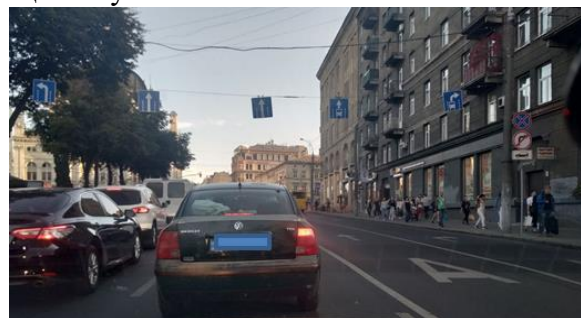
Якщо кількість смуг руху в одну сторону перед перехрестям більше ніж три, то пріоритетним є застосування знаків 5.18 «*Напрямок руху по смузі*».

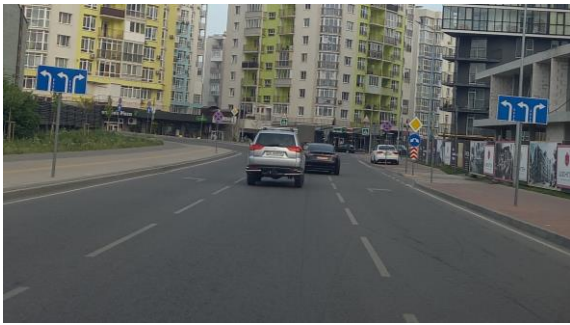
Знак із стрілкою, що зображає поворот ліворуч іншим чином, ніж це передбачено Правилами дорожнього руху, означає, що на цьому перехресті поворот ліворуч або розворот здійснюється з виїздом за межі перехрестя праворуч і об'їздом клумби (*розділювального острівця*) у напрямку показаному стрілкою.

Знак 5.18, що дозволяє поворот ліворуч з крайньої лівої смуги, дозволяє і розворот з цієї смуги.

На дорогах, що мають перед перехрестям більше ніж три смуги для руху в одну сторону, знаки 5.16 та 5.18 потрібно встановлювати й попередньо у населених пунктах на відстані від 50 м до 100 м,

поза ними – на відстані від 150 м до 300 м.

Знаки 5.19.1–5.19.3 «**Використання смуги руху**» із зображенням знака, що забороняє (дозволяє) рух одного з видів транспортних засобів, потрібно застосовувати, щоб заборонити (дозволити) рух зазначених транспортних засобів відповідною смугою.

Якщо на знакові зображено знак, який забороняє

або дозволяє рух, відповідно рух зазначених транспортних засобів по ній відповідно забороняється або дозволяється.

Знак 5.20.1 «**Початок додаткової смуги руху**» потрібно застосовувати для позначення початку додаткової смуги на підйом

або смуги гальмування на транспортних розв'язках в одному або різних рівнях.

Знак 5.20.1 «**Початок додаткової смуги руху**» потрібно установлювати безпосередньо перед початком відгону такої смуги.

Знак 5.20.2 «**Початок додаткової смуги руху**» потрібно застосовувати для позначення додаткової смуги ліворуч

або початок смуги гальмування перед перехрестям, призначеної для повороту

ліворуч чи розвороту чи на перегоні – призначеної для повороту ліворуч.

За наявності такої смуги виконувати поворот ліворуч чи розворот водій зобов'язаний тільки з неї.

Дозволено здійснювати розворот з іншого положення за умов виконання вимог розділу 10 Правил дорожнього руху **«Початок руху та зміна його напрямку»**.

Знак 5.21.1 **«Кінець додаткової смуги руху»** застосовують для позначення кінця додаткової смуги на підйом

або смуги розгону

на транспортній розв'язці в одному або різних рівнях, в інших випадках і встановлюють за відстані 50 м від кінця смуги.

Знак 5.21.2 **«Кінець додаткової смуги руху»** потрібно застосовувати для позначення:

– кінця смуги розгону на транспортній розв'язці в одному або різних рівнях та встановлювати за відстані 50 м від кінця смуги;

– кінця середньої смуги руху на дорогах, що мають три смуги руху згідно з ДСТУ Б В.2.3-30 і позначені знаком 5.17.1 **«Напрямок руху по смугах»** та встановлювати біля початку перехідної лінії розмітки напрямного острівця, влаштованого в місці зміни схеми руху в одному напрямку з двох смуг на одну;

– кінця смуги, розташованої ліворуч і призначеної для руху в попутному напрямку, в інших випадках, та встановлювати в населених пунктах за відстані від 50 м до 100 м від кінця смуги, а поза населеними пунктами – за відстані від 100 м до 200 м від кінця смуги.

У зоні дії знаків 5.21.1 і 5.21.2 **«Кінець додаткової смуги руху»** водії повинні перелаштовуватися на суміжну за умов виконання вимог розділу 10 Правил дорожнього руху **«Початок руху та зміна його напрямку»**.

Знак 5.22 **«Прилягання смуги для розгону транспортних засобів»** потрібно застосовувати для інформування учасників руху про наявність попереду з правого боку прилягання смуги для розгону транспортних засобів.

Знак 5.22 потрібно встановлювати поза населеними пунктами за відстані (150–300) м до початку смуги розгону.

Знак 5.23 «Прилягання додаткової смуги руху з правого боку» потрібно застосовувати для інформування учасників руху про прилягання до дороги смуги, якою транспорт рухається в тому самому напрямку.

Знак 5.23 потрібно встановлювати за відстані від 150 м до 300 м до початку прилягання додаткової смуги.

Знак 5.24 «Мінімальна швидкість на різних смугах руху» із зображенням знаків 4.12 «Обмеження мінімальної швидкості» потрібно застосовувати у випадках, коли необхідно встановити мінімально допустиму швидкість на смугах.

Знак 5.24 доцільно застосовувати в напрямку підйому, з метою зазначення смуги для тихохідного транспорту, якщо їх більше ніж дві.

Знак 5.25 «Мінімальна швидкість на смузі руху» із зображенням знака 4.12 «Обмеження мінімальної швидкості» потрібно застосовувати у випадках, коли

необхідно встановити мінімально допустиму швидкість на лівій смузі.

Знак 5.25 доцільно застосовувати на лівій смузі, що веде на підйом, з метою зазначення смуги для тихохідного транспорту.

Знаки 5.26 «Обмеження максимальної швидкості на різних смугах руху» із зображенням знака 3.29 «Обмеження максимальної швидкості» потрібно застосовувати у випадках, коли необхідно встановити максимальну швидкість на смугах руху.

Знак 5.27.1 «*Зміна напрямку руху на дорозі з розділювальною смугою*» потрібно застосовувати на дорогах із розділювальною смугою для зазначення напрямку об'їзду закритої для руху ділянки проїзної частини.

Знак 5.27.1 із табличкою 7.1.1 «*Відстань до об'єкта*» встановлюють з обох боків проїзної частини на відстані від 50 м до 100 м, а поза населеними пунктами, крім того, і за 500 м від розриву в розділювальній смузі, по якому здійснюється переїзд на проїзну частину, призначену для руху в зустрічному напрямку.

Знак 5.27.2 «*Зміна напрямку руху на дорозі з розділювальною смугою*» потрібно застосовувати на дорогах із розділювальною смугою для зазначення напрямку руху для повернення на праву проїзну частину.

Знак 5.27.2 з табличкою 7.1.1 «*Відстань до об'єкта*» встановлюється з обох боків проїзної частини на відстані 50–100 м до розриву в розділювальній смузі, по якому здійснюється переїзд на праву проїзну частину.

Знак 5.28 «*Смуга руху для аварійної зупинки*» застосовується для інформування водіїв про розташування смуги, спеціально підготовленої для аварійної зупинки транспортних засобів у разі відмови гальмової системи. Знак встановлюється на гірських перевалах, крутих спусках.

Знак 5.28 встановлюють на відстані від 50 м до 300 м до початку смуги аварійної зупинки.

У разі, якщо відстань від вершини кривої в поздовжньому профілі до початку смуги для аварійної зупинки більша ніж 300 м, знак 5.28 потрібно встановити і попередньо на початку спуску з табличкою 7.1.1 «*Відстань до об'єкта*».

Смуга для аварійної зупинки розташовується, як правило, з правого боку проїзної частини, щоб транспортний засіб з несправною гальмовою системою не перетинав напрям руху інших транспортних засобів.

Знак 5.29 «*Місце для розвороту*» потрібно застосовувати для позначення розривів у розділювальній смузі, де дозволено розворот, а на дорогах без розділювальної смуги – місць, де можна безпечно виконати розворот.

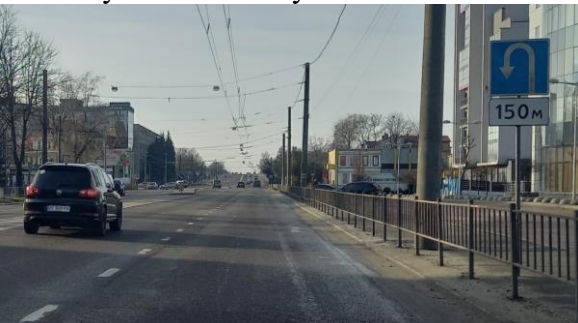
Знак 5.27 «Зона для розвороту» позначає зону за довжиною для розвороту транспортних засобів.

Знаки 5.29 і 5.30 встановлюють безпосередньо в місцях, призначених для розвороту,

а попередні знаки за відстані від 50 м до 150 м – у населених пунктах

і від 150 до 300 м – поза населеними пунктами.

У зоні дії знаків 5.29 і 5.30 поворот ліворуч заборонено.

Знаки 5.31.1–5.31.3 «Напрямок руху для вантажних автомобілів» потрібно застосовувати для позначення рекомендованого маршруту руху вантажним автомобілям, самохідним машинам.

Стрілка, що її наносять на знаках 5.31.1–5.31.3, має точно й зрозуміло вказувати на рекомендований напрямок руху для вантажних автомобілів.

На всій протяжності об'їзного маршруту знаки 5.31.1–5.31.3 потрібно встановлювати перед кожним перехрестям.

Знаки 5.31.1–5.31.3 рекомендовано встановлювати попередньо за відстані від 100 до 150 м до перехрестя, де починається маршрут для руху вантажних автомобілів.

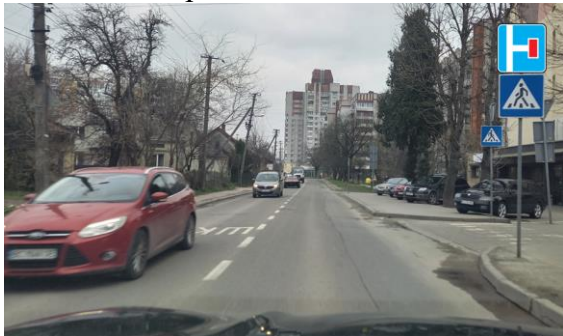

Знаки 5.32.1–5.32.3 «Тупик» позначають дороги, що не мають наскрізного проїзду.

Знак 5.32.1 установлюється на початку дороги,

знаки 5.32.2 та 5.32.3 – перед перетином із зазначеною дорогою.

Знаки 5.32.1–5.32.3 не потрібно застосовувати як попередні, якщо в подальшому рух дорогою заборонено знаком 3.1 «Рух заборонено» або 3.21 «В'їзд заборонено»

Рухатися до об'єктів, розташованих за знаками 5.32.1–5.32.3, не заборонено.

Знак 5.33 «Рекомендована швидкість» застосовують для зазначення швидкості, з якою рекомендовано рух на цій ділянці дороги, й установлюють на початку ділянки, при цьому зона дії знака поширюється до найближчого перехрестя.

Дозволено застосування багатопозиційних знаків 5.33 «Рекомендована швидкість» зі змінною інформацією.

Знак можна встановлювати перед небезпечними ділянками доріг разом із попереджувальними знаками, а також самостійно (наприклад, у системі координованого регулювання дорожнім рухом світлофорами, коли водій, рухаючись із рекомендованою швидкістю, проїжджатиме всі перехрестя, що входять до зони дії знака, на зелений сигнал світлофора).

Знак 5.33 не зобов'язує водіїв рухатися із швидкістю, що вказана на знаку, однак їм слід враховувати, що ця швидкість визначена з урахуванням дорожніх умов, параметрів транспортних і пішохідних потоків та аналізу дорожньо-транспортних пригод. Тому рух із вказаною швидкістю, при виконанні інших вимог Правил дорожнього руху, буде безпечним для всіх його учасників.

Знаки 5.34 «Житлова зона» та 5.35 «Кінець житлової зони» застосовують для позначення початку і кінця житлової зони, на території якої діють особливі умови дорожнього руху.

Знак 5.34 потрібно встановлювати з правого боку всіх доріг, що ведуть до житлової зони,

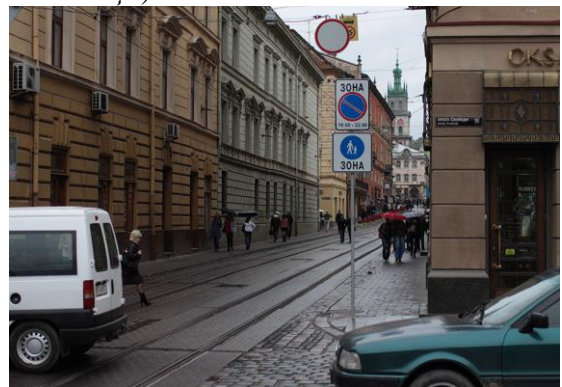

знак 5.35 – на виїзді з житлової зони.

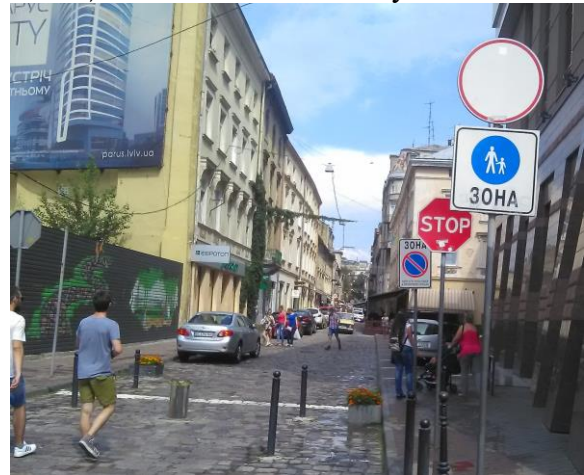
Дозволено розміщувати знак 5.35 на зворотному боці знака 5.34.

Знаки 5.36 «Пішохідна зона» та 5.37 «Кінець пішохідної зони» потрібно застосовувати для позначення початку і кінця пішохідної зони, на території якої проїзд транспортних засобів заборонено (історичні місця, центральні частини міст тощо).

Знак 5.36 «Пішохідна зона» потрібно встановлювати з правого боку дороги або

над дорогою на початку зони, знак 5.37 «Кінець пішохідної зони» – у кінці зони.

Знак 5.37 «Кінець пішохідної зони» дозволено розміщувати на зворотному боці знака 5.36 «Пішохідна зона».

Знак 5.36 дозволено застосовувати з табличками 7.4.1–7.4.7 «Час дії», що обмежують час дії.

На всій позначеній знаком території пішоходи мають перевагу перед транспортними засобами. В'їзд на неї дозволено лише транспортним засобам, що обслуговують громадян і підприємства, розташовані в позначеній зоні, а також транспортним засобам, що належать громадянам, котрі мешкають або працюють тут. Якщо до об'єктів, розташованих на цій території, є інші під'їзди, водії повинні користуватися лише ними.

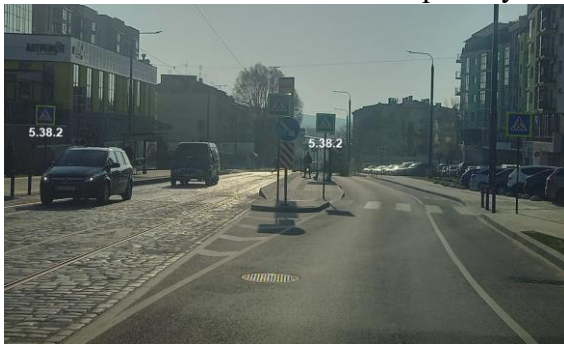
Знаки 5.38.1 та 5.38.2 «Пішохідний перехід» застосовують для позначення місць, призначених для організованого переходу пішоходів через проїзну частину, якщо інтенсивність руху автотранспорту перевищує 300 авт./год. в обох напрямках та більше ніж 100 пішоходів перетинають проїзну частину хоча б в одну годину будь-якого дня тижня.

Знак 5.38.1 потрібно встановлювати праворуч від дороги, знак 5.38.2 – ліворуч, при цьому знак 5.38.1 повинен бути розташований відносно транспортних засобів, що наближаються до переходу, – на ближній межі переходу, а знак 5.38.2 – на дальній.

На дорогах із розділювальною смугою дублюючий знак 5.38.2 потрібно встановлювати ліворуч від кожної з проїзних частин на розділювальній смузі на дальній межі пішохідного переходу.

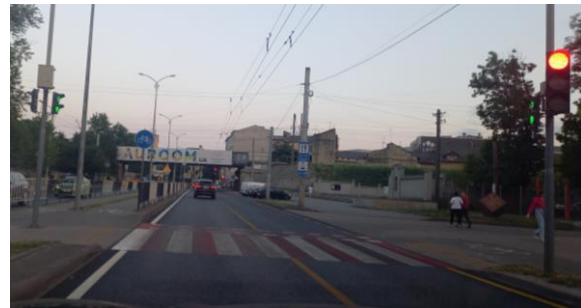

Ширину нерозміченого пішохідного переходу між поперечними перетинами дороги, де встановлені знаки 5.38.1 та 5.38.2, потрібно визначати залежно від інтенсивності пішохідного потоку з розрахунку 1 м на 500 піш/год., але вона повинна становити не менше ніж 4 м.

Зона пішохідного переходу обмежена створами знаків 5.38.1, 5.38.2.

На регульованих перехрестях, зокрема й на тих, які позначено дорожньою розміткою 1.14.3 і світлофору сигналізацію не переводять у режим жовтого миготіння, знаки 5.38.1 та 5.38.2 можна не встановлювати.

На нерегульованих перехрестях із нерозміченими пішохідними переходами які є продовженням тротуарів і за умови, що внутрішня межа переходу збігається з краєм проїзної частини, знаки 5.38.1 та 5.38.2 дозволено установлювати тільки на зовнішніх (відносно центра перехрестя) межах переходу.

Знак 5.39 «*Діагональний пішохідний перехід*» потрібно застосовувати лише на регульованих перехрестях (на яких світлофору сигналізацію не переводять у режим жовтого миготіння), де дозволено перехід по діагоналі.

На знаку 5.39 дозволено зобразити одну діагональ, якщо перехід пішоходів організовано по одній із діагоналей перехрестя.

Знаки 5.39 «*Діагональний пішохідний перехід*» (двосторонні) встановлюють замість знаків 5.38.1 та 5.38.2 на зовнішніх (відносно центра перехрестя) межах найближчого переходу.

Діагональний пішохідний перехід позначають дорожньою розміткою згідно з ДСТУ 2587, а його ширина повинна становити не менше ніж 4 м.

Знаки 5.40.1 і 5.40.2 «*Підземний пішохідний перехід*»

та 5.41.1 і 5.41.2 «*Надземний пішохідний перехід*»

потрібно використовувати для позначення відповідно підземних та надземних пішохідних переходів і встановлювати зображенням назустріч руху основних пішохідних потоків біля сходів пішохідних переходів у різних рівнях.

Знаки 5.42.1 та 5.42.2 «*Місце для стоянки*» потрібно застосовувати для позначення місць та майданчиків для стоянки транспортних засобів.

Знак 5.42.2 застосовують для позначення критих (підземних та надземних) стоянок.

Знак 5.42.3 «*Місце для стоянки*» дозволено застосовувати для позначення місця, де може зупинитися вантажний автомобіль, фургон тощо, виключно на час, необхідний для розвантаження чи завантаження.

Знак 5.42.3 дозволено застосовувати з однією з табличок 7.4.1–7.4.7 «*Час дії*».

Знак 5.42.3 встановлюють біля поштових відділень, магазинів, кафе, ресторанів, готелів тощо, за умови відсутності іншого під'їзду до них чи заїзду на внутрішню територію, на

ділянках доріг і вулиць, де заборонено зупинку чи стоянку.

Знаки 5.42.1, 5.42.2 із табличками 7.28.1–7.28.4 «**Вид громадського транспорту**» позначають стоянки поблизу станцій метро та зупинок маршрутного транспорту, які призначені передусім для тих транспортних засобів, водії яких бажають скористатися можливістю пересадки на громадський транспорт (*метро, автобус, тролейбус, трамвай тощо*).

Знак 5.42.1 із табличкою 7.5.9 «**Вид транспортного засобу**» застосовують для позначення стоянок для транспортних засобів, що здійснюють міжнародні автомобільні перевезення вантажів.

Знак 5.43 «**Зона стоянки**»

та знак 5.44 «**Кінець зони стоянки**»

застосовують для позначення початку і кінця зони, де дозволено стоянку на проїзній частині або вздовж проїзної частини за умов, які зазначають на знакові або додаткових табличках під ним.

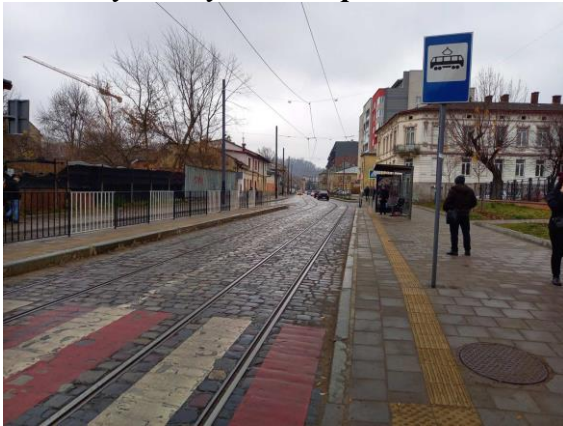
Знак 5.43 «**Зона стоянки**» з однією з табличок 7.6.1–7.6.7 «**Спосіб поставлення транспортного засобу на стоянку**» застосовують для позначення способу поставлення автомобіля.

Знаки 5.45.1 «**Пункт зупинки автобуса**»,

5.46.1 «Пункт зупинки трамвая»

та 5.47.1 «Пункт зупинки тролейбуса»

застосовують для позначення початку посадкового майданчика відповідних видів транспортних засобів, що рухаються за встановленими маршрутами.

Знаки 5.45.1, 5.46.1 та 5.47.1 встановлюють на ближньому за напрямком руху транспортних засобів краю посадкового майданчика.

За межами населених пунктів знаки 5.45.1, 5.47.1 можуть бути встановлені на павільйоні очікування з боку прибуття маршрутних транспортних засобів.

У разі застосування знаків 5.45.1, 5.46.1 та 5.47.1 без позначення кінця посадкового майданчика знаками 5.45.2, 5.46.2, 5.47.2 протяжність посадкового майданчика зазначають застосуванням разом із знаком таблички 7.2.2, крім

випадків розміщення знаків 5.45.1 та 5.47.1 на павільйоні очікування.

Знаки 5.45.2 «Кінець пункту зупинки автобуса»,

5.46.2 «Кінець пункту зупинки трамвая»,

5.47.2 «Кінець пункту зупинки тролейбуса»

застосовують для позначення кінця розміщених у населених пунктах посадкових майданчиків відповідних видів маршрутних транспортних засобів.

Кінець пункту зупинки маршрутних транспортних засобів дозволено не

зазначати у разі розміщення зупинкового майданчика в конструктивно виділеній зупинковій кишені.

Іншим транспортним засобам зупинку і стоянку заборонено ближче ніж за 30 м від посадкових майданчиків для зупинки маршрутних транспортних засобів, а коли їх немає – ближче ніж за 30 м від покажчика такої зупинки.

Знак 5.48 «*Місце зупинки таксі*» застосовують для позначення місць стоянки таксі у населеному пункті.

Знак 5.48 встановлюють на початку зони, виділеної для стоянки таксі. Зі знаком можна застосовувати табличку 7.2.1 «*Зона дії*» із зазначенням протяжності зони стоянки таксі.

Довжину зони стоянки таксі позначають розміткою 1.17.3 згідно з ДСТУ 2587.

Знаки 5.49 «*Початок населеного пункту*» потрібно застосовувати для позначення найменування й початку забудови населеного пункту, де діють загальні правила щодо обмеження швидкості руху в населених пунктах згідно з вимогами Правил дорожнього руху, за винятком тих ділянок, коли інші знаки встановлюють інші обмеження щодо швидкості руху в населеному пункті.

Знак 5.50 «*Кінець населеного пункту*» позначає місце, з якого на такій дорозі втрачають чинність вимоги ПДР, що визначають порядок руху в населених пунктах.

На дорогах з однією, двома або трьома смугами для руху в обох напрямках знак 5.50 дозволено розміщувати ліворуч, на зворотному боці знака 5.49, призначеного для зустрічного руху.

Знаки 5.49 та 5.50 установлюють на фактичній межі забудови населеного пункту, яка прилягає до дороги.

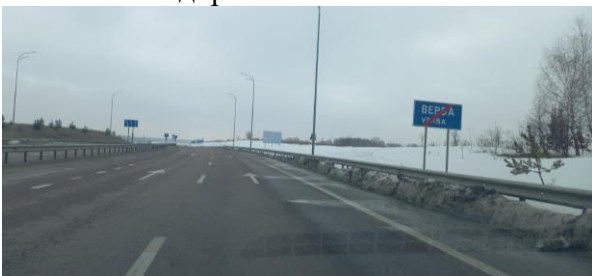
Знаки 5.51 «*Початок населеного пункту*» потрібно застосовувати для позначення найменування і початку населеного пункту (за умови віддаленості

забудови від проїзної частини та/або відокремлення від проїзної частини огороженням першої групи згідно з ДСТУ 8751, відсутності наземних пішохідних переходів тощо), де не діють загальні обмеження швидкості руху в населених пунктах згідно з вимогами ПДР.

Знак 5.51 дозволено застосовувати для позначення початку населеного пункту, де відсутня забудова, і встановлювати на фактичній адміністративній межі населеного пункту, визначеній в установленому порядку.

Знак 5.52 «Кінець населеного пункту» позначає кінець населеного пункту, позначеного дорожнім знаком 5.51.

На дорогах з однією, двома або трьома смугами для руху в обох напрямках знак 5.52 дозволено розміщувати ліворуч, на зворотному боці знака 5.51, призначеного для водіїв транспортних засобів, що рухаються у зустрічному напрямку.

Знак 5.53 «Початок забудови населеного пункту» застосовують виключно в межах населених пунктів, початок яких позначено знаком 5.51, для позначення межі, де починається забудова безпосередньо поблизу проїзної частини

(за умови наявності такої забудови) і де потрібно дотримуватися загальних обмежень швидкості руху в населених пунктах згідно з ПДР, за винятком тих ділянок, коли інші знаки встановлюють інші вимоги щодо швидкості руху в населених пунктах.

Знак 5.54 «Кінець забудови населеного пункту» застосовують у населених пунктах, позначених знаком 5.51, для виділення межі закінчення забудови населеного пункту, розташованої безпосередньо поблизу проїзної частини (за умови подальшої відсутності такої забудови на ділянці дороги протяжністю не менше ніж 1 км, де встановлено знак 5.52).

Необхідність застосування знаків 5.49 (5.50) чи знаків 5.51 та 5.53 (5.52, 5.54) і місця їх встановлення визначають під час розробки схеми ОДР згідно з ДСТУ 8752 з урахуванням впливу руху транспортних засобів на життєдіяльність мешканців населеного пункту (безпеку руху пішоходів і велосипедистів, екологічну безпеку тощо).

Знак 5.55 «Показчик загальних обмежень швидкості» застосовують для інформування водіїв про загальні обмеження швидкості на території України.

Загальні обмеження швидкості на території України становлять:

- у населених пунктах – 50 км/год.;
- поза населеними пунктами – 90 км/год.;
- на дорогах для автомобілів – 110 км/год.;
- на автомагістралях – 130 км/год.

Знак 5.55 потрібно встановлювати на початку в'їзду на територію держави.

Знак 5.56 «**Можливість використання дороги**» інформує водіїв про можливість руху по гірській дорозі, зокрема при переїзді через перевал.

Назва перевалу подається у верхній частині знака. Таблички 1, 2 і 3 – змінні.

Табличка 1 може бути червоного кольору з написом «**Закрито**» і забороняє рух через перевал, зеленого з написом «**Відкрито**» – дозволяє. Таблички 2 і 3 – білого кольору з написами і позначками, чорного кольору.

Якщо проїзд відкрито, на табличці 1 – напис «**Відкрито**», на табличках 2 і 3 – немає вказівок.

Якщо проїзд закрито, на табличці 1 – напис «**Закрито**», на табличці 2 – напис «**Відкрито до...**», на табличці 3 зазначають населений пункт, дорога до якого відкрита.

Знак 5.56 установлюють на початку ділянки дороги, що веде до перевалу, або коли можна обрати інший маршрут чи ухвалити інше рішення щодо руху в напрямку перевалу.

Знак 5.57 «**Попередній показчик напрямків**» застосовують для позначення не більше ніж трьох напрямків руху до населених пунктів або інших об'єктів.

Знак 5.57 «**Попередній показчик напрямків**» потрібно встановлювати за відстані 500 м від перехрестя або початку смуги гальмування поза населеними пунктами

і за 50 м – у населених пунктах.

У нижній частині знака 5.57 «**Попередній показчик напрямків**» зазначають відстань від місця розміщення знака до перехрестя або початку смуги гальмування.

Знак 5.57 застосовують також для того, щоб показати об'їзд ділянок доріг, на яких встановлено один із заборонних знаків 3.15–3.19.

На знаку має бути нанесена схема маршруту об'їзду аналогічно знаку 5.63 «Схема об'їзду» та зображення відповідного заборонного знака.

На дорогах I категорії згідно з ДБН В.2.3-4 знак 5.57 потрібно встановлювати також і попередньо за відстані 800 м від перехрестя або початку смуги гальмування, а на автомагістралях його рекомендовано встановити і за відстані за 2–3 км від транспортної розв'язки в різних рівнях.

Знак 5.58 «Попередній показник напрямку» – застосовується для зазначення об'єктів, що розташовані в одному напрямку.

Знак 5.58 потрібно встановлювати над проїзною частиною дороги безпосередньо перед початком смуги гальмування,

а у разі її відсутності за відстані 150 м від перехрестя поза населеними пунктами і 50 м – у населених пунктах.

Знаки 5.59 «Показчик напрямку»

та 5.60 «Показчик напрямків»

застосовують для зазначення відповідно одного чи декількох (двох, трьох) напрямків руху до населених пунктів або інших об'єктів.

На знаках 5.57, 5.60 потрібно зазначати не більше ніж дві-три назви населених пунктів або інших об'єктів для

кожного напрямку, але не більше ніж 7 назв у цілому.

Знаки 5.57, 5.58, 5.59, 5.60, що встановлені поза населеним пунктом, мають зелений, якщо вони встановлені на автомагістралі,

або синій фон, якщо вони встановлені на іншій дорозі.

Вставки на синьому або зеленому фоні означають, що рух до зазначеного населеного пункту або об'єкта здійснюється відповідно по дорозі іншій, ніж автомагістраль, чи по автомагістралі.

Знаки 5.57, 5.58, 5.59, 5.60, які встановлені в населеному пункті, повинні мати білий фон.

Знак 5.59 на коричневому фоні інформує про напрямок руху до визначних місць.

На вставках знаків 5.59, 5.60 можуть зазначатися номери доріг (маршрутів), що мають такі значення:

Є – європейська мережа доріг (букви та цифри білого кольору на зеленому фоні);

М – міжнародні; **Н** – національні (букви та цифри білого кольору на червоному фоні);

Р – регіональні; **Т** – територіальні (букви чорного кольору на жовтому фоні);

О – обласні; **Р** – районні (букви білого кольору на синьому фоні).

На знаках 5.58, 5.59, 5.61 потрібно зазначати не більше ніж три назви.

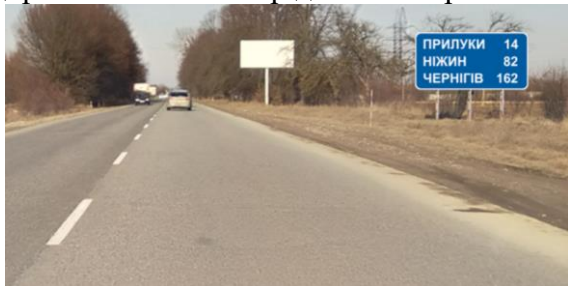
При зазначенні на знаках 5.57–5.61 назв кількох об'єктів маршруту в одному напрямку першим зверху вказують пункт, найближчий до місця встановлення знака, інші назви – зверху донизу у порядку збільшення відстані від місця встановлення знака до об'єкта.

Знак 5.61 «Показчик відстаней» (підтвердження маршруту) потрібно застосовувати для зазначення відстаней (км) та підтвердження напрямку до населених пунктів, розташованих на маршруті.

Знак 5.61 потрібно встановлювати на виїздах із міст та інших великих населених пунктів, після транспортних розв'язок у різних рівнях, складних перехресть (кільцеві розв'язки, перехрещення більше ніж двох доріг тощо) за відстані не менше ніж 100 м від закінчення зони транспортної розв'язки та на ділянках доріг між ними – не рідше ніж через 40 км.

Відстань вказують від місця встановлення знака до початку зазначеного населеного пункту.

Знак 5.62 «Схема руху» застосовують за необхідності позначити маршрут руху, якщо на перехресті рух в окремих напрямках заборонено, або позначити дозволені напрямки руху на перехресті зі складним плануванням.

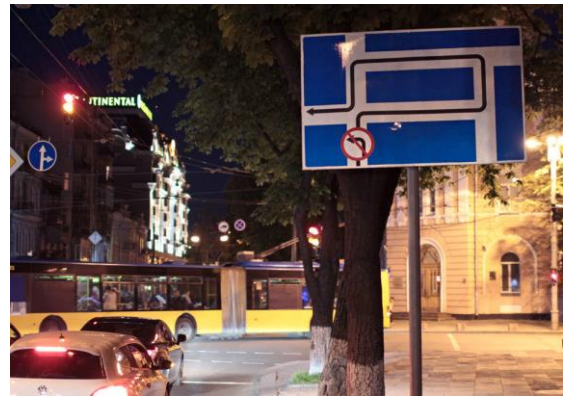

Схема руху, зображена на знаку 5.62, повинна відповідати реальному плануванню перехресть.

Знак потрібно встановлювати безпосередньо перед перехрестям. Дозволено встановлювати попередній знак у населених пунктах за відстані 50–100 м, а поза населеними пунктами – за відстані 150–300 м від перехрестя.

На знаку 5.62 наносять зображення знака, за допомогою якого введено заборону деяких маневрів на перехресті.

Знак 5.63 «Схема об'їзду» застосовують для зазначення маршруту об'їзду ділянки дороги, яка тимчасово закрита для руху.

Знак потрібно встановлювати поза населеними пунктами за відстані 150–300 м, а в населених пунктах – за відстані 50–100 м від початку об'їзду.

Знаки 5.64.1–5.64.3 «Напрямок об'їзду» застосовують для зазначення напрямку об'їзду ділянки дороги, яка тимчасово закрита для руху.

Знаки 5.64.1–5.64.3 встановлюють перед кожним перехрестям, де змінюється напрямок маршруту. Стрілка, яку наносять на знаках 5.64.1–5.64.3, повинна точно й зрозуміло вказувати на рекомендований напрямок об'їзду.

Знаки 5.64.1–5.64.3 встановлюють перед початком об'їзду закритої ділянки дороги.

Якщо маршрут об'їзду закритої для руху ділянки дороги вказано на знаку 5.63 «Схема об'їзду», то знаки 5.64.1–5.64.3 встановлюють упродовж усього об'їзного маршруту перед кожним перехрестям.

Знаки 5.65.1 та 5.65.2 «Назва об'єкта» застосовують для позначення назви об'єкта, іншого, ніж населений пункт (вулиця, річка, озеро, перевал, визначне місце, межа адміністративного району тощо).

Знаки 5.65.1 та 5.65.2 встановлюють безпосередньо перед об'єктом.

Знак 5.65.1 позначає об'єкти в населених пунктах,

знак 5.65.2 – на всіх інших дорогах та на дорогах, що проходять через населені пункти, позначені знаком 5.51 «Початок населеного пункту».

Місця пересічення дорогою меж адміністративних територіальних одиниць (областей, районів) повинні бути позначені знаками 5.65.2 із зазначенням назви області чи району.

Знак 5.66 «Номер маршруту (дороги)» застосовують для зазначення номера маршруту (дороги), затвердженого в установленому порядку.

Знак 5.66 потрібно встановлювати на початку дороги і повторювати через кожні 15–20 км.

Знак 5.66 дозволено встановлювати після транспортної розв'язки у різних рівнях, складного перехрестя, при виїзді з населеного пункту для підтвердження

маршруту, якщо не встановлено знак 5.61 «Показчик відстаней».

Знак 5.66 дозволено встановлювати на одному стояку із знаком 5.68 «Кілометровий знак».

Знаки 5.67.1–5.67.3 «Номер і напрямок маршруту (дороги)» застосовують перед перехрестям для:

- зазначення номера дороги, що перетинається;
- інформування щодо зміни на перехресті напрямку маршруту (дороги) із зазначеним номером;
- організації виїзду на дорогу із зазначеним номером на транспортній розв'язці у різних рівнях чи транспортній розв'язці в одному рівні із складним плануванням (кільцеві розв'язки, пересічення більш ніж двох доріг тощо).

Знаки 5.67.1–5.67.3 дозволено застосовувати в інших випадках, якщо виникають труднощі в орієнтуванні водіїв щодо напрямку маршруту на транспортних розв'язках у різних рівнях, при розгалуженні доріг тощо.

Написи на знаках 5.66, 5.67.1–5.67.3 повинні мати:

- зелене тло у разі позначення Європейської мережі доріг (літера E);
- червоне тло – у разі позначення міжнародних (літера M) та національних (літера H) доріг;
- синє тло – у разі позначення регіональних (літера P) та територіальних (літера T) доріг;
- біле тло – у разі позначення обласних (літера O) та районних (літера C) доріг.

Знак 5.68 «Кілометровий знак» застосовують для позначення відстані від початку дороги (населеного пункту, державного кордону, місця прилягання до іншої дороги або від іншого об'єкта згідно

з *паспортом дороги*) до місця встановлення знака.

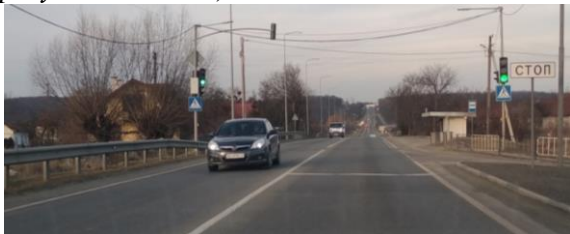
На дорогах без розділювальної смуги з чотирма і менше смугами руху знаки 5.68 потрібно встановлювати тільки з одного боку дороги.

На дорогах із розділювальною смугою знаки 5.68 потрібно встановлювати посередині розділювальної смуги.

Знак 5.69 «*Місце зупинки*» застосовують для зазначення місця зупинки транспортних засобів під час заборонного сигналу світлофора (*регулювальника*)

чи перед залізничними переїздами, рух через які регулюється світлофорами.

Знак потрібно встановлювати праворуч від дороги або над проїзною частиною.

Якщо знак застосовується самостійно (без розмітки 1.12 *стоп лінія*), то відстань знака від світлофора, шлагбаума має дорівнювати 5 м, а до найближчої рейки – 10 м.

Знак можна застосовувати для дублювання розмітки 1.12 (*стоп лінія*).

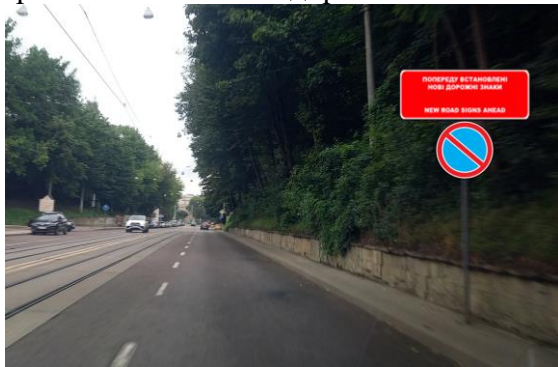
Знак 5.70 «*Зміна схеми руху*» застосовують для позначення ділянок доріг, на яких тимчасово або постійно змінено схему організації дорожнього руху та/або встановлено нові дорожні знаки.

Знак 5.70 застосовують упродовж не менш як трьох місяців у разі зміни схеми організації дорожнього руху на постійній основі.

У разі зміни схеми руху на тимчасовій основі знак 5.70 застосовують протягом необхідного проміжку часу та встановлюють не менше ніж за 100 м до першого тимчасового дорожнього знака.

Знак 5.71 «Аеропорт» застосовують для позначення місця розташування аеропорту.

Знак 5.71 установлюють безпосередньо біля об'єкта, а якщо він розташований осторонь дороги – біля повороту до нього.

Знак 5.72 «Залізничний вокзал чи пункт зупинки поїздів» застосовують для позначення місця розташування залізничного вокзалу чи пункту зупинки поїздів.

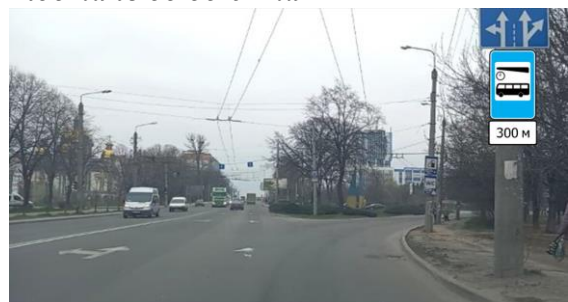
Знак 5.72 установлюють безпосередньо біля об'єкта, а якщо він розташований осторонь дороги – біля повороту до них.

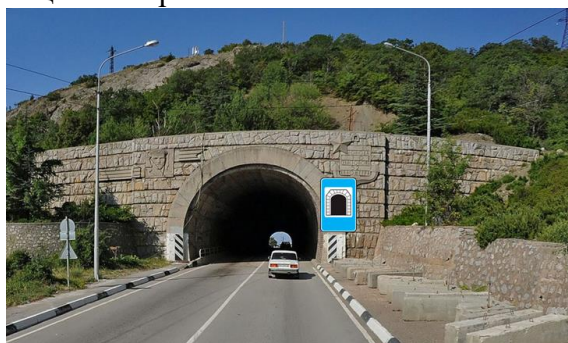
У такому разі на знаку треба позначити напрямок руху до об'єкта і відстань до нього, використовуючи зображення відповідно до табличок 7.1.1, 7.1.3 та 7.1.4 «Відстань до об'єкта».

Знак 5.73 «Автовокзал чи автостанція» застосовують для позначення місця розташування автовокзалу чи автостанції.

Знак 5.73 установлюють безпосередньо біля об'єкта, а якщо він розташований осторонь дороги – біля повороту до них, на знаку треба вказувати напрямок руху до об'єкта і відстань до нього, використовуючи зображення відповідно до табличок 7.1.1, 7.1.3 та 7.1.4 «Відстань до об'єкта».

Знак 5.74 «Тунель» застосовують для позначення початку ділянки дороги, що проходить через тунель завдовжки не менше ніж 1000 м і на якій застосовуються спеціальні правила.

Якщо при в'їзді в тунель не видно його кінця, зі знаком 5.74 потрібно застосовувати табличку 7.2.1 «Зона дії», на якій зазначають довжину тунелю.

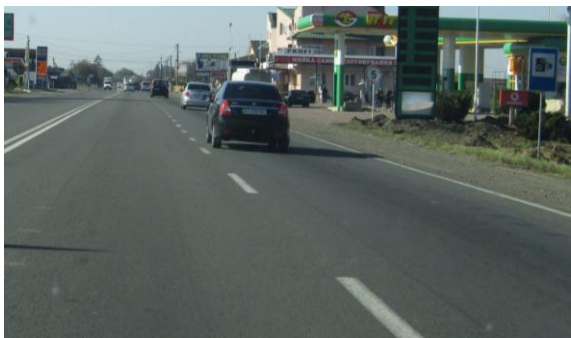

Довжину тунелю дозволено зазначити в нижній частині знака. За потреби назву тунелю дозволено вказати на самому знаку 5.74 або окремо на знаку 5.65.1 чи 5.65.2 «*Назва об'єкта*».

Знак 5.75 «*Закінчення тунелю*» можна встановлювати на місці, з якого припиняють діяти спеціальні правила, встановлені для ділянки дороги, що проходить через тунель.

Знак 5.76 «*Автоматична відеофіксація порушень Правил дорожнього руху*» застосовують для позначення ділянок доріг, де можливе здійснення контролю за порушенням правил дорожнього руху за допомогою спеціальних технічних та/або електронних засобів.

Для зазначення довжини ділянки дороги, на якій можливе здійснення контролю за порушенням правил дорожнього руху за допомогою спеціальних технічних та/або електронних

засобів, знак 5.76 застосовують із табличкою 7.2.1 «*Зона дії*».

Довжину ділянки дозволено зазначити в нижній частині знака 5.76.

Знак 5.77 «*Морський (річковий) порт чи вокзал*» застосовують для позначення місця розташування морського (річкового) порту чи вокзалу.

Знак 5.77 встановлюють безпосередньо біля об'єкта, а якщо він розташований осторонь дороги – біля повороту до них. У такому разі на знаку треба позначити напрямок руху до об'єкта і відстань до нього, використовуючи зображення відповідно до табличок 7.1.1, 7.1.3 та 7.1.4 «*Відстань до об'єкта*».

Знак 5.78 «*Радіостанції, що передають інформацію про дорожній рух*» застосовують для позначення ділянки дороги, на якій здійснюється прийом передачі радіостанції за частоти, вказаної на знаку.

Знаки 5.79.1 та 5.79.2 «Аварійний вихід» застосовують для позначення місцезнаходження аварійних виходів із тунелю.

Знаки 5.80.1, 5.80.2 «Покажчик напрямку і відстані до аварійного виходу»

та знак 5.81 «Покажчик напрямків і відстані до аварійних виходів» застосовують для зазначення напрямку і відстані до найближчих аварійних виходів із тунелю.

У тунелях їх треба розташовувати на бічних стінах за відстані не більше ніж

50 м один від одного за висоти від 1,0 м до 1,5 м.

Знаки 5.82.1 та 5.83.1 «Платна дорога» застосовують для інформування учасників дорожнього руху про те, що проїзд дорогою чи окремою ділянкою дороги, платний.

Знаки встановлюють при в'їзді на платні дороги та, попередньо, для вибору альтернативного маршруту з безоплатним проїздом, із табличкою 7.1.1 «Відстань до об'єкта», перед найближчими до початку платної дороги місцем для розвороту чи транспортною розв'язкою.

Знаки встановлюють із табличками 7.1.3 або 7.1.4 «Відстань до об'єкта» – перед найближчою транспортною розв'язкою перед з'їздом на платну дорогу.

Знаки 5.82.1 або 5.83.1 встановлюють перед знаками 5.57, 5.58 (якщо ці об'єкти не позначені на самих знаках 5.57, 5.58). У такому разі, таблички 7.1.1, 7.1.3 або 7.1.4 не застосовують.

Знаки 5.82.2 та 5.83.2 «Кінець платної дороги» застосовують для позначення виїзду з платної дороги чи її ділянки. Знаки встановлюють безпосередньо при виїзді з платної дороги.

Знаки 5.84 «Початок прикордонної смуги»

та 5.85 «Кінець прикордонної смуги»

застосовують для позначення прикордонної території, де діють особливі умови для в'їзду, передбачені пунктом 2.4.3 Правил дорожнього руху.

Знаки 5.84 та 5.85 встановлюють на фактичній межі території місцевої ради або територіальної громади, прилеглої до державного кордону, або до берегів прикордонних річок, озер та інших водойм.

На дорогах, де є не більше ніж три смуги руху в обох напрямках, знак 5.85 можна встановлювати зі зворотного боку знака 5.84.

Знаки 5.86 «Початок контрольованого прикордонного району»

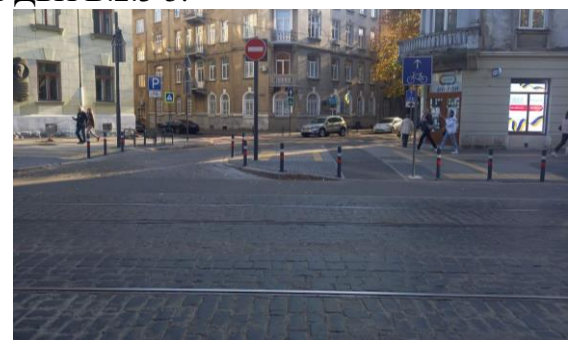
та 5.87 «Кінець контрольованого прикордонного району»

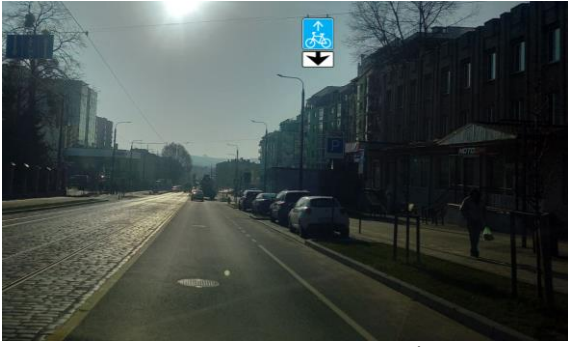
застосовують для позначення в'їзду до та виїзду з території, де діють особливі умови, передбачені пунктом 2.4.3 Правил дорожнього руху.

Знаки 5.86 та 5.87 встановлюють на фактичній межі території району, міста, прилеглої, як правило, до державного кордону або до узбережжя моря, що охороняються органами Державної прикордонної служби.

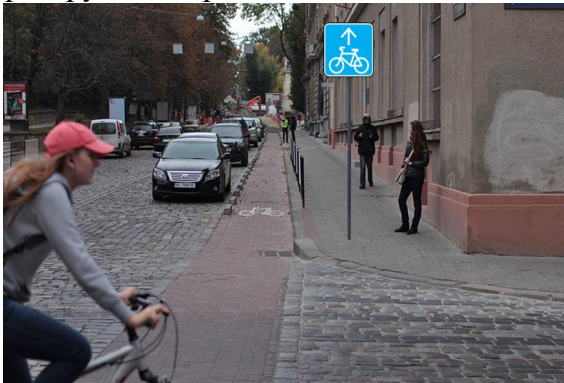
Знак 5.88 «Велосипедна смуга» застосовують для позначення виділеної на проїзній частині велосипедної смуги згідно з ДБН В.2.3-5.

Якщо велосипедна смуга, відокремлена від основної проїзної частини розміткою 1.2 згідно з ДСТУ 2587, знак 5.88 у поєднанні з табличкою 7.9 «Смуга руху» потрібно розташовувати над виділеною велосипедною смугою на її початку та повторювати після кожного перехрестя до її закінчення.

Якщо велосипедна смуга відокремлена від основної проїзної частини бар'єром, знак 5.88 дозволено встановлювати праворуч від дороги.

Знак 5.89 «Кінець велосипедної смуги» застосовують для позначення кінця смуги для руху велосипедистів, позначеної знаком 5.88.

Знак 5.89 потрібно встановлювати в кінці велосипедної смуги, а також попередньо з табличкою 7.1.1 «Відстань до об'єкта» на відстані 50–100 м.

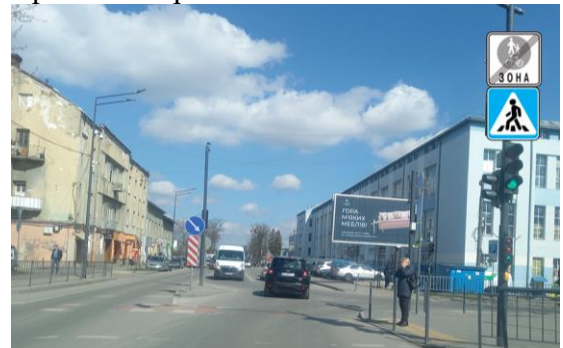

Знаки 5.90 «Зона для пішоходів і велосипедистів» та 5.91 «Кінець зони для пішоходів і велосипедистів» потрібно застосовувати для позначення початку і кінця виділеної зони для суміщеного руху пішоходів і велосипедистів, на території якої проїзд інших ТЗ заборонено (історичні місця, центральні частини міст тощо).

Знак 5.90 потрібно встановлювати з правого боку дороги/вулиці або над дорогою на початку зони, знак 5.91 – у кінці зони.

Знак 5.91 можна встановлювати на зворотній стороні знака 5.90.

Не рекомендовано влаштовувати суміщений рух пішоходів і велосипедистів на вулицях, де відбувається торгівля, та за інтенсивності руху більше ніж 200 пішоходів/год.

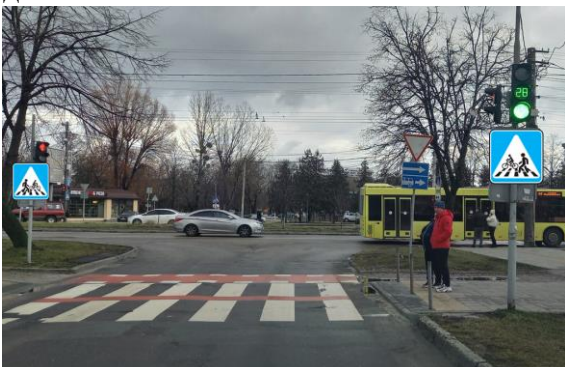
Знаки 5.92.1 та 5.92.2 «*Велосипедний переїзд*» потрібно застосовувати для позначення організованого переїзду велосипедистів через проїзну частину, влаштованого згідно з ДБН В.2.3-5, ДСТУ 8906 і розташованого поза перехрестям та з'їздами з транспортних розв'язок.

На регульованих велосипедних переїздах, де світлофорну сигналізацію не переводять у режим жовтого миготіння і забезпечена видимість розмітки 1.15 (*велосипедний переїзд*) згідно з ДСТУ 3587, знаки 5.92.1 та 5.92.2 можна не встановлювати.

Знаки 5.93.1 та 5.93.2 «*Суміжні пішохідний перехід та велосипедний переїзд*» потрібно застосовувати для позначення місць, де пішохідний перехід і велосипедний переїзд розташовані поруч за відстані не більше ніж 0,4 м один від одного.

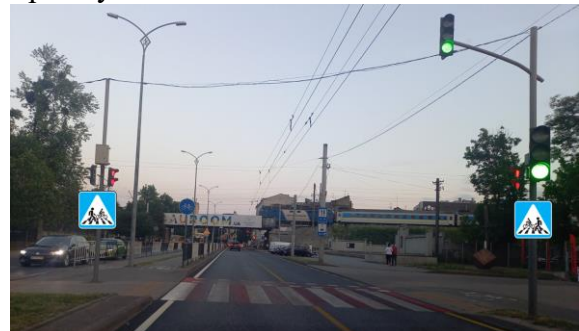

Знак 5.93.1 потрібно встановлювати праворуч від дороги, знак 5.93.2 – ліворуч, при цьому знак 5.93.1 повинен бути розташований відносно ТЗ, що наближаються до переходу/переїзду на ближній межі розмітки пішохідного переходу або за 0,5 м від переїзду, а знак 5.93.2 – на дальній.

Знак 5.93.2 дозволено розташовувати на зворотному боці знака 5.93.1, призначеного для водіїв зустрічного напрямку.

На дорогах із розділювальною смугою дублюючий знак 5.93.2 потрібно встановлювати ліворуч від кожної з проїзних частин на розділювальній смузі за 0,5 м від дальньої межі суміжних пішохідного переходу/велосипедного переїзду.

Зона суміжного велосипедного переїзду і пішохідного переходу обмежена створами знаків 5.93.1, 5.93.2 або, у разі їх відсутності – розміткою пішохідного переходу і велосипедного переїзду згідно з ДСТУ 2587.

На регульованих перехрестях, на яких світлофорну сигналізацію не переводять у режим жовтого миготіння, знаки 5.93.1 та 5.93.2 можна не встановлювати.

Знак 5.94.1 «Дорога із зустрічною велосипедною смугою» потрібно застосовувати для позначення дороги, на якій по спеціально виділеній і відокремленій розміткою згідно з ДСТУ 2587 смугою організовано рух велосипедистів у зустрічному до загального потоку транспортних засобів напрямку згідно з ДБН В.2.3.5.

Знак 5.94.1 потрібно встановлювати на початку дороги над проїзною частиною або з обох боків дороги і повторювати після перехресть протягом усієї ділянки дороги, що має цю смугу.

Рух велосипедистів назустріч загальному транспортному потоку дозволено влаштовувати на вулицях і дорогах населених пунктів з одностороннім рухом, на яких обмежена швидкість руху до 40 км/год. або інтенсивність руху становить менше ніж 1000 авт./добу.

Знак 5.94.2 «Кінець дороги із зустрічною велосипедною смугою» потрібно застосовувати для позначення кінця дії знака 5.94.1.

Знаки 5.95.1 та 5.95.2 «Виїзд на дорогу з одностороннім рухом і зустрічною велосипедною смугою» потрібно застосовувати для позначення виїзду на дорогу з одностороннім рухом, за наявності на ній велосипедної смуги, рух якою здійснюється назустріч загальному транспортному потоку.

Знаки 5.95.1 або 5.95.2 у нашому випадку, потрібно встановлювати замість знаків 5.7.1, 5.7.2 «Виїзд на дорогу з одностороннім рухом» перед усіма боковими виїздами на дорогу.

Якщо перед виїздом на дорогу на одній опорі встановлюють кілька різних знаків, то знаки 5.95.1 та 5.95.2 потрібно розміщувати над іншими знаками.

Знаки 5.96.1 «Зона габаритно-вагового контролю» і

5.96.2 «Кінець зони габаритно-вагового контролю»

потрібно застосовувати для позначення початку і кінця спеціально обладнаних вздовж автомобільних доріг загального користування майданчиків, призначених для проходження стаціонарного або пересувного пунктів габаритно-вагового контролю вантажних автомобілів.

Схеми організації дорожнього руху в зоні розташування габаритно-вагового контролю повинні бути узгоджені з відповідними підрозділами Національної поліції України та Державним агентством автомобільних доріг України.

ЗНАКИ СЕРВІСУ

Знаки сервісу застосовують для інформування учасників руху про відповідні об'єкти, розташовані на маршруті. Знаки сервісу потрібно встановлювати попередньо та безпосередньо біля об'єктів, а якщо вони розташовані осторонь дороги – перед перехрестям, місцем повороту до них. У такому разі на знаку треба зазначити напрямок руху до об'єкта і відстань до нього.

Зображення і номер знака	Назва знака	Зображення і номер знака	Назва знака	Зображення і номер знака	Назва знака
 6.1	Пункт першої медичної допомоги	 6.7.5	Автозаправні та електрозарядні станції	 6.15	Місце відпочинку
 6.2	Лікарня	 6.7.6	Автозаправні та електрозарядні станції	 6.16	Готель або мотель
 6.3	Телефон для виклику аварійної служби	 6.7.7	Автозаправні та електрозарядні станції	 6.17	Туристична база
 6.4	Вогнегасник	 6.8	Телефон	 6.18	Кемпінг
 6.5	Пункт технічного обслуговування	 6.9	Пункт довідкової служби	 6.19	Місце стоянки причепів у кемпінгу
 6.6	Пункт миття автомобілів	 6.10	Дорожня станція патрульної поліції	 6.20	Ділянка для табору автотуристів і місце стоянки причепів у кемпінгу
 6.7.1	Автозаправні станції	 6.11	Туалет	 6.21	Пляж або басейн
 6.7.2	Автозаправні станції	 6.12	Питна вода	 6.22	Визначні місця
 6.7.3	Електрозарядні станції	 6.13	Ресторан або їдальня	 6.23	Шиномонтаж
 6.7.4	Автозаправні станції	 6.14	Кафе		

На дорогах у населених пунктах знаки сервісу встановлюють попередньо за 50–100 м від позначеного об'єкта із зазначенням на них відстані до об'єкта.

На дорогах поза населеними пунктами знаки сервісу встановлюють попередньо за 60–80 км, 15–20 км і 400–800 м від позначеного об'єкта із зазначенням на знаках відстані до об'єкта. Зазначаючи відстань до об'єктів, розташованих осторонь дороги, на знаках сервісу, що встановлюють за 60–80 км і 15–20 км, потрібно враховувати відстань від об'єкта до повороту до нього.

Знак 6.1 «Пункт першої медичної допомоги» встановлюється безпосередньо біля того об'єкта, де учаснику дорожнього руху зможуть надати медичну допомогу.

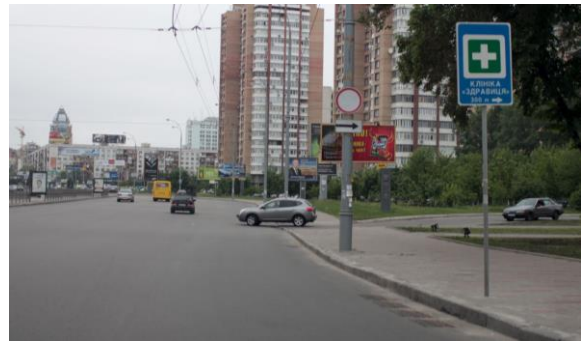
До таких закладів належать поліклініка, фельдшерський пункт тощо.

Правила дорожнього руху передбачають завчасне встановлення цього дорожнього знака, при цьому в нижній частині самого знака на синьому тлі вказують відповідну відстань до пункту першої медичної допомоги.

Якщо об'єкт розташований осторонь дороги, то дорожній знак встановлюють на найближчому до нього перехресті, а в нижній частині знака (знову ж таки на синьому тлі) зазначають напрямок та відстань до об'єкта.

Знак 6.2 «Лікарня» інформує учасників дорожнього руху про розташування лікарні, де, на відміну від пункту першої медичної допомоги, можна не лише отримати першу допомогу, а й пройти диспансеризацію.

Знак 6.2 встановлюють безпосередньо перед об'єктом. Утім ПДР передбачають також і завчасне встановлення цього дорожнього знака.

Можливі два основні способи такої установки.

Перший спосіб – вказівка на безпосереднє наближення до лікарні. Для цього в нижній частині знака наноситься інформація, що вказує на відстань до об'єкта.

Другий спосіб використовують у разі, якщо об'єкт розташований осторонь маршруту руху.

Тоді знак «Лікарня» розміщують на найближчому до об'єкта перехресті. У нижній частині знака вказують інформацію про напрямок руху (у вигляді стрілки) та відстань до лікарні.

Знак 6.3 «Телефон для виклику аварійної служби».

Телефон для виклику аварійної служби, для нашої країни велика рідкість, має бути встановлений у межах дороги, на узбіччі.

Це своєрідний стовпчик із прикріпленим до нього телефоном для екстреного зв'язку та виклику аварійних служб – «швидкої допомоги», «пожежної охорони», «поліції» тощо.

Є два основні способи встановлення дорожнього знака 6.3 «Телефон для виклику аварійної служби». Перший спосіб – для зазначення відстані, яку залишилося подолати до об'єкта. Для цього в нижній частині знака зображають відповідну інформацію

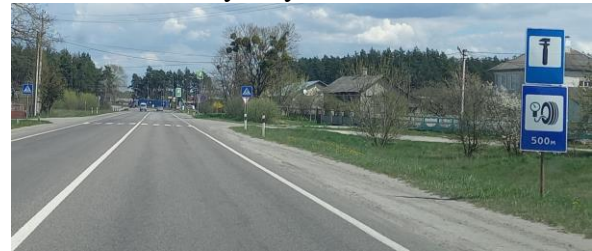
Другий – коли телефон розміщений осторонь основної дороги. У такому разі дорожній знак встановлюють на найближчому до об'єкта перехресті (або перетині), що вкаже напрямок руху та відстань до нього.

Знак 6.4 «Вогнегасник» інформує про місцезнаходження пожежного щита, вогнегасника чи пожежного гідранта.

Завдання дорожнього знака – проінформувати учасників руху про відстань, на якій розташований цей об'єкт. При цьому необхідну інформацію про

відстань до об'єкта буде розміщено в нижній частині дорожнього знака.

Знак 6.5 «Пункт технічного обслуговування» інформує про розташування пункту чи станції технічного обслуговування.

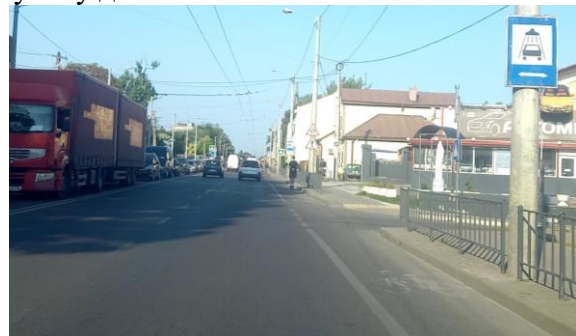

Дорожній знак встановлюють безпосередньо в тому місці, де водій має змогу здійснити технічне обслуговування свого автомобіля.

Якщо пункт технічного обслуговування розташований осторонь основної дороги, тоді в нижній частині знака (на синьому тлі) вказують необхідну відстань до об'єкта та напрямок руху до нього.

Знак 6.6 «Пункт миття автомобілів» інформує про розташування пункту для миття автомобілів.

Правилами дорожнього руху передбачено завчасне встановлення дорожнього знака інформуванням водіїв про відстань до об'єкта. За умови, якщо автомийка розташовується осторонь дороги, то на найближчому до неї перехресті встановлюється знак 6.6, у нижній частині якого інформація про відстань до об'єкта доповнюється

стрілкою, що вказує на потрібний напрямок руху.

В'їжджаючи до великого міста, водії можуть скористатися послугами цього пункту, щоб привести автомобіль до належного зовнішнього вигляду.

Знак 6.7.1 «Автозаправна станція» інформує про розташування автозаправної станції (бензин та дизель).

Знак 6.7.2 «Автозаправна станція» інформує водіїв про розташування газової автозаправної станції.

Знак 6.7.3 «Електрозарядна станція» інформує водіїв про розташування електрозарядної станції в межах дороги.

Колір зображеного на знаку символа – зелений.

Знак 6.7.4 «Автозаправна станція» інформує учасників дорожнього руху про розташування спільної автозаправної станції, чорного (бензин та дизель) та блакитного (газ) кольорів.

Знак 6.7.5 «Автозаправні та електрозарядні станції» інформує учасників дорожнього руху про розташування спільної автозаправної станції, чорного (бензин та дизель) та зеленого (електрична) кольорів.

Знак 6.7.6 «Автозаправні та електрозарядні станції» інформує учасників дорожнього руху про розташування спільної автозаправної станції, блакитного (газова) та зеленого (електрична) кольорів.

Знак 6.7.7 «*Автозаправні та електрозарядні станції*». Колір зображених на знаку символів – чорний, блакитний, зелений.

Інформує учасників дорожнього руху про розташування спільної автозаправної станції, чорного (бензин та дизель), блакитного (газова) та зеленого (електрична) кольорів.

Знак 6.8 «*Телефон*» інформує про розташування на дорозі чи поблизу телефону загального користування.

Знак 6.9 «*Пункт довідкової служби*» інформує учасників дорожнього руху про місцезнаходження інформаційного відділення, де можна отримати довідку про розташування громадських об'єктів та населених пунктів. Таку споруду нечасто можна побачити на дорозі, але вони все ж таки є.

Знак 6.10 «*Дорожня станція патрульної поліції*» інформує учасників дорожнього руху про розташування посту уповноваженого підрозділу Національної поліції.

Знак 6.10 повідомляє про те, що попереду по ходу руху буде стаціонарний пост поліції, де водія можуть зупинити і на законних підставах вимагати пред'явити документи.

Учасники дорожнього руху можуть повідомляти співробітників Національної поліції, які несуть службу на цьому посту, про дорожньо-транспортні пригоди, появу на дорогах перешкод для руху транспортних засобів чи пішоходів, порушення громадського порядку тощо.

На цих пунктах завжди є надійний зв'язок, що дає змогу оперативно ухвалювати відповідні рішення.

Знак 6.11 «*Туалет*» інформує про розташування туалету біля місць відпочинку, зупинкових майданчиків, пунктів зупинки автобусів місцевого та міжміського сполучення, заправних станцій.

Знак 6.12 «*Питна вода*» інформує про місцезнаходження колодязя чи джерела з питною водою біля майданчиків для відпочинку чи біля дороги.

Знак 6.13 «Ресторан або їдальня» інформує учасників дорожнього руху про розташування ресторану або їдальні поблизу дороги.

Знак 6.14 «Кафе» інформує учасників дорожнього руху про розташування кафе, де є прохолодні напої, кулінарні вироби тощо.

Знак 6.15 «Місце відпочинку» інформує учасників дорожнього руху про розташування місця відпочинку.

Водіям, які довго керували транспортним засобом чи відчувають втому з яких-небудь причин, слід за можливості зупинитися саме на цих майданчиках, оскільки в цьому місці створено спеціальну інфраструктуру для короткочасного відпочинку.

Майданчики для відпочинку, як правило, розташовані в мальовничих місцях, біля дороги, мають стоянку для транспортних засобів, джерело з питною водою, обладнані лісовими меблями тощо.

Знак 6.16 «Готель або мотель» інформує учасників дорожнього руху про розташування готелю або мотелю, які

мають різні зручності (телевізор, холодильник, телефон).

Знак 6.17 «Туристична база» інформує водія про те, що поблизу розташований об'єкт інфраструктури, який дозволяє зупинитися на тривалий відпочинок із ночівлею, де можна активно чи пасивно відпочити у відпустці.

Знак 6.18 «Кемпінг» інформує учасників дорожнього руху про розташування кемпінгу, де можна поставити намет для короткочасного або, навпаки, тривалого відпочинку на природі.

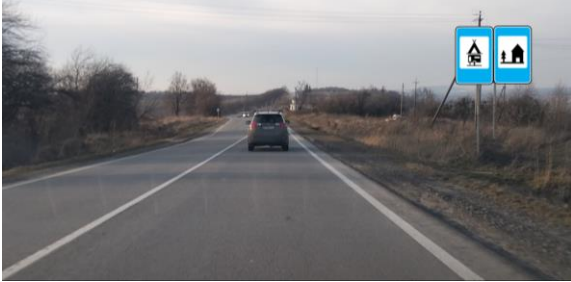

Кемпінг зазвичай обладнаний водопроводом, плитами для приготування їжі, тут є магазин, пошта, телефон, медпункт.

Знак 6.19 «Місце стоянки причепів у кемпінгу» інформує про розташування місця, спеціально відведеного для стоянки причепів у кемпінгу.

Знак 6.20 «Ділянка для табору автотуристів і місце стоянки причепів у кемпінгу» інформує учасників дорожнього руху про розташування ділянки для табору автотуристів і місця стоянки причепів у кемпінгу. Дорожній знак вказує на місце розташування ділянки, де можна поставити автомобільний причіп або будинок на колесах (*трейлер*), а також розбити намет для короткочасного або, навпаки, тривалого відпочинку на природі.

Знак 6.21 «Пляж або басейн» інформує учасників дорожнього руху про розташування пляжу або басейну.

Знак 6.22 «Визначні місця» інформує про місцезнаходження в населеному пункті визначних (*історичних, культурних*) місць, які було б цікаво відвідати авто туристам.

На знаку може бути вказана відстань до визначних місць, якщо вони розташовані осторонь від дороги.

Знак 6.23 «Шиномонтаж» інформує учасників дорожнього руху про розташування шиномонтажу, де водій може підкачати та поремонтувати шини, зробити монтаж та балансування коліс.

У нижній частині знака сервісу за потреби допускається зазначення відстані до об'єктів, розташованих попереду за ходом руху транспортного засобу або на певній відстані від дороги, а також часу їхньої роботи за аналогією з табличками 7.1.1, 7.1.3, 7.1.4, 7.4.1–7.4.7 «Відстань до об'єкта».

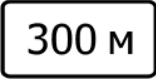

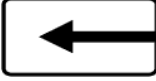

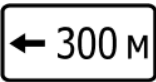

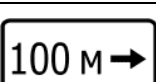

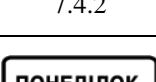
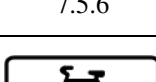

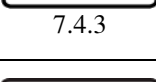
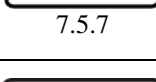

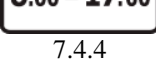

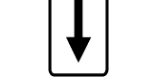
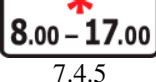

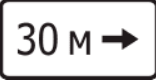
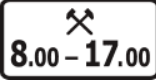

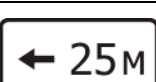
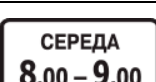

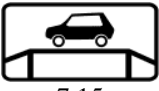

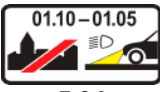

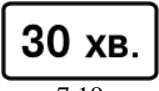

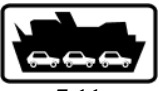

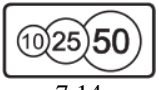

Окрім того, можливе розміщення іншої інформації (*тип палива, адреса, номер телефону тощо*) так, щоб не ускладнювати сприйняття основної інформації.

ТАБЛИЧКИ ДО ДОРОЖНІХ ЗНАКІВ

Таблички до дорожніх знаків уточнюють або обмежують дію знаків, разом з якими вони встановлені. Таблички застосовують тільки разом із знаками, розташовуючи безпосередньо під знаком.

У разі розміщення знаків на стояках таблички потрібно розташовувати безпосередньо під знаком до якого вони належать.

Зображення і номер знака	Назва знака	Зображення і номер знака	Назва знака	Зображення і номер знака	Назва знака
 7.1.1	Відстань до об'єкта	 7.3.1	Напрямок дії	 7.5.2	Вид ТЗ
 7.1.2	Відстань до об'єкта	 7.3.2	Напрямок дії	 7.5.3	Вид ТЗ
 7.1.3	Відстань до об'єкта	 7.3.3	Напрямок дії	 7.5.4	Вид ТЗ
 7.1.4	Відстань до об'єкта	 7.4.1	Час дії	 7.5.5	Вид ТЗ
 7.2.1	Зона дії	 7.4.2	Час дії	 7.5.6	Вид ТЗ
 7.2.2	Зона дії	 7.4.3	Час дії	 7.5.7	Вид ТЗ
 7.2.3	Зона дії	 7.4.4	Час дії	 7.5.8	Вид ТЗ
 7.2.4	Зона дії	 7.4.5	Час дії	 7.5.9	Вид ТЗ
 7.2.5	Зона дії	 7.4.6	Час дії	 7.6.1	Спосіб поставлення ТЗ на стоянку
 7.2.6	Зона дії	 7.4.7	Час дії	 7.6.2	Спосіб поставлення ТЗ на стоянку
 7.2.7	Зона дії	 7.5.1	Вид ТЗ	 7.6.3	Спосіб поставлення ТЗ на стоянку

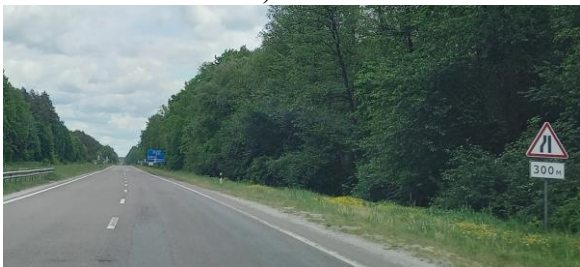
Зображення і номер знака	Назва знака	Зображення і номер знака	Назва знака	Зображення і номер знака	Назва знака
 7.6.4	Спосіб поставлення ТЗ на стоянку	 7.15	Місце для огляду автомобілів	 7.23	Місце для зарядки електромобілів
 7.6.5	Спосіб поставлення ТЗ на стоянку	 7.16	Пішоходи із порушенням зору	 7.24	Евакуатор
 7.6.6	Спосіб поставлення ТЗ на стоянку	 7.17	Особи з інвалідністю	 7.25	Острівець безпеки
 7.6.7	Спосіб поставлення ТЗ на стоянку	 7.18	Крім осіб з інвалідністю	 01.10–01.05 7.26	Термін застосування денних ходових вогнів (денного світла)
 7.7	Стоянка із непрацюючим двигуном	 7.19	Обмеження тривалості стоянки	 7.27	Нанесення розмітки
 7.8	Напрямок головної дороги	 7.20	Обмеження по температурі	 7.28.1	Вид громадського транспорту
 7.9	Смуга руху	 7.21.1	Вид небезпеки	 7.28.2	Вид громадського транспорту
 7.10	Кількість поворотів	 7.21.2	Вид небезпеки	 7.28.3	Вид громадського транспорту
 7.11	Поромна переправа	 7.21.3	Вид небезпеки	 7.28.4	Вид громадського транспорту
 7.12	Ожеледиця	 7.21.4	Вид небезпеки		
 7.13	Вологе покриття	 7.21.5	Вид небезпеки		
 7.14	Платні послуги	 7.22	Лижники		

Зображення і номер знака	Назва знака	Зображення і номер знака	Назва знака	Зображення і номер знака	Назва знака
 7.29.1	Напрямок руху велосипедистів	 7.29.3	Напрямок руху велосипедистів	 7.29.5	Напрямок руху велосипедистів
 7.29.2	Напрямок руху велосипедистів	 7.29.4	Напрямок руху велосипедистів	 7.29.6	Напрямок руху велосипедистів

Таблички 7.1.1-7.1.4 «Відстань до об'єкта» застосовують для позначення відстані від знака до початку небезпечної ділянки, місця запровадження відповідного обмеження або до певного об'єкта (місця), розташованого попереду за ходом руху.

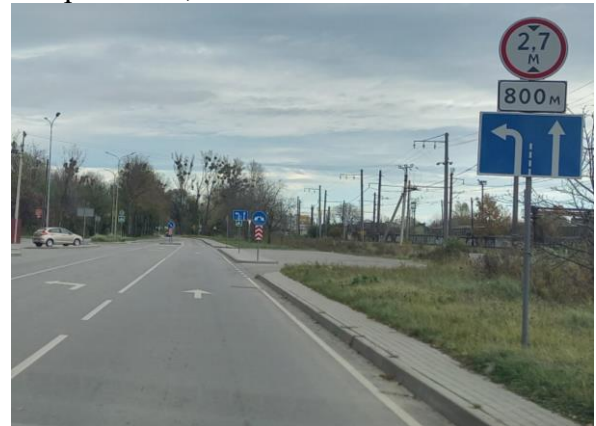
Табличку 7.1.1 застосовують із попереджувальними знаками, якщо початок небезпечної ділянки міститься на іншій відстані, ніж передбачено правилами дорожнього руху (поза населеними пунктами попереджувальні знаки потрібно встановлювати за відстані від 150 м до 300 м, а в населених пунктах – за відстані від 50 м до 100 м від початку небезпечної ділянки).

Табличку 7.1.1 застосовують також з іншими попередньо встановленими знаками, а саме: інформаційно-вказівними,

заборонними,

пріоритету,

за винятком знаків 5.16 «Напрямки руху по смугах», 5.18 «Напрямок руху по смузі», 5.20.1, 5.20.2 «Початок додаткової смуги», 5.31.1–5.31.3 «Напрямок руху для вантажних автомобілів», 5.63 «Схема об'їзду» і знаків сервісу.

Табличку 7.1.2 «Відстань до об'єкта» застосовують зі знаком 2.1, який встановлено попередньо перед перехрестям поза населеним пунктом, у тому разі, коли безпосередньо перед перехрестям встановлено знак 2.2,

а також зі знаком 2.2 у разі неможливості його встановлення в місці, з якого для водія ТЗ, що зупинився для надання пріоритету в русі, забезпечено видимість транспортних засобів, які наближаються дорогою, що перетинається.

Таблички 7.1.3 та 7.1.4 «Відстань до об'єкта» застосовують із попереджувальними знаками в місцях повороту в бік небезпечних ділянок дороги,

а також зі знаками 5.1 «Автомостраль», 5.3 «Дорога для автомобілів», 5.42.1, 5.42.2 «Місце для стоянки» у місцях повороту до зазначених об'єктів.

На табличках 7.1.3 та 7.1.4 зазначають відстань від краю проїзної частини, з якої здійснюється поворот, до об'єкта, розташованого біля дороги.

Таблички 7.2.1–7.2.7 «Зона дії» застосовують для позначення довжини небезпечної ділянки дороги.

Табличку 7.2.1 «Зона дії» застосовують із попереджувальними знаками 1.3.1, 1.3.2, 1.6, 1.7, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12, 1.13–1.18, 1.33, 1.36, 1.37, 1.39 та 1.41, а саме:

знаком 1.6 «Крутий підйом»,

знаком 1.7 «Крутий спуск»,

знаком 1.12 «Вибірна»,

знаком 1.13 «Слизька дорога»,

знаком 1.14 «Викидання кам'яних матеріалів»,

знаком 1.33 «Діти»,

знаком 1.39 «Аварійно-небезпечна ділянка (інша небезпека)»,

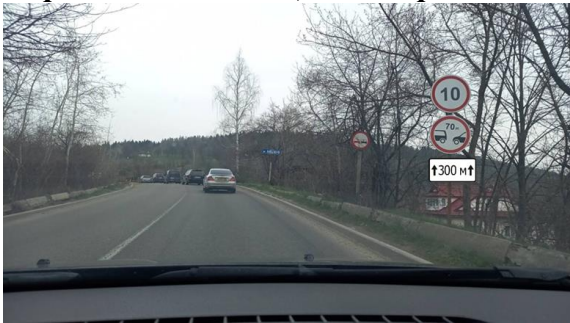

знаком 1.41 «Місце (ділянка) концентрації дорожньо-транспортних пригод»

для зазначення довжини небезпечної ділянки, але якщо знак встановлюють повторно, табличку потрібно встановлювати під повторним знаком.

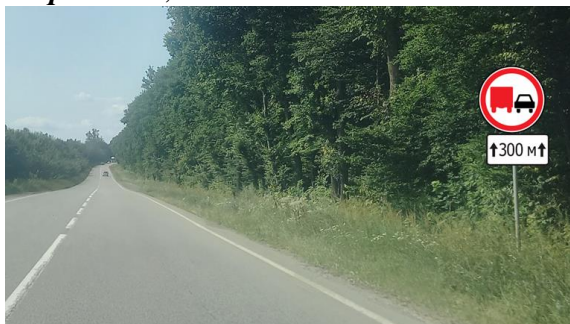
Табличку 7.2.1 «Зона дії» застосовують із заборонними знаками 3.20 «Рух транспортних засобів без дотримання дистанції... заборонено»,

3.25 «Обгін заборонено»,

3.27 «Обгін вантажним автомобілям заборонено»,

3.33 «Подачу звукового сигналу заборонено»

для зазначення зони дії цих знаків.

Зона дії знаків, зазначена на табличці, не повинна сягати далі зони, передбаченої Правилами дорожнього руху.

Табличку 7.2.1 «Зона дії» застосовують з інформаційно-вказівним знаком 5.33 «Рекомендована швидкість»,

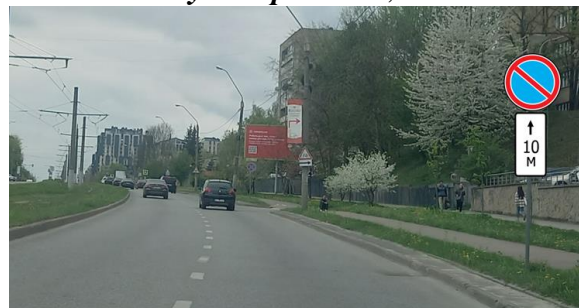

крім випадку, коли його застосовано з попереджувальним знаком, якщо дія знаків не поширюється до найближчого перехрестя.

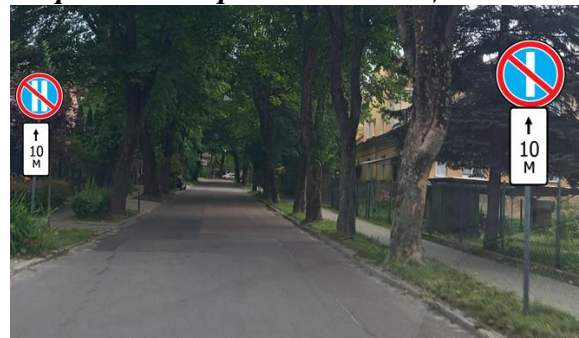
Таблички 7.2.2–7.2.7 «Зона дії» застосовують зі заборонними знаками 3.34 «Зупинку заборонено»

3.35 «Стоянку заборонено»,

3.36 «Стоянку заборонено в непарні числа місяця», та 3.37 «Стоянку заборонено в парні числа місяця»

Табличку 7.2.2 «Зона дії» застосовують зі знаками 5.45.1, 5.46.1, 5.47.1 – для зазначення довжини одного або кількох розміщених один за одним зупинкових майданчиків, позначених знаками 5.45.1 «Пункт зупинки автобуса», 5.46.1 «Пункт зупинки трамвая» і 5.47.1 «Пункт зупинки тролейбуса»

без позначення кінця посадкового майданчика знаками 5.45.2, 5.46.2 і 5.47.2.

Табличку 7.2.3 «Зона дії» застосовують для зазначення кінця зони дії заборонних знаків 3.34–3.37.

Табличку 7.2.4 «Зона дії» – для інформування водіїв про те, що вони перебувають у зоні дії знаків 3.34–3.37.

Таблички 7.2.5-7.2.7 «Зона дії» – для зазначення зони дії знака праворуч, ліворуч або праворуч і ліворуч від нього, якщо зупинку або стоянку заборонено вздовж одного боку або з обох боків площі, фасаду будинку тощо.

Таблички 7.3.1-7.3.3 «Напрямок дії» застосовують із знаками для зазначення напрямку дії знаків, розташованих безпосередньо перед перехрестям, або напрямків руху до позначених об'єктів, що розташовані безпосередньо біля дороги.

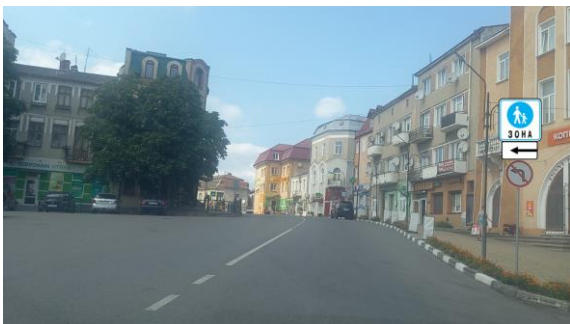
Таблички 7.3.1–7.3.3 «Напрямок дії» застосовують із заборонними знаками 3.1–3.8, 3.11–3.14,

наказовими знаками 4.11, 4.12, 4.16–4.19

та інформаційно-вказівними знаками 5.3, 5.34, 5.36 та 5.91

для зазначення напрямку дії знаків, розташованих безпосередньо перед перехрестям, або напрямки руху до позначених об'єктів, що розташовані безпосередньо біля дороги.

Дозволено застосування табличок 7.3.1 та 7.3.2 «Напрямок дії» зі знаками 5.42.1–5.42.3,

щоб зазначати розташування майданчика для стоянки відносно дороги, якщо він віддалений від краю проїзної частини не більше ніж на 10 м, а також із знаками 1.5.1–1.5.3 «Звуження дороги» та 1.37 «Дорожні роботи»

для інформування про ділянку виконання дорожніх робіт, якщо відстань від перехрестя до початку такої ділянки не більше ніж 10 м.

Таблички 7.4.1–7.4.7 застосовують, щоб зазначити дні тижня, період часу та час доби, протягом яких діє знак.

Таблички 7.4.1–7.4.3 «Час дії» застосовують, щоб зазначити дні тижня, протягом яких діє знак:

7.4.1 – суботні, недільні та святкові дні,

7.4.2 – робочі дні,

7.4.3 – період часу, який охоплює кілька днів тижня.

Дозволено на табличці 7.4.3, як період часу, зазначити «недільні та святкові дні».

Табличку 7.4.4 «Час дії» застосовують для того, щоб зазначити час доби, протягом якого діє знак.

Табличку 7.4.5 «Час дії» застосовують для того, щоб зазначити час доби, протягом якого діє знак у суботні, недільні та святкові дні.

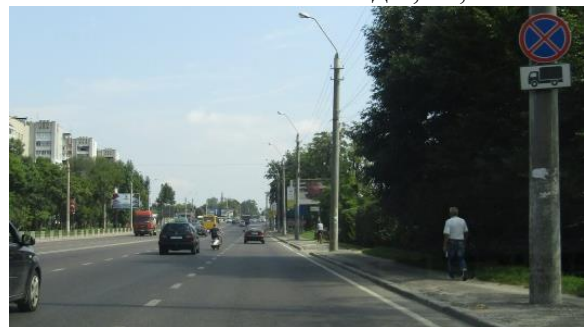

Таблички 7.4.6–7.4.7 «Час дії» застосовують для того, щоб зазначити дні тижня і час доби, протягом яких діє знак.

Таблички 7.5.1–7.5.9 «Вид транспортного засобу» застосовують, щоб зазначити вид транспортних засобів, на який поширюється дія знака.

Таблички 7.5.1 та 7.5.2 поширюють дію знака на вантажні автомобілі, зокрема й із причепом, із дозволеною максимальною масою понад 3,5 т;

7.5.3 – на легкові автомобілі, а також на вантажні автомобілі з дозволеною максимальною масою до 3,5 т;

7.5.4 – на автобуси,

7.5.5 – трактори, самохідні шасі, самохідні сільськогосподарські меліоративні машини та інші механізми,

7.5.6 – на мотоцикли з боковим причепом або без нього, що має двигун з робочим об'ємом 50 см³ і більше,

7.5.7 – на велосипеди,

7.5.8 – на транспортні засоби

з розпізнавальним знаком «Табличка оранжевого кольору», що перевозять небезпечні вантажі;

7.5.9 – на автомобілі, що здійснюють міжнародні автомобільні перевезення вантажів.

Таблички 7.6.1–7.6.7 «Спосіб поставлення транспортного засобу на стоянку»

застосовують зі знаком 5.43 «Зона стоянки», щоб позначити спосіб поставлення транспортного засобу на стоянці біля тротуару або з його використанням.

У населених пунктах, де стоянку дозволено з лівого боку вулиці, можна застосовувати таблички 7.6.1–7.6.7 із дзеркальним зображенням символів.

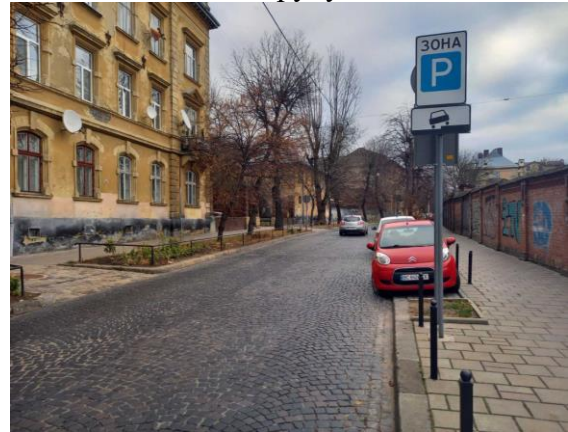
Табличка 7.6.1 поширюється на всі транспортні засоби, які дозволено ставити на стоянку на проїзній частині вздовж тротуару.

На табличках 7.6.2–7.6.7 зазначено спосіб ставлення легкових автомобілів та мотоциклів на стоянці,

зокрема із використанням тротуару, якщо його ширина при цьому залишиться не менше ніж 2,0 м для руху пішоходів.

Транспортні засоби треба ставити на стоянку так, як це вказано на табличці або визначено дорожньою розміткою.

Табличку 7.6.7 потрібно застосовувати для зазначення способу паркування під кутом 30°, 45° чи 60°.

Табличку 7.7 «Стоянка з непрацюючим двигуном» застосовують зі знаками 5.42.1–5.42.3 «Місце для стоянки»

або 5.43 «Зона стоянки» для заборони стоянки транспортних засобів із працюючим двигуном.

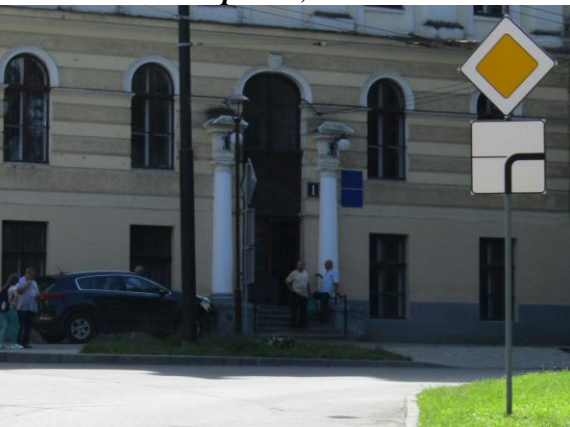
Табличку 7.8 «Напрямок головної дороги» застосовують зі знаками 2.1 «Дати дорогу»,

2.2 «Прізд без зупинки заборонено»

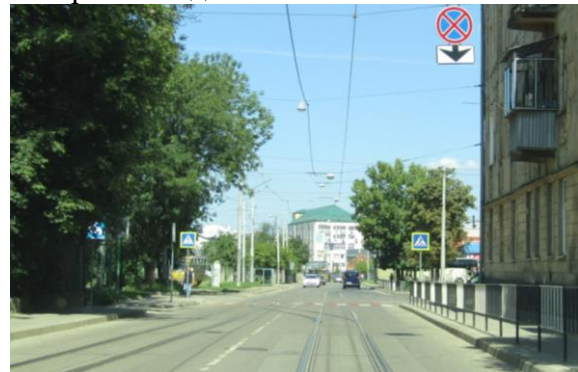

і 2.3 «Головна дорога»,

щоб позначити напрямок головної дороги на перехресті, де вона змінює свій напрямок.

Табличку 7.9 «Смуга руху» застосовують для зазначення смуги, на яку поширюється дія знака

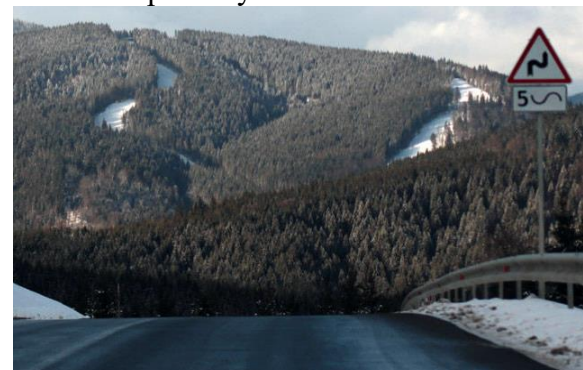
або світлофора, у цьому разі знак потрібно розташовувати над смугою руху.

Табличку 7.10 «Кількість поворотів» застосовують зі знаками 1.3.1 або 1.3.2 «Декілька поворотів», якщо кількість кривих у плані три і більше.

На табличці потрібно зазначити кількість кривих у плані.

Кількість кривих у плані можна позначати безпосередньо і на знаках 1.3.1 та 1.3.2 «*Декілька поворотів*».

Табличку 7.11 «*Поромна переправа*» застосовують зі знаком 1.8 «*Виїзд на набережну або берег*» для інформування про наближення до поромної переправи.

Табличку 7.12 «*Ожеледиця*» застосовують із попереджувальними знаками 1.13, 1.38, 1.39,

заборонними 3.1–3.4, 3.6–3.14, 3.25, 3.27, 3.29, 3.31

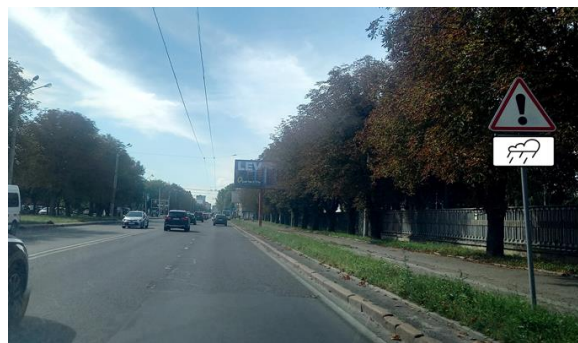

та наказовим 4.21 «*Рух із застосуванням ланцюгів проти ковзання*»

для зазначення того, що дія знака поширюється тільки на зимовий період часу, коли проїзна частина може бути слизькою.

Табличку 7.13 «*Вологе покриття*» застосовують із попереджувальними знаками 1.13, 1.38, 1.39,

заборонними знаками 3.1–3.4, 3.6–3.14, 3.25, 3.27, 3.29 та 3.31

для зазначення того, що дія знака поширюється на період, коли покриття проїзної частини вологе чи мокре.

Табличка 7.13 «*Вологе покриття*» вказує, що дія знака поширюється тільки на період часу, коли покриття проїзної частини вологе.

Табличку 7.14 «*Платні послуги*» застосовують зі знаками «*Місце для стоянки*» 5.42.1,

5.42.2

або 5.43

для позначення місць, майданчиків або зони стоянки транспортних засобів, на яких беруть платню за паркування.

Табличку 7.14 «*Платні послуги*» застосовують зі знаками сервісу 6.6 «*Пункт миття автомобілів*»,

6.11 «*Туалет*»,

та 6.21 «*Пляж або басейн*»,

де послуги надають тільки за плату.

Табличку 7.15 «*Місце для огляду автомобілів*» застосовують зі знаками 5.42.1, 5.42.2 «*Місце для стоянки*»

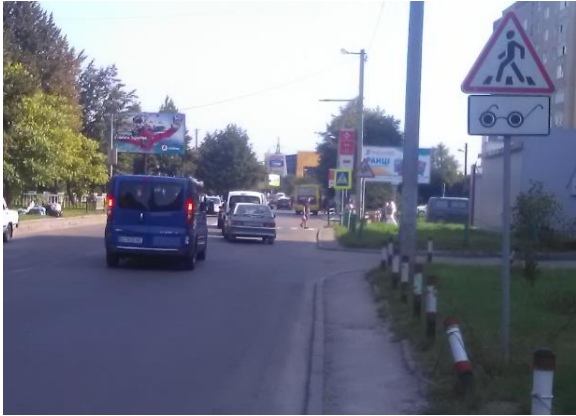

та 6.15 «*Місце відпочинку*»

для позначення майданчиків для стоянки та місць, на яких є естакада або оглядова канава.

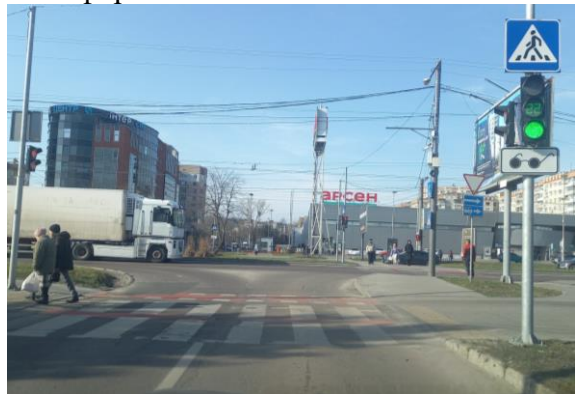
Табличку 7.16 «*Пішоходи з порушенням зору*» застосовують зі знаком 1.32 «*Пішохідний перехід*»,

5.38.1, 5.38.2 «*Пішохідний перехід*»

та 5.39 «*Діагональний пішохідний перехід*», а також із транспортними світлофорами

для попередження про те, що пішохідним переходом користуються пішоходи з порушенням зору.

Табличку 7.17 «*Особи з інвалідністю*» застосовують зі знаками 5.42.1, 5.42.2 та 5.43 для позначення місця (або спеціально відведену частину майданчика) для стоянки транспортних засобів, якими керують особи з інвалідністю.

Табличку 7.18 «*Крім осіб з інвалідністю*» застосовують для зазначення того, що дія заборонних знаків 3.1, 3.34–3.38 не поширюється на транспортні засоби, якими керують особи з інвалідністю.

Табличку 7.19 «*Обмеження тривалості стоянки*» застосовують зі знаками 5.42.1, 5.42.2

та 5.43 для зазначення максимально допустимої тривалості перебування транспортних засобів на стоянці.

Використовують переважно в містах, де достатнього місця для стоянки немає або немає потреби в тривалій стоянці.

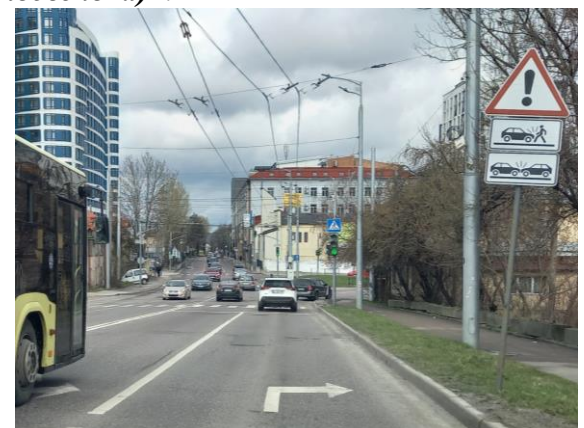
Табличку 7.20 «Обмеження по температурі» застосовують із заборонними знаками 3.15 «Рух транспортних засобів, маса яких перевищує ... т, заборонено» та 3.16 «Рух транспортних засобів, навантаження на вісь яких перевищує ... т, заборонено» для заборони руху за температури повітря більше ніж 28 °С транспортних засобів, маса яких перевищує 24 т, навантаження на вісь перевищує 7 т.

Таблички 7.21.1–7.21.5 «Вид небезпеки» застосовують зі знаком 1.41 «Місце (ділянка) концентрації дорожньо-транспортних пригод» для інформування про можливий вид ДТП у місцях або на ділянках їхньої концентрації.

Таблички 7.21.1–7.21.5 дозволено застосовувати з попереджувальним знаком 1.39 «Аварійно небезпечна ділянка (інша небезпека)».

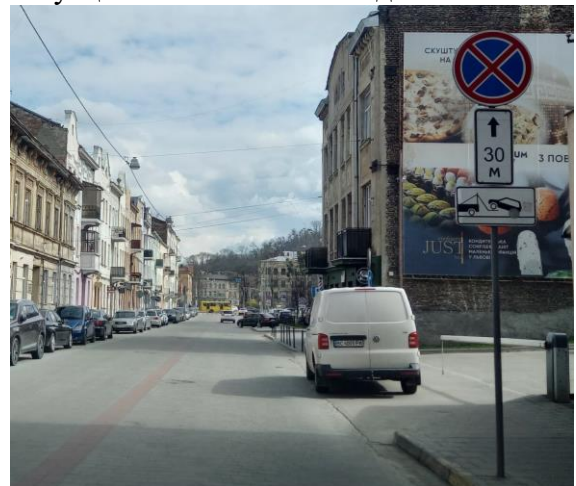

Табличку 7.23 «*Місце для зарядки електромобілів*» дозволено застосовувати із знаками 5.42.1, 5.42.2 у разі, якщо зарядна станція для електромобілів розташована за межами автозаправної станції у спеціально відведених місцях за погодженням з уповноваженим підрозділом Національної поліції.

Табличку 7.24 «*Евакуатор*» застосовують із заборонними знаками 3.34–3.37 для попередження про можливу евакуацію автомобіля без відома власника.

Табличку 7.22 «*Лижники*» застосовують зі знаком 1.39 «*Аварійно небезпечна ділянка (інша небезпека)*» для позначення ділянок доріг, поблизу яких розташовані гірськолижні траси або траси інших зимових видів спорту.

Табличку 7.25 «*Острівець безпеки*» застосовують для інформування водіїв про наявність попереду острівця безпеки і звуження ширини проїзної частини.

Табличку дозволено встановлювати із попереджувальними знаками 1.39, 1.41, 1.5.1–1.5.3, 3.29, 5.33.

Табличку 7.26 «Термін застосування денних ходових вогнів (денного світла)» дозволено застосовувати із знаками 5.50, 5.52, 5.54 для нагадування вітчизняним та надання інформації іноземним водіям про загальні вимоги до умов руху дорогами України.

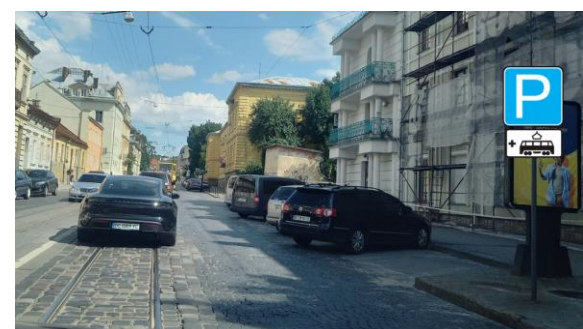
Табличка 7.26 збільшеного розміру розміщена у четвертій секції знака 5.55 «Загальні обмеження швидкості та строк застосування денних ходових вогнів (ближнього світла фар)».

Табличку 7.27 «Нанесення розмітки» дозволено застосовувати із знаками 1.37 для інформування про вид дорожніх робіт.

Таблички 7.28.1–7.28.4 застосовують із знаками 5.42.1, 5.42.2 «Місце для стоянки» для інформування водіїв транспортних засобів про можливість пересадки на міський громадський транспорт (метро та інші види маршрутного транспорту).

Таблички 7.29.1–7.29.6 «**Напрямок руху велосипедистів**» застосовують із знаками 4.14 «**Доріжка для велосипедистів**»,

4.17 «**Доріжка для пішоходів і велосипедистів**»

та 4.18 «**Суміжні пішоходна та велосипедна доріжки**»

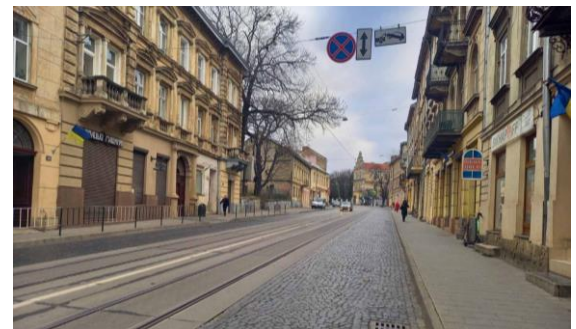

для інформування велосипедистів про напрямок руху, одно чи двосторонній рух велосипедною доріжкою.

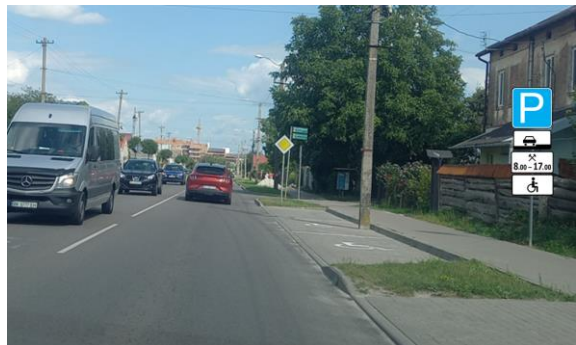
Таблички 7.2.2–7.2.4 «**Зона дії**» і 7.8 «**Напрямок головної дороги**» дозволено розташовувати праворуч знаків, до яких вони належать, якщо на одному стояку розміщено два, три знаки.

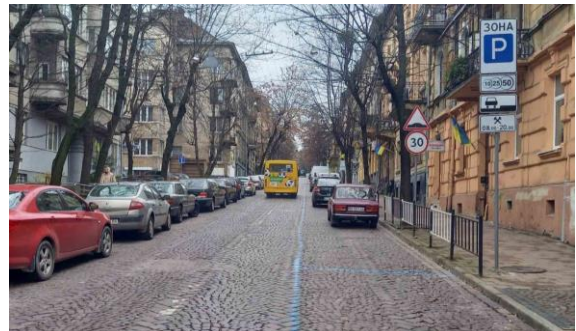
застосовувати не більше ніж дві таблички,

за винятком знаків 5.42.1, 5.42.2 «**Місце стоянки**»

і 5.43 «**Зона стоянки**».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Шевчук В.В., Сукач О.М., Миронюк О.С. Правила та безпека дорожнього руху. Навч. практикум. Дубляни: Львівський національний університет природокористування, 2022. 228 с.: іл.
2. Шевчук В.В., Сукач О.М., Миронюк О.С. Засоби організації дорожнього руху. Розділ Дорожні знаки: навч. посіб. Львів, 2021. 124 с. Деп. в ДНТБ України 21.04.2022, № 255 – РІД(н)Ук 2022 (з оприлюдненням).
3. ДСТУ 4100:2021 «Безпека дорожнього руху. Знаки дорожні. Правила застосування». URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=95084. (дата звернення 25.08.2024).
4. Закон України «Про дорожній рух». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3353-12#Text>. (дата звернення: 25.08.2024).
5. ДСТУ 2587:2021 «Розмітка дорожня. Загальні технічні умови». URL: https://dbn.co.ua/load/normativy/dstu/dstu_2587_2021/5-1-0-1882. (дата звернення: 25.08.2024).
6. Попереджувальні знаки. URL: <https://green-way.com.ua/uk/dovidniki/pdr/rozdil-34>. (дата звернення: 15.07.2024).
7. Знаки пріоритету. URL: <https://green-way.com.ua/uk/dovidniki/pdr/rozdil-35>. (дата звернення: 15.07.2024).
8. Заборонні знаки. URL: <https://green-way.com.ua/uk/dovidniki/pdr/rozdil-36>. (дата звернення: 15.07.2024).
9. Наказові знаки. URL: <https://green-way.com.ua/uk/dovidniki/pdr/rozdil-37>. (дата звернення: 15.07.2024).
10. Інформаційно-вказівні знаки. URL: <https://green-way.com.ua/uk/dovidniki/pdr/rozdil-38>. (дата звернення: 15.07.2024).
11. Знаки сервісу. URL: <https://green-way.com.ua/uk/dovidniki/pdr/rozdil-39>. (дата звернення: 15.07.2024).
12. Таблички до дорожніх знаків. URL: <https://green-way.com.ua/uk/dovidniki/pdr/rozdil-40>. (дата звернення: 15.07.2024).
13. Попереджувальні знаки. URL: <https://green-way.com.ua/uk/obuchenie/course/494>. (дата звернення: 15.07.2024).
14. Знаки пріоритету. URL: <https://green-way.com.ua/uk/obuchenie/course/506>. (дата звернення: 15.07.2024).
15. Тимовський О. А., Тимовська Ю. О., Тимовська Н. О. Правила дорожнього руху в малюнках: навч. посіб. зі змінами та допов., внес. постановами Каб. Міністрів України. Тернопіль: Навчальна книга, 2014. 128 с.
16. Ілюстровані правила дорожнього руху України 2019: навч. посібник. Видання 6-е виправлене та доповнене. Дніпро: МОНОЛІТ, 2024. 121 с.
17. Тести з ПДР. Офіційні екзаменаційні запитання для складання іспитів. Видання 8-е виправлене та доповнене. Дніпро: МОНОЛІТ, 2019. 287 с.

ЗАСОБИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДОРОЖНЬОГО РУХУ (Дорожні знаки)

Навчальний посібник

- Віктор ШЕВЧУК**, кандидат технічних наук, доцент кафедри експлуатації транспортних засобів та пожежно-рятувальної техніки (*Львівський державний університет безпеки життєдіяльності*);
- Олег СУКАЧ** кандидат технічних наук, завідувач кафедри автомобілів і тракторів (*Львівський національний університет природокористування*);
- Олег МИРОНЮК** кандидат технічних наук, доцент кафедри автомобілів і тракторів (*Львівський національний університет природокористування*).

Редагування: **Наталія СКОСАРЬОВА**